TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 43 (1706) 1982 SPALIS-OCTOBER 21 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Pagrindų ieškant

Visuomeniniame gyvenime dažniausiai plaukiame paviršiuje, atliekame kasdieninius darbus, šaukiame posėdžius, susirinkimus, rengiame minėjimus, koncertus, ruošiame vakarienes, balius ir t.t. Tai reikalingi dalykai, bet negalime vien jais pasitenkinti — žmogui reikia ir gilesnių vertybių, kurios kasdieninį gyvenimą padarytų turiningesnį ir prasmingesnį. Prie tokių vertybių priklauso religinės, mokslinės, kultūrinės, meninės, literatūrinės. Be jų žmogus gali apsieiti, t.y. gyventi ir be religijos, ir be mokslo, ir be meno, ir be literatūros, bet tai bus primityvus žmogus, kuriam pakanka miesto džiunglių, gatvių, smuklių, dūmų . . . Kas gi iš mūsų tautiečių norėtų būti tokiu žmogumi? Mūsų laikais, kai kultūrinės vertybės yra visiem prieinamos, toks žmogus būtų laikomas nenormaliu. Dėlto kiekvienas mūsiškių jaučia reikalą įsisavinti kiek galint daugiau kultūrinių vertybių ir jomis gyventi. Tas noras ypač būna gyvas jauname amžiuje. Pasiekus tam tikrą amžiaus ribą, minėtasis noras sumažėja, juoba, kad žmogus būna jau pasiekęs tam tikro kultūrinio sotumo. Be to, jį mažina kasdieninis darbas, reikalaujantis daugiau fizinių negu dvasinių jėgų. Pvz. fabriko atmosfera bei darbas išsemia žmogaus energiją ir gena tolyn nuo kultūrinių dalykų.

MŪSŲ IŠEIVIJOS dauguma dirba įvairiose įmonėse, verslo bendrovėse, įstaigose, kur gilesnio išsilavinimo nereikia. Šalia to, daug mūsų tautiečių dalyvauja visuomeniniame gyvenime, veikia taip, kaip išmano ir gali. Labai girtina jų gera valia bei ryžtas puoselėti lietuviškąjį gyvenimą, tačiau pastarasis yra reikalingas ne tik paviršiaus, bet ir gelmės žmonių. Tam yra rengiami studijinio pobūdžio suvažiavimai, stovyklos, svarstybos, paskaitos. Europos lietuviai kasmet rengia lietuviškųjų studijų savaites, kuriose nagrinėja religijos, kultūros, mokslo ir meno klausimus, susijusius su dabarties mūsų gyvenimu. Jose dalyvauja daugiausia visuomenės veikėjai, kurie tuo būdu pagilina savo žiniją, atnaujina kultūrinį nusiteikimą, atgaivina aplamai dvasinį interesą. Toks atsinaujinimas negali neatsiliepti ir visuomeninėje veikloje. Su gilesne dvasine kultūra veikėjas galės duoti daugiau ir visuomenei, sugebės įžvelgti esamas problemas ir mokės sėkmingiau jas spręsti. Tokia linkmė yra jaučiama ypač V. Vokietijos lietuvių gyvenime. Ten jie nesitenkina vien minėjimais bei suvažiavimais — matydami gilesnių dalykų reikalą, jie įsteigė lietuvių kultūros institutą, kuris telkia augštesnio išsilavinimo žmones ir atskleidžia lietuviškosios veiklos pagrindus.

NETRŪKSTA studijinių užmojų ir Š. Amerikoje. Kadaise buvo rengiami kultūros kongresai, bet jie kažkodėl nutrūko ir jų vietoje atsirado mokslo bei kūrybos simpoziumai. Lituanistikos Institutas rengia studijinius suvažiavimus ir skelbia jų darbus. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija organizuoja kas treji metai studijų dienas — suvažiavimus, atvirus ir plačiajai visuomenei, be to, leidžia suvažiavimo darbus — paskaitas. Ir šiais metais toji Akademija rengia studijų dienas St. Petersburge, Floridoje, lapkričio 24-28 dienomis. Baltistikos studijų draugija taip pat rengia studijų dienas kas dveji metai. Taigi mokslinių-kultūrinių institucijų nestokojame, bet stingame platesnio dalyvavimo mūsų visuomenės, ypač jos veikėjų. Pastarieji dažniausiai tenkinasi dalyvavimu organizacijų suvažiavimuose, o kultūriniais-moksliniais nesidomi. Tai nėra sveikas reiškinys. Visuomenė, kuri nevertina gilesnių dalykų, pati darosi paviršutiniška, menkavertė. Veikėjas, kuris tenkinasi vien kasdieniniais dalykais, tampa paviršutinišku žmogumi, neturinčiu didesnės įtakos visuomeniniame gyvenime. Dabarties gyvenimas reikalauja giliau žvelgiančių veikėjų, geriau orientuotų vadų, nesitenkinančių vien paviršiumi. Kultūriniai bei moksliniai užmojai yra kelias, kuris atskleidžia gyvenimo ir veiklos pagrindus.

KANADOS ĮVYKIAI

Papildomieji rinkimai

Dabartinis kanadiečių nuotaikas atskleidė papildomieji Kanados parlamento narių rinkimai trijose Ontario provincijos apylinkėse spalio 12 d. Iš dalies jie patvirtino paskutiniuosius Gallupo instituto viešosios nuomonės tyrimo duomenis, liudijančius, kad konservatorių partija net 15% yra populiaresnė už Kanadą valdančius liberalus. Prieš rinkimus tik viena Timiskamingo apylinkė nuo 1980 m. priklausė mirusiam liberalui B. Londsdalui. Ji buvo laikoma socialistų tvirtove, tačiau šį kartą po 52 metų laimėtoju tapo konservatorius J. MacDougall, gavęs 9.179 balsus, antroje vietoje su 8.500 balsų palikęs liberalą P. Belangerį. Skaudžiausio smūgio čia betgi susilaukė socialistas A. Peters, nukritęs į trečią vietą su 7.770 balsų. Tai nekokia naujiena socialistų vadui E. Broadbentui. Atrodo, balsuotojai pradeda nusivilti perdaug artimais socialistų ryšiais su darbo unijomis, jų reikalų gynimu, kai unijų nariai yra geriau apmokami už kitus kanadiečius. Pastarųjų eilėse yra darbininkų, gaunančių tik minimalų valdžios nustatytą atlyginimą. Leeds-Grenville apylinkėje laimėtoja tapo Jennifer Cossitt, pakeitusi mirusį savo vyrą Tomą. Ši apylinkė išsilaikė konservatorių rankose gerokai padidėjusia balsų persvara. Jennifer Cossitt gavo 18.432 balsus, liberalas Ch. Andersonas — tik 6.736. Paskutinėje vietoje vėl atsidūrė socialistai, kurių kandidatė Mildred Smith tesurinko vos 2.761 balsą. Ją su 4.328 balsais pralenkė net ir laisviečių grupei priklausantis N. Reynolds.

Aršiausia kova, susilaukusi didžiausio spaudos dėmesio,

(Nukelta į 8-tą psl.)

Klevelando "Grandinėlės" šokėjos RŪTA STANIŠKYTĖ ir LYDIJA BALČIŪNAITĖ su jurginais šokio metu

Lietuvių Dienos prancūziškame mieste

Š. m. spalio 8-10 dienomis montrealiečiai surengė XXVII Kanados Lietuvių Dienas su plačia kultūrine, menine, religine ir pramogine programa

Dailės paroda

Kanados Lietuvių Dienos buvo pradėtos paveikslų parodos atidarymu Aušros Vartų parapijos salėje. Susirinkus gausiam būriui tautiečių iš Montrealio bei kitų Kanados ir JAV vietovių, kalbėtojų pakyloje pasirodė pranešėja Daiva Vasiliauskienė, kurios pakviestas rengėjų komiteto pirm. V. Piečaitis prabilo sveikinamuoju žodžiu. Jis pasidžiaugė gražiu jaunosios kartos bendradarbiavimu rengiant šias KLD.

Išsamų žodį apie parodoje išstatytų paveikslų autorius tarė Dalia Gruodienė. Ji apibūdino jau mirusius dailininkus — Juozą Akstiną (1922-1962), Vytautą Remeiką (1930-1972) ir Telesforą Valių (1914-1977). Prieš atidarymą ir po jo susirinkusieji galėjo pasigėrėti rinktiniais dailininkų paveikslais, kurie kaip testamentai liudijo autorių talentą ir jų įnašą lietuvių kultūron. Mažiau pažįstantiems minėtus dailininkus nelengva buvo dairytis parodoje, nes nebuvo paaiškinimų nei įrašų.

Poezijos vakaras

Po trumpos pertraukos kalbėtojų pakyloje pasirodė literatūros vakaro rengėjų komisijos pirm. Arūnas Staškevičius. Pasveikinęs gausius dalyvius ir padėkojęs savo bendradarbiams, įvadiniam žodžiui pakvietė gen. Lietuvos konsulą dr. J. Žmuidziną. Pats būdamas rašytojas, jis taikliai pabrėžė meno reikšmę tautos gyvenime ir pacitavo prancūzų rašytojo R. Rolland žodžius: "Menas pajėgia nugalėti priespaudą".

Šis poezijos vakaras buvo skirtas poetų žemininkų 30 metų sukakčiai paminėti ("Žemės" antologija buvo išleista 1951 m.). Pirmuoju prabilo betgi ne poetas, o filosofas dr. Juozas Girnius. Ir tai dėlto, kad jis buvo tas, kuris parašė minėtos antologijos įvadą. Jam tad ir derėjo dabar gyvu žodžiu apibūdinti poetų žemininkų grupę, kurią sudarė Kazys Bradūnas, Juozas Kėkštas, Vytautas Mačernis, Henrikas Nagys, Alfonsas Nyka-Niliūnas.

Dr. J. Girnius savo paskaitoje dėstė, kad žemininkai nesanti ideologinė grupė. Joje telpa įvairių pažiūrų kūrėjai. Sklaidydamas Tomo Venclovos mintis apie žemininkus, kalbėtojas paminėjo, kad žemininkai nebuvo nauja srovė, o daugiau naujosios kartos grupė, savitai kūrusi Lietuvoje ir išeivijoje. Kaikas ją esą bando vadinti egzistenciniu ekspresionizmu.

Pasak kalbėtojo, žemininkus jungia ne idėjos, o tos pačios problemos ir noras sutelktai tęsti Lietuvos tradiciją. Tai esanti jau trečioji poetų karta. Pirmoji buvusi visuomeninė, antroji — asmeninė, trečioji — idėjinė. Jos idėjiškumas nereiškiąs filosofiškumo. Esą nedera poeziją filosofinti ir filosofiją poetinti. "Žemės" antologija esanti naujas žvilgsnis į poeziją, skirtingas nuo vyresniųjų, vertinamas ir Lietuvoje. Be to, žemininkų eiles esą pratęsė "Literatūros Lankai", kuriuose dalyvavo įvairių pažiūrų kūrėjai — nuo Antano Škėmos iki Leonardo Andriekaus.

Poetų veidai

Rengėjai, planuodami šį vakarą, tikėjosi, kad dalyvaus visi gyvi žemininkai. Deja, galėjo atvykti tiktai du — Kazys Bradūnas ir Henrikas Nagys. Pastarasis paskaitė Juozo Kėkšto ir savo kūrybos. J. Kėkštas, tarnavęs gen. Andersono armijoje, daug keliavo, kentėjo ir sužeistas bei paralyžuotas mirė Lenkijoje. Tai atsispindi ir jo kūryboje.

H. Nagys taipgi paskaitė savo kūrybos iš "Žemės" antologijos ir kitų leidinių, įgalindamas klausytojus pajusti jo nueitą kelią.

Rasa Lukoševičiūtė aktoriškai, be patoso, vaizdingai paskaitė dvi Vytauto Mačernio vizijas, kuriose pynėsi simbolinis poeto regėjimas su gyvenama tikrove. Gaila, kad šis jaunas poetas karo metu žuvo Lietuvoje, nespėjęs pilnai išskleisti savo sparnų.

K. Bradūnas apibūdino Alfonsą Nyką-Niliūną kaip tylų, kuklų poetą, vengiantį viešumos, ir paskaitė keletą jo eilėraščių, kalbančių labai neįprastais, abstrakčiais įvaizdžiais net ir tuose eilėraščiuose, kuriuose kalba apie konkrečią tikrovę.

Gana linksmai nuteikė klausytojus poetas K. Bradūnas įvadinėmis pastabomis apie save ir savo eilėraščius, paimtus iš įvairių leidinių. Paaiškėjo ir naujas dalykas — jo suplanuotas 14-sis poezijos rinkinys "Prierašai", kuriuose jis cituoja įvairius Šv. Rašto sakinius ir sklaido juos poetine įžvalga. Be to, primintina, kad K. Bradūnas rašo libretą misterijai — kazimieriniam scenos veikalui, kuris bus pastatytas Toronte 1984 m. minint šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį. To veikalo muziką kuria Darius Lapinskas.

Užbaigę poetinę programą, klausytojai perėjo į prozinę dalį, būtent, vyno ir sūrio vaišes. Tai buvo puiki proga susitikti su poetais ir kitų menų kūrėjais bei pabendrauti su tautiečiais, atvykusiais iš įvairių Kanados vietovių.

Pažymėtina, kad toje pačioje salėje veikė J. Šiaučiulio vadovaujamas spaudos kioskas, kuriame buvo apstu lietuviškų leidinių. Taipgi buvo pardavinėjama naujai išleista muzikos plokštelė "Kalėdos", įgiedota Montrealio lietuvių chorų (Aušros Vartų ir "Pavasario").

Šeštadienio vakaras

Tradicinis KLD susipažinimo vakaras buvo surengtas CEGEP Andre Laurendeau žemutinėje salėje. Ji — gana erdvi, bet be puošmenų, cementinė. Pasak rengėjų, susirinko apie 700 tautiečių. Jau buvo suvažiavę meno ansambliai, tad matėsi nemažai ir jaunų veidų. Kadangi vakaras buvo skirtas pramogai, nebuvo ir platesnės meninės programos, išskyrus torontiškio "Gintaro" dainos vienetą, kuris atliko pramoginio pobūdžio programą. Ištisą pusvalandį sklido viena daina po kitos, lydima vargonėlių, gitaros, smuiko ir akordeono. Labai gražiai mergaičių dainavimą įvairino Rimo Paulionio solo. Sodrus jo balsas gražiai derinosi su dainomis vieneto, kuriam vadovauja Giedrė Paulionienė. Programos atlikėjai sulaukė

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

OFICIALUS "SOLIDARUMO" UNIJOS PANAIKINIMAS LENKIJOS parlamento priimtu įstatymu susilaukė dvi dienas trukusio streiko ir demonstracijų Gdansko laivų statykloje. Demonstrantai reikalavo, kad "Solidarumo" unijai būtų grąžintos teisės, paleistas jos vadas L. Walensa, paskelbta amnestija visiems suimtiesiems. Streiką užbaigė atsiųsti kariuomenės daliniai, perėmę laivų statyklos kontrolę. Menkesnio masto demonstracijos įvyko Wroclawe, didesnės už Gdansko — Nowa Hutoje, Krokuvos priemiestyje, kur yra sutelkta plieno pramonė. Jos baigėsi kraujo praliejimu, kai aikštėje prie Dievo Motinos šventovės demonstrantų apsuptas policininkas nušovė elektriką B. Wlosiką, 20 metų amžiaus jaunuolį. Ta vieta tuojau buvo papuošta gėlėmis ir degančiomis žvakėmis. Ją netgi aplankė kardinolas F. Macharskis, Krokuvos arkivyskupas. Susikirtimai su policija vyko tris dienas, kol pagaliau aikštė buvo apsupta, demonstrantai išsklaidyti ašarinėmis dujomis, stipriomis vandens čiurkšlėmis, svaiginančiais granatų sprogimais. Prieš demonstrantus netgi buvo panaudoti ir raudoni dažai, kad juos būtų galima vėliau atpažinti ir suimti. Į kitus miestus demonstracijos nepersimetė. Juose, atrodo, laukiama lapkričio 10 d., kai bus antrosios "Solidarumo" unijos oficialaus užregistravimo metinės. Pogrindinė "Solidarumo" vadovybė tada siūlo visuotinį streiką. Oficialus "Solidarumo" panaikinimas sudaro problemą L. Walensos žmonai Danutai su septyniais vaikais. Lig šiol iš unijos ji gaudavo izoliuoto savo vyro algą šeimos pragyvenimui užtikrinti. Dabar ta alga greičiausiai bus sustabdyta.

Tiria žudynes

Masines palestiniečių žudynes V. Beiruto Sabros ir Šatilos stovyklose pradėjo tirti vyr. teisėjo Y. Kahano vadovaujama komisija, kuriai priklauso buvęs vyr. prokuroras A. Barakas ir atsargos gen. Y. Efratas. Komisijai suteikta pilna teisė kviesti liudininkus, reikalauti dokumentinės medžiagos. Į liudininkų eiles greičiausiai bus įjungtas ir pats premjeras M. Beginas su krašto apsaugos ministeriu gen. A. Šaronu. Panašaus masto tyrimas buvo tik 1973 m., kai Egiptas pradėjo netikėtą karą, kuriame Izraelis susilaukė nemažų pradinių pralaimėjimų. Komisija tada išteisino priekaištų susilaukusią premjerę G. Meir ir jos vyriausybę. Dabartinė komisija savo darbui pasirinko Hebrajų universitetą Tel Avive. Libano vyriausybės duomenimis, bendras nužudytų asmenų skaičius siekia beveik 2.000. Esą buvo rasti ir masiniuose kapuose palaidoti 762 lavonai, apie 1.200 iš stovyklų išsigabeno ir atskirai palaidojo giminės. Žudomi buvo ne tik palestiniečiai. Atpažinti pavyko 21 iranietį, 10 sirijiečių, 13 pakistaniečių, 45 libaniečius, du alžerijiečius ir keturis egiptiečius.

Arafato pažadai

Nemažų Izraelio priekaištų susilaukė popiežius Jonas-Paulius II, rugsėjo 15 d. Vatikane priėmęs PLO palestiniečių vadą Y. Arafatą. Tuos priekaištus vėl atnaujino nežinomų teroristų įsiveržimas į centrinę Romos sinagogą, kur jie nušovė dvejų metukų vaiką, sužeidė 34 asmenis. Teroristų veiksmus griežtai pasmerkė ir Jonas-Paulius II, ir Y. Arafatas. Apie jų turėtą pokalbį daugiau informacijos pateikė Vatikano dienraščio "L'Osservatore Romano" red. V. Levis. Esą popiežiui Jonui-Pauliui II pavyko gauti Y. Arafato pažadą, kad jis sutiks oficialiai pripažinti Izraelį, kad PLO organizacija atsisakys smurto veiksmų, imsis priemonių atstatyti ramybei Libane. Priekaištų susilaukė ir Italijos vyriausybė. Pasak Romos žydų bendruomenės vadovo B. Zevo, ji pasiuntė karius į Libaną apsaugoti palestiniečiams, bet nesirūpina žydų kilmės piliečių apsauga. Antisemitizmo proveržis Romoje buvo pasmerktas masinėmis italų demonstracijomis. Prieš antisemitizmą griežtai pasisakė komunistas Romos burmistras U. Veteras bei kiti kalbėtojai, bet jie taip pat pažėrė priekaištų ir Izraelio invazijai į Libaną.

Slaptos derybos

Santykių pagerinimo tarp Sovietų Sąjungos ir Kinijos siekia Pekinge vysktančios derybos. Sovietų delegacijai vadovauja užsienio reikalų ministerio pavaduotojas L. Iljičevas, kiniečių — tas pačias pareigas turintis Q. Qičenas, dirbęs Kinijos ambasadoje Maskvoje. L. Iljičevas vadovavo ankstesnėm derybom, kurias 1979 m. pabaigoje nutraukė sovietinė Afganistano invazija, pasmerkta Kinijos. Nesutarimus tarp Pekingo ir Maskvos taipgi atnešė Vietnamo kariuomenė, okupavusi Kambodiją. 1980 m. pradžioje pasibaigė trisdešimčiai metų pasirašyta Sovietų Sąjungos ir Kinijos draugystės bei savitarpio pagalbos sutartis. Derybų rezultatai neskelbiami.

Šiame numeryje:

Pagrindų ieškant
Visuomeninis mūsų gyvenimas reikalingas gilesnių pagrindų

Lietuvių Dienos prancūziškame mieste
Įspūdingi renginiai Kanados Lietuvių Dienose Montrealyje

Ne garbės, bet aukos tarnystė
Naujasis Telšių vyskupas apie savo užduotį Lietuvoje

Lietuviai kaliniai sovietiniuose lageriuose
Pogrindžio spaudoje paskelbtos kalinių laiškų ištraukos

Persekiojimi lietuviai
Pranešimas iš Europos apie lietuvius kovotojus Sovietijoje

Laiškai iš okupuotos Lietuvos
Keletas būdingų ištraukų apie tenykštį gyvenimą

Dabartinės veiklos metodų veiksmingumas ateityje
Santrauka kun. dr. Jurgio Šarausko paskaitos Toronte

Sovietų komunizmo moralės sąvartyne
Komunistų moralė, kuriai būdingas ryškus nemoralumas

Lietuviškos kultūros sargyboje
Tęsinys pranešimo apie lietuviškų studijų savaitę Europoje

Atžalyniečių kelionė Europon
Toronto "Atžalynas" tarptautiniame folkloro festivalyje Portugalijoje

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $17, pusmetinė — $9. Rėmėjo prenumerata $25

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $17.00 per year, $9.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuviškasis mišiolas pradėtas spausdinti Lietuvoje. Jau išleistas III tomas — skaitiniai šventadienių Mišioms. Iš viso numatyta išleisti 10 mišiolo tomų. Šiais metais dar numatyta Lietuvoje išleisti II tomą — gedulinį bei mažąjį mišiolą ir IX tomą — skaitinius gedulinėms Mišioms. I tomas — pagrindinis mišiolas, atrodo, pasirodys kiek vėliau. Šv. Rašto skaitinių knygas (nuo III iki IX tomo) iki šiol rengė kun. Petras Palšis, Skuodo dekanas. Mišiolo branduolys — Mišių eiga yra bendras išeivijos ir Lietuvos specialistų darbo vaisius, spausdinamas I ir II tome. Gregorinės muzikos gaidas mišiolui techniškai paruošė Romos saleziečių tarptautinės spaustuvės technikinis redaktorius brolis Vincas Aleksandravičius, SDB, pagal Kauno seminarijos muzikos dėstytojo kun. Prano Tamulevičiaus rankraštį. Mišiolo tiražas — 2,500 egzempliorių. Mišiolas spausdinamas ant popieriaus, gauto iš Romos. Taipgi spaustuvėn šiuo metu atiduota "Liturginio maldyno" antroji pataisytoji laida.

JAV Lietuvių Kunigų Vienybė praėjusį pavasarį išleido dviejų tomų lietuvišką mišiolą: I tomas — pagrindinis mišiolas ir gedulinis mišiolas, kuris apima Mišių eigą ir Mišių maldas, o II tomas — šventadienių ir gedulinių Mišių skaitinius. Taigi išeivijoje šiuo metu turima jau daug daugiau išleistų tekstų, reikalingų pamaldoms, nei Lietuvoje. Be to, prel. Vyt. Balčiūnas rūpinasi šiokiadieninių Mišių maldų bei skaitinių išleidimu. Šie tekstai, įsegamų puslapių forma, pasirodys jau prieš Adventą. Kun. Vyt. Zakaras, OFM, ruošia kišeninio mišiolėlio laidą tikintiesiems.

Įsisteigė JAV-se Apaštalavimo Italų Tarpe Konferencija, susidedanti iš eilės vyskupijų ir vienuolijų atstovų b e i pavienių asmenų, besirūpinančių JAV italų sielovada. Ji apima visus JAV šiaurės rytus. Jos tikslas — pagelbėti vietiniams vyskupams, besirūpinantiems itališkai kalbančiais katalikais jų sielovados, švietimo ir socialiniuose reikaluose. Vysk. Anthony J. Bevilacqua, Brooklyno vyskupas-pagalbininkas, išrinktas pirmuoju šios konferencijos pirmininku. Šiuo metu jis taipgi yra JAV vyskupų konferencijos migracijos bei turizmo komiteto vadovas ir Brooklyno vyskupijos įstaigos imigrantams bei pabėgėliams vedėjas.

Hemaiagh Pierre XVII Ghedighian, Kilikijos patriarchas armėnams, iš savo pareigų pasitraukė sulaukęs 76 m. amžiaus. Jo atsistatydinimą popiežius priėmė. Naujuoju patriarchu išrinktas Giovanni Pietro XVIII Kasparian. Popiežius naująjį patriarchą patvirtino, apsikeitė bendravimo raštais ir priėmė jį privačioje audiencijoje.

Šv. Juozapato bazilijonų (ukrainiečių) vienuolija šiais metais švenčia 100 metų sukaktį nuo savo vienuolijos reformos, kuri buvo oficialiai įvykdyta 1882 m. Leono XIII raštu. Jonas-Paulius II, sveikindamas ta proga vienuoliją ir nurodydamas, kad nuo to meto Šv. Juozapato bazilijonai daro ketvirtąjį vienuolinį įžadą — ištikimybės popiežiui, priminė, kad tai jau iš tikro antroji vienuolijos reforma, nes pirmoji buvusi Vilniuje. Ten 1617 m. bazilijonas Juozapatas Kuncevičius (vėliau arkivyskupas ir dabar šventasis) su metropolitu Rutskyi Švč. Trejybės vienuolyne pradėjo ir 1623 m. užbaigė pirmąją vienuolijos reformą. Sukakties proga popiežius specialioje audiencijoje priėmė dabartinį vienuolijos vadovą protoarchimandritą Izidore Patrylo su eile vienuolijos atstovų iš Kanados, JAV, Brazilijos ir Argentinos. Popiežius apgailestavo, kad negali pas jį dalyvauti bazilijonų atstovai iš Ukrainos šios sukakties proga.

Antroji Jono-Pauliaus II enciklika lietuviškai "Dives in Misericordia" (Dievas apstus gailestingumo) jau išleista Vatikane popiežiaus rūpesčiu. Kanadoje ją bus greitai galima įsigyti per lietuviškas parapijas.

Arkiv. Marcel Lefebvre, 77 m. amžiaus prancūzas, kuris buvo Pauliaus VI suspenduotas 1976 m., šios vasaros vidury lankėsi Vatikane. Jis tikėjosi susitikti su Jonu-Paulium II, tačiau pasitenkino susitikimu su Tikėjimo ir Doktrinos Kongregacijos prefektu kard. J. Ratzingeriu.

Komunistinei Čekoslovakijos valdžiai nepatiko Vatikano išleistas dokumentas, kritikuojantis komunistams pataikaujančią kunigų organizaciją "Pacem in terris" (Taika žemėje). Prieš tą dokumentą jau pasipylė eilė straipsnių Čekoslovakijos laikraščiuose. Slovakijos kompartijos vadovas išreiškė nusistebėjimą, kaip popiežius galįs pasisakyti prieš "taiką mylinčius kunigus". Dokumentas, kurį išleido kunigų kongregacija Vatikane, nurodo, kad kunigų organizacijos, turinčios politinius siekius, yra nesutaikomos su kunigiškuoju pašaukimų ir skaldo tikinčiąją Dievo tautą. Nors dokumentas buvo uždraustas spausdinti Čekoslovakijoje, tačiau jis buvo paskelbtas per Vatikano radiją. Yra žinių, kad kai kurie čekoslovakai kunigai pasitraukė iš "Pacem in terris" organizacijos, išgirdę šį dokumentą. Dokumentą jau tris kartus puolė ir oficialioji Rusijos spaudos agentūra Tass.

Kun. James Parker, 51 m. amžiaus anglikonas kunigas, JAV-se įšventintas katalikų kunigu. Jis yra vedęs — turi žmoną ir dvi dukras, kurios jau anksčiau tapo katalikėmis. Jiedu su žmona katalikais tapo dar neseniai. Kurį laiką jis darbavosi kaip katalikų vyskupo Bernard F. Law padėjėjas bylose kitų anglikonų kunigų, norinčių tapti katalikais kunigais. Vatikano Doktrinos ir Tikėjimo Kongregacija jau anksčiau yra davusi JAV vyskupų konferencijai leidimą paruošti taisykles anglikonų kunigų perėjimui į katalikus su savo tikinčiaisiais, pasilaikant anglikoniškąsias tradicijas. Tuo reikalu rūpintis yra paskirtas vysk. Law, Springfield, Mo. Ruošiamose taisyklėse numatoma, kad katalikais tapę anglikonai kunigai gali būti šventinami katalikais kunigais nežiūrint to, kad yra vedę. Tiktai ateities anglikoniškųjų tradicijų katalikai vyrai bus šventinami nevedę, laikantis lotyniškųjų apeigų įstatų. Kun. Parker pareiškė visą laiką tikėjęs, kad popiežius yra Kristaus vietininkas žemėje, tačiau kataliku netapęs, nes siekęs organinio visų anglikonų susijungimo su katalikais. Tam anglikonai kunigai buvo įsteigę JAV-se draugiją, kuriai jis vadovavęs. Visdėlto eilė nepalankių įvykių anglikonų tarpe, kaip pvz. moterų šventinimas kunigėms, abortų ir homoseksualizmo nesmerkimas, paskatino jį ir eilę kitų anglikonų kunigų bei tikinčiųjų ilgiau nebelaukti. Šiuo metu dar apie 60 anglikonų kunigų ruošiasi tapti katalikų kunigais. Jie visi su savo tikinčiaisiais toliau laikysis anglikoniškųjų tradicijų pagal vysk. Law vadovaujamos komisijos ruošiamus nuostatus.

Kun. J. Stš.

BOOKBINDING STUDIO
"SAMOGITIA"
(lietuvis savininkas)
telefonas 625-2412
P.O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Naujai įšventintas vyskupas ANTANAS VAIČIUS okupuotoje Lietuvoje laimina tikinčiuosius

Ne garbės, bet aukos tarnystė

Naujojo Telšių apaštalinio administratoriaus vyskupo Antano Vaičiaus konsekracija ir ingresas

1982 m. liepos 21 d. Šv. Tėvas paskyrė kun. Antaną VAIČIŲ Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros apaštaliniu administratorium, kartu ir vyskupu. Konsekracija buvo numatyta Kauno arkikatedroje liepos 25 d. Lietuvos kunigai ir tikintieji šį Šv. Tėvo paskyrimą sutiko palankiai, nes kun. Antanas VAIČIUS yra gražiai užsirekomendavęs pastoracijoje, pritardamas ir palaikydamas blaivybės sąjūdį ir patvirtindamas Telšių vyskupijos kunigų tarybą. Jis, eidamas Telšių vyskupijos valdytojo pareigas, pajėgė surasti kontaktą su vyskupijos kunigais. Savo laiku kunigai, ypač už Telšių vyskupijos ribų, kėlė abejonių dėl kun. Antano VAIČIAUS kandidatūros tinkamumo, bet laikas vis labiau tas abejones sklaidė. Visi labai apgailestavo, kad praėjusiais metais kun. Antanas VAIČIUS buvo įjungtas į Lietuvos Bažnyčiai nepriimtiną trijulę ir dėl to turėjo pergyventi aštrų opozicijos puolimą.

Naujasis vyskupas ANTANAS VAIČIUS, apaštalinis Telšių vyskupijos administratorius

Iškilmės Kaune

Konsekracijos iškilmės buvo labai gražios. Vyskupą Antaną VAIČIŲ konsekravo vyskupai — Liudvikas POVILONIS, Vincentas SLADKEVIČIUS, Julijonas STEPONAVIČIUS ir Romualdas KRIKŠČIŪNAS. Šv. Mišių metu tartame žodyje vysk. Liudvikas POVILONIS perskaitė popiežiaus JONO-PAULIAUS II telegramą-sveikinimą Lietuvos Bažnyčiai, pranešė apie vysk. Vincento SLADKEVIČIAUS paskyrimą po 23 metų tremties Kaišiadorių vyskupijos apaštališkuoju administratoriumi ir plačiau apsistojo ties vyskupo tarnyste, pabrėždamas, kad "vyskupo tarnystė yra ne garbės, o darbo ir aukos tarnystė". Baigdamas kalbėti, vysk. Liudvikas POVILONIS kreipėsi į konsekruojamąjį šiais žodžiais: "Mielas broli Kristuje, Antanai, šiandien, Tavo konsekracijos dieną, ryžkis siekti vyskupo idealo, Dievo tarno arkivyskupo Jurgio MATULEVIČIAUS pasiryžimu: "Duok, Dieve, kad sudegčiau kaip žvakė ant altoriaus nuo darbo kaitros ir meilės ugnies Tau ir Tavo Bažnyčiai".

Katedros šventoriuje naujai konsekruotąjį vyskupą ir kitus vyskupus, o ypač Julijoną STEPONAVIČIŲ ir Vincentą SLADKEVIČIŲ, sveikino Lietuvos jaunimo atstovai.

Telšių katedroje

Pakeliui į namus vysk. Antaną VAIČIŲ pasitiko ir pasveikino Viduklės, Varnių ir Viešvėnų parapijų tikintieji. Telšių katedra, šventorius ir net gatvės buvo užtvindytos žmonių. Žemaičiai neslėpė savo entuziazmo, sulaukę naujo vyskupo, kuris savo gerumu jau buvo spėjęs užkariauti tikinčiųjų širdis.

Mišiose pamokslą pasakė kan. Kazimieras GAŠČIŪNAS, kurio metu perskaitė popiežiaus telegramą-sveikinimą. Po šv. Mišių Telšių vyskupą sveikino žemaičių jaunimas. Ypatingai visus sužavėjo jautrus Telšių jaunimo sveikinimas. Vyskupą taip pat pasveikino Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto vardu kun. Alfonsas SVARINSKAS. Tarp kita ko jis kalbėjo: "Katalikų komitetas su dideliu dėmesiu sekė visų mūsų ganytojų pastangas išsivaduoti iš bedieviškų varžtų, sekė ir Jūsų pastangas. Mes dėkingi Jums už pravestą vyskupo kankinio Pranciškaus RAMANAUSKO minėjimą, mes dėkingi Jums už Žemaičių Kalvarijos atgaivinimą, už rožančiaus maldą, geriausiai paplitusią Žemaitijoje, dėkingi Jums už blaivybės akciją. Kartą Vatikano radijas pasakė šiuos žodžius: 'Tik vienas Telšių valdytojas kun. VAIČIUS nesužlugdė blaivybės idėjos'. Manau, kad tai gražiausias jo pripažinimas".

Telšių vyskupijos kunigų vardu kalbėjo kun. Klemensas ARLAUSKAS, išreikšdamas visų kunigų džiaugsmą dėl šio Šv. Tėvo paskyrimo.

Vyskupo žodis

Atsakydamas į sveikinimus, vysk. Antanas VAIČIUS taip kalbėjo:

"Broliai kunigai, svečiai ir savieji, brangūs telšiečiai, labai brangus ir mielas jaunime, vaikučiai mažieji ir seneliai! Aš, giliai sujaudintas ir tiesiog sukrėstas, nerandu žodžių, kaip padėkoti už šitą sutikimą. Pirmiausia noriu tarti ačiū Visagaliam Dievui už begalinę meilę, kurią Jis man parodė, leisdamas gimti ten, "kur bėga Šešupė, kur Nemunas teka", ten, kur Šatrija, Rambynas, Vilija srauni, leisdamas gimti ir augti tikinčių tėvų šeimoje, kur buvo daug vargo ir skausmo, kur dažnai trūko net juodos duonelės, bet kur buvo malda ir giesmės, kur skambėdavo vakarais dainos

Noriu padėkoti Šv. Tėvui JONUI-PAULIUI II už ypatingą pasitikėjimą, kad man, menkam, silpnam, eiliniam kunigui, patikėjo šias atsakingas pareigas — būti Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros apaštaliniu administratoriumi... Noriu tarti nuoširdžiausią ačiū Telšių katedros garbingiems kapituliarams ir Klaipėdos prelatūros tarėjams, kurie sunkiais, varginga mano, kaip kapitulinio vikaro-valdytojo, metais visu nuoširdumu mane rėmė ir palaikė. Ačiū visiems Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros kunigams, kurių paramą visada jutau, bet ypatingai sunkiausiuose mano gyvenimo momentuose. Ypatingas ačiū mažiesiems vaikučiams, jaunimui, tėvams ir motinoms, seneliams — visiems tikintiesiems, rėmusiems ir palaikiusiems mane savo maldomis. Ačiū Lietuvos vyskupams, kurie mane šiandien konsekravo: jų meilę, palankumą visada jutau. Ypatingas ačiū Panevėžio kapitulai. Žinau, kad visiems nepadėkosiu . . .

Jūs žiūrite į mane ir klausiate: 'Koks tu dabar būsi? Kaip atliksi vyskupo pareigas?' Iš tikrųjų aš esu baimės ir rūpesčio pilnas. Žinau, kokį žingsnį, šiandien žengiau ir kokią atsakomybę aš prisiėmiau. Man šiandien buvo pasakyta daug gražiausių žodžių, kuriuose buvo įpinta ne tik įspėjimų. Atvykęs šį rytą pas Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininką vysk. Liudviką POVILONĮ, turėjau kartu su Kaišiadorių vyskupijos apaštaliniu administratoriumi vysk. Vincentu SLADKEVIČIUM prisiekti, ką mes ir padarėme. Šią valandą norisi tą priesaiką savais žodžiais atkartoti: visas jėgas skirsiu tik Dievui ir vien tik Kristaus Bažnyčiai. Nejieškosiu nei poilsio, nei ramybės ir ką tik galėsiu, darysiu, kad klestėtų Katalikų Bažnyčia mielojoje mūsų Žemaitijoje. Kaip priesaiką duodu jums žodį ir užtikrinu, kad visą save paaukosiu ir visas jėgas atiduosiu dėl Kristaus ir Bažnyčios. Kartu prašau jūsų pagalbos. Šiandien Kaune pasakiau: glaudžiuosi prie Jūsų, Ekscelencijos vyskupai, kaip prie savo dvasios tėvų, kurie šiandien mane pagimdėte vyskupu. Šį vakarą kartoju jums: glaudžiuosi prie jūsų, broliai kunigai, kad jūs man padėtumėte, kaip palinkėjote ištverti ir, ką galima, padaryti dėl Dievo ir Bažnyčios; glaudžiuosi prie jūsų, brangūs tikintieji, kad savo maldose mane prisimintumėte ir palaikytumėte". (Kalba sutrumpinta. — Red.).

(Iš naujausio "LKB Kronikos" numerio — 54. Antraštės — "TŽ" redakcijos).

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

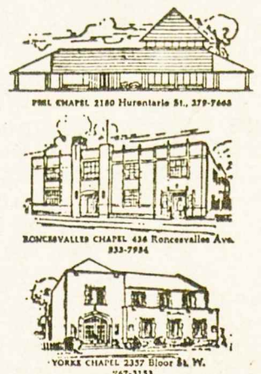

Turner & Porter

PADĖKA

1982 metų rugpjūčio 9 dieną tragiškai automobilio nelaimėje žuvo mūsų mylima dukrelė ir jos vyras

A†A

DANUTĖ ir EDVARDAS OSTAFIN

Nuoširdi ir gili padėka visiems, taip gausiai dalyvavusiems laidotuvėse, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gražias gėles, aukojusiems Kanados Lietuvių Fondui, radijo programai "Tėvynės prisiminimai", Tautos Fondui, pareiškusiems užuojautą spaudoje, per radiją, žodžiu ir raštu.

Nuoširdžiai dėkojame Toronto Prisikėlimo, Lietuvos Kankinių ir Delhi parapijų klebonams bei kunigams už gedulingas pamaldas, jose dalyvavusiems ir giedojusiems solistams bei visiems palydėjusiems mirusius į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse.

Nuoširdus ačiū visiems už visokeriopą pagalbą, parodytą meilę bei rūpestį mūsų didžios nelaimės ir skausmo metu.

Visiems dėkingi —

Valentina ir Jonas R. Simanavičiai
su šeima

PADĖKA

Mūsų mylimam vyrui ir Tėvui

a. a. Mykolui Bartuliui

1982 m. rugsėjo 18 d. mirus Simcoe ligoninėje, nuoširdžiai dėkojame visiems jį lankiusiems ligoninėje, dalyvavusiems pamaldose laidotuvių koplyčioje, Šv. Kazimiero šventovėje ir palydėjusiems į Delhi kapines.

Dėkojame kun. klebonui Laurynui Kemėšiui, kun. dr. Jonui Gutauskui už maldas ir palydėjimą į kapines, vargonininkui Petrui Gulbinskui už giesmes ir vargonavimą, karstanešiams, visiems už gėles, už užprašytas šv. Mišias bei aukojimą kitomis intencijomis.

Dėkojame visiems mus liudesyje užjautusiems asmeniškai ir pareiškusiems užuojautas spaudoje.

Visiems dėkingos —

Damutė Bartulienė,
duktė Aldona Bartulytė-Lach
ir visi šeimos nariai

Mirus mielai mokslo draugei

A†A

PETRONELEI URBONIENEI,

reiškiame nuoširdžią užuojautą jos vyrui VINCUI, sūnui ir dukroms —

Zofija ir Juozas Budriai
Chicago, Ill.

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

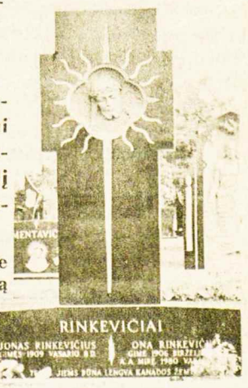

Mohawk
Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- Elektros reikmenys
- Televizijos aparatai
- Skalbiamosios mašinos
- Vaikų baldai
- Įvairūs kilimai
- Šaldytuvai
- Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- Siuvamos mašinos
- Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

Lietuviai kaliniai sovietiniuose lageriuose

Iš naujausio Lietuvos pogrindžo "LKB" Kronikos" numerio 54-tojo

1982 m. gegužės 29 d. Vytautas VAIČIŪNAS, kalinamas Čeliabinsko srityje, Bakalo mieste, turėjo pasimatymą su broliu ir žmona, o rugpjūčio 11 d. pasimatymo metu per stiklo pertvarą galėjo 1.5 val. kalbėtis su žmona.

Vytauto VAIČIŪNO sveikata smarkiai pablogėjusi. Neseniai gulėjo ligoninėje, iš kurios buvo išrašytas dar pilnai nepasveikęs, mat lageryje siautė epidemija ir ligoninėje nebuvo pakankamai vietų. Jį beria votys, kojoje didelė žaizda, smarkus viso kūno nieżėjimas, o ilgiau pavaikščiojus, tinsta kojos. Pastaruoju metu Vytautas VAIČIŪNAS sveria 73 kg. (laisvėje svėrė 115 kg.).

Atlikęs trečdalį bausmės, Vytautas VAIČIŪNAS prašėsi išleidžiamas į laisvas statybas (ši lengvata yra taikoma beveik visiems bendro režimo lagerio kriminalistams). Kalėjimo administracija nesutiko išleisti, tvirtindama, jog perdaug silpna sveikata.

— Tuomet duokite papildomo maisto, — kreipėsi V. VAIČIŪNAS.

— Nepriklauso! — susilaukė atsakymo.

Kriminaliniuose lageriuose, praėjus pusei bausmės laiko, peržiūrimos kalinių bylos, ir, jei kalinys nėra prasižengęs, lagerio teismo yra perteisiamas ir išleidžiamas į laisvę. V. VAIČIŪNO byla nebuvo peržiūrėta.

Vytautui VAIČIŪNUI rašomi laiškai jo beveik nepasiekia — iš 12-kos žmonos rašytų laiškų gavo tik 2. Lagerio administracija tvirtina, jog ji atiduodanti visus jam skirtus laiškus.

VAIČIŪNIENEI parašius skundą TSRS generaliniam prokurorui, kad jos vyras negauna jam užsakytos lietuviškos spaudos, faktus tirti buvo pavesta Satko miesto prokuratūrai. Po skundo Satko miesto prokuratūra uždraudė V. VAIČIŪNUI atiduoti net "Komjaunimo Tiesą", vienintelį laikraštį, kurį retkarčiais dar gaudavo.

Lagerio administracija teigia, kad jie lietuviškos spaudos aplamai negauna. Reiškia, tiek laiškai, tiek periodinė lietuviška spauda V. VAIČIŪNO nepasiekia kažkieno spec. įsakymu.

Kartą į mėnesį lagerio parduotuvėje už 7 rb. galima nusipirkti maisto (žinoma, jei kalinys administracijai nėra prasižengęs), tačiau parduotuvėje, be prasčiausios rūšies karamelių, duonos ir seno margarino, nuo kurio kaliniai dažnai suserga, — nieko nėra.

* * *

Vis rečiau ir rečiau iš Sibiro lagerių Nemuno kraštą pasiekia lietuvių kalinių žodis — apie pusė jų parašytų laiškų dingsta be žinios, nors siunčiami registruoti su registruotais įteikimo pranešimais. Tačiau dar sunkesnė į Rusijos tolius iš Lietuvos siunčiamų laiškų kelionė: daugiau kaip pusė dingsta, kaikurie iš Vilniaus iki Permės srities kalinių kamerų keliauja pusmetį, o dar kitų laiškų įteikimo pranešimus vilniečiai gauna, bet kaliniai laiškų nebepamato.

* * *

Antanas Terleckas savo 1982 m. rugpjūčio 15 d. laiške rašo: "... Lagerio gyvenimas daug sunkesnis negu buvo prieš 20 ar virš 30 metų".

Viktoras Petkus savo 1982 m. laiškuose rašo:

"... Ak ... kokie naivūs mudu buvome, kai tikėjome, jog po Helsinkio susitarimų Europoje papūs nauji vėjai! ... Vasario 7 parašiau Jums laišką, bet užvakar sugrąžino voką su įteikimo pranešimu. Laiškas konfiskuotas dėl tariamai ideologiniai žalingo turinio". 1982 m. kovo 21 d.

"... Kažkodėl tarp mudviejų visiškai nutrūko susirašinėjimas: nuo Tavęs tegavau vieną vienintelį sausio 15 šiemetinį laišką. (Iš dešimties laiškų V. PETKŲ pasiekė tik vienas, — Red.). Tau Šeštinėse, Sekminėse, Devintinėse ir liepos pirmąją atidaviau pasiuntimui oro paštu registruotus su registruotais įteikimo pranešimais laiškus, bet nesulaukiau net įteikimo pranešimų. Todėl terašysiu tik keletą žodžių.

Sugrįžau iš ligoninės. Siūlai po operacijos dar tebėra neišimti (išoperavo nosyje auglį, — Red.). Todėl nežinau, kaip atrodys susiuvimas. Kairioji galvos pusė tebemaudžia". 1982 liepos 12 d.

* * *

Vytautas Skuodis:

"... Mano gyvenimo rutina tokia pati. Nuo šeštadienio iki trečiadienio imtinai, nuo ankstyvo ryto iki vėlaus vakaro ištisai dirbant skalbykloje ir pirtyje, laikas praeina labai greitai. Sekmadieniais tiktai džiovinu lauke tai, ką išskalbiu šeštadienio vakare ir naktį. Na, o likęs laikas — nuo trečiadienio popietės iki penktadienio vakaro — taip pat pralekia kaip žaibas, beskaitant gausiai susikaupusią periodiką. (...) Skalbimas reikalauja apytikriai 56 val. per savaitę. O po tokio darbo trečiadieniais jautiesi kaip sudėvėtas kaliošas.

(Vytautas SKUODIS yra paskelbęs, jog kiekvienų metų birželio 15 d., protestuodamas prieš Lietuvos okupaciją, sausai badaus. Šių metų birželio 15 d. vakare, apie 21 val., jį ištiko mikro infarktas, — Red.). Tik pusvalandį pagulėjus pirtyje ant cementinio barjero prie atviro langelio ir galvą padėjus ant apversto tuščio kibiro, blogumas praėjo. Šį kartą apsiėjau be lašo vandens. Matyt, tą dieną buvau gerokai pavargęs". 1982 m. liepos 9 d.

* * *

Vytautas Vaičiūnas:

"... Jau antri metai nešioju kalinio pančius, bet laisvos dvasios skrydžio niekas negali surakinti, todėl džiaukimės Viešpatyje ir gyvenkime susitikimo viltimi, kuri mums, tikintiesiems, šviečia, ir net mirties šėšėliai negali jos užtemdyti. Man Dievas leido eiti aukos keliu, todėl už Jūsų paramą, bendradarbiavimą, aukas ir maldas nuoširdžiai dėkoju.

Perduokite mano nuoširdžiausius linkėjimus visiems mylimiems Lietuvoje. Sakykite, kad mano medžiaginės dalies beliko tik pusė (jo buvusio svorio, — Red.), bet dvasia laisviau pakyla į dangaus žydrynę. Esu pasiruošęs viską iškęsti, viską pernešti bei išsaugoti Kristų. Dėkoju Jums už paramą. Aš gyvenu Viešpaties atneštoje ramybėje." 1982 m. liepos mėn.

* * *

Julius Sasnauskas:

"... Atostogos jau baigiasi. Jeigu ne mama, jos būtų buvusios labai nelinksmos ... (Pagal sovietinius įstatymus nutremtieji, kurie nepažeidė nutrėmimo režimo, turi teisę po metų nutrėmimo sugrįžti keliolikai parų atostogų į Tėvynę. Juliui SASNAUSKUI be jokio motyvo neleido išvažiuoti iš nutrėmimo Parabelyje ne tik į Tėvynę, bet net neleido išvykti į Tomsko r. ligoninę sudėtingai kojos kelio operacijai — Red.). Kada aplink tirštėja vakaro sutemos, reikia gyventi aušros viltimi ... O Apvaizda tikrai leis bent dalį tų vilčių realizuoti.

... Nuo pirmadienio žadu gulti ligoninėn. (Parabelyje, — Red.). Turbūt gerai kitąsyk atsidurti ligoninėje, idant pamatytum, koks trapus tas mūsų buvimas ir kiek daug aplink didesnių nei tavo nelaimių ... Tebus visur Dievo valia! Mintis apie jus visus, jūsų šventa malda mane palaiko ir palaikys.

... Dėkoju Dievui už visas žmogiškas širdis, kurios spinduliuoja Meilės Dvasią į mūsų tarpą. Tebus visiems atlyginta iš Gerojo Ganytojo rankų". 1982 m. liepos mėn.

* * *

Anastazas Janulis:

"... Dažnai mes, nors ir nenorime, nusilenkiam tam bjauriam papročiui ir nekartą į rankas, kuriose ką tik buvo rožančius, imame stikliuką! Šį šventą Visų Šventųjų vakarą aš norėčiau, atsiklaupęs ant kelių, sušukti savo tautiečiams, savo tautai: 'Kur eini, mano tauta?!' Sutikčiau mirti čia nelaisvėje, kad tik mano brolių tautiečių rankose nebūtų stiklelio!" 1981 m. lapkričio 7 d.

"... Ką aš galiu papasakoti apie savo pilką kasdienybę? Sunku gyventi toli nuo Tėvynės? O, taip! Nelengva apsieiti be sakramentų, altoriaus, na, ir vargonų? Žinoma! Nejauku jaustis nuolat apsuptam lyg erškėčių vainiku — penkiomis įvairios rūšies tvoromis? Aišku!

Bet žmogus — ne gyvulys, jis žino, jog geriau supančiotos kojos, negu pažabota dvasia. Neveltui šv. Povilas sako, jog Meilė padaro žmogų laisvą. Dėl to, žvelgdamas į praeitį, dabartį ir ateitį, aš galiu nemeluodamas tarti:

— Džiaukis, siela, atgavėjus,
pareigą atlikus.
Kam gyvenimas — gavėnia,
tam mirtis — Velykos!
Šauk Hosanna! — kūno
kančiai; Aleliuja! — mirčiai.
Išbučiuok nelaisvės pančius,
jie — Apvaizdos kirčiai.

... Tapau antros grupės invalidu. Tegul niekas negalvoja už mane prašyti malonės! Privalau išgerti taurę iki dugno". 1982 kovo 28 d.

DEŠIMTOJI AMERIKOS ir KANADOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ

ŽIEMOS IŠVYKA

įvyks 1983 m. vasario 19-26 dienomis

Winter Parke, JAV-bių Kolorado valstijoje. Žiemos seminaro programos vedėjas — dr. **Arvydas Vanagūnas.** Jo telefonas: 312-975-8389; adresas: 237 So. Grove Ave., Oak Park, Ill. 60302, USA.

Prašome registruotis nedelsiant iki š.m. ***lapkričio 1 d. pas Birutę Zalatorienę, Foremost Travel & Tours, 150 South Wacker Dr., Chicago, Ill. 60606. Telefonas 312-346-6643.***

Kviečiame prisidėti ir kitus lietuvius, nebūtinai gydytojus, kurie norėtų paslidinėti ir savaitę praleisti su lietuviais.

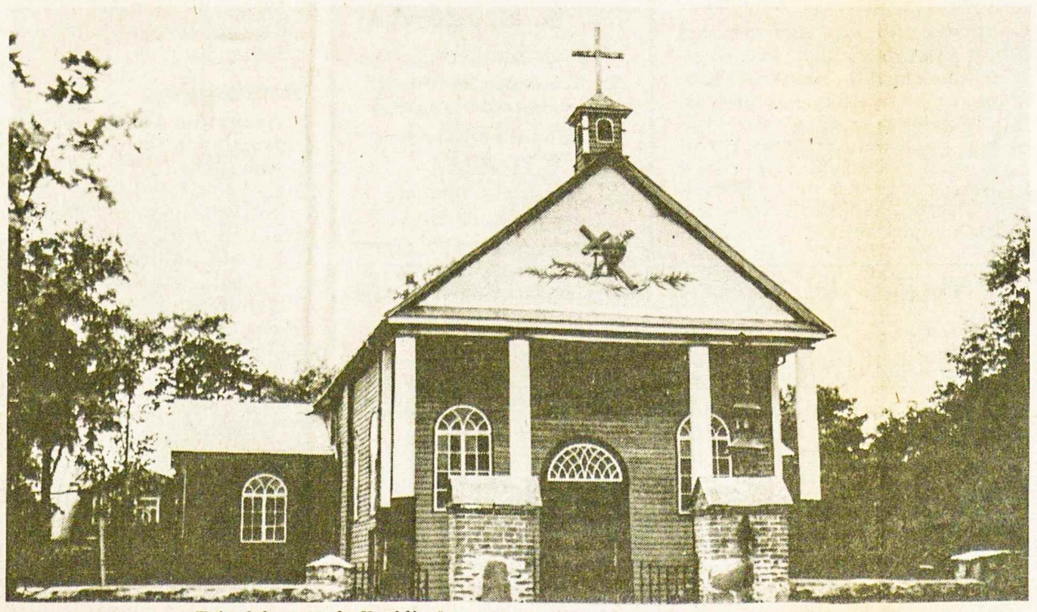

Taip dabar atrodo Kurklių šventovė. Nuotrauka gauta iš okupuotos Lietuvos

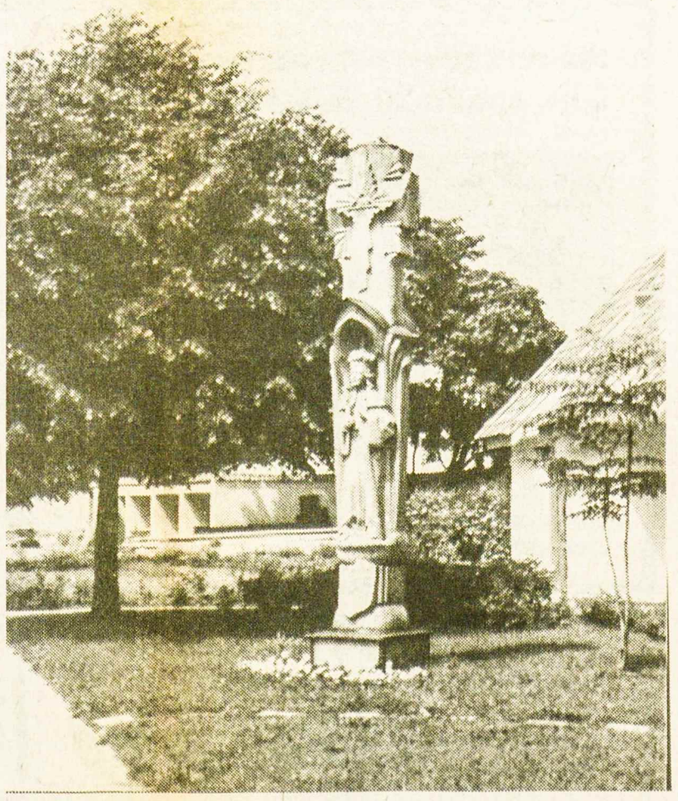

Dabartinės Kauno kunigų seminarijos kieme pastatytas šv. Kazimiero paminklas — koplytstulpis, besiruošiant 500 metų mirties sukakčiai

Pranešimas iš Europos

Persekiojami lietuviai

Vokiečiai rūpinasi Nijole Sadūnaite ir sovietų kalinamais lietuviais — Viktoru Petkumi, Vytautu Skuodžiu ir kitais

Sibiro tremtyje Nijolė Sadūnaitė buvo laisvesnė negu sugrįžusi iš bausmės atlikimo vietos. Ne tik jai, bet ir jos artimiesiems suvaržytos pilietinės teisės. Sunku pasakyti, ko valdžia tikisi, kliudydama Sadūnaitei susirašinėti. Tačiau jei tuo siekia sudaryti įspūdį, kad užsienis jau pamiršo ją, tai labai klysta. Teisingas Nijolės reikalas, atviras žodis teisėjams, tvirta laikysena kalėjime ir tremtyje sužadino didelę pagarbą, laimėjo jai ir Lietuvai nuoširdžių draugų plačiame pasaulyje.

Tai liudija ir Vakarų Vokietijoje veikiantis jos bičiulių būrelis. Neseniai šio būrelio vadovė — bavarė mokytoja seselė Michaela išleido naują padėties pranešimą vokiečių kalba, būtent, "Dvyliktasis bendralaiškis mūsų mielos Nijolės ir prislėgtųjų krikščionių bičiuliams". Viršelis papuoštas Aušros Vartų Marijos paveikslėliu.

Tame bendralaiškyje seselė Michaela praneša apie "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" dešimtmečio sukaktį, pasidžiaugdama, kad "Kronikos" žiniomis pasinaudoja užsienio spauda. Pažymėjusi Lietuvos kunigų ir tikinčiųjų kvietimą popiežiui atvykti į Lietuvos krikšto šešių šimtų metų sukakties iškilmes 1987 m., seselė Michaela rašo: "Mus, Nijolės grupę, ir Jus, kurie su mumis palaikote ryšį, visuomet ypač domina, ar galime ką nors sužinoti apie 'mūsų' Nijolę, su kuria nebeturime jokio betarpiško ryšio". "Sutelkę atskiras žinias, rastas paskutiniuose 'Kronikos' numeriuose, galime trumpai pasakyti: Nijolė ir jos brolis Jonas kovoja su nuostabia ištverme už mums visiškai savaime suprantamą teisę — rašyti ir gauti laiškus".

"Kronikoje" paskelbtas skundas dėl laiškų nepersiuntimo mums patvirtino, — tęsia sesuo Michaela, — kad Nijolė mūsų jokiu būdu nepamiršo. 'Kronika' pranešė ir apie saugumiečių įsilaužimą į jos brolio rūsį, apie išvogimą Nijolės rašytų laiškų. Jiems abiems trukdoma net su giminėmis susirašinėti. Ir kiti ženklai rodo, kad Nijolė kagebistams perdaug rūpi".

Seselė Michaela primena, kad 1981 m. gruodžio mėnesį Marijampolėje buvo tardoma Magdalena Kuncevičiūtė. Saugumietis klausinėjo apie Nijolę Sadūnaitę, Genę Navickaitę, Oną Vitkauskaitę. Apie tuos pačius dalykus tardytojas klausinėjo ir Stasę Burkutę.

"Mūsų Nijolė, — daro išvadą sesuo Michaela, — aiškiai tebėra pavojuje, kaip anksčiau, todėl prašau neužmiršti jos savo maldoje. Aišku, prisimename ir kitus brolius bei seseris, kenčiančius lageriuose bei kalėjimuose. Šiuo metu ypač galvoju apie Viktorą Petkų, dėl kurio vėl rinkome parašus parodoje 'Tikėjimas antrajame pasaulyje'. Čia pridedu maldos paveikslėlį su pagrindinėm žiniom apie jį. Šiuo metu Viktoras Petkus laikomas dingusiu. Visi jam siunčiami laiškai sugrįžta su pažyma "nežinomas" arba "išvykęs". Tačiau savo maldomis mes galime jį pasiekti ir sustiprinti", — rašo sesuo Michaela.

"Žinoma, aš galėčiau dar daug kitų pavardžių paminėti, — rašo sesuo Michaela. Kaip jų atstovą leiskite paminėti tik vieną profesorių Vytautą Skuodį, kuris kenčia dėl savo įsitikinimų tame pačiame Mordovijos lageryje, kur buvo laikoma ir Nijolė. Ten Nijolė kasdien turėjo pasiūti 60 porų pirštinių, o jis, universiteto profesorius, turi pagaminti 90 porų".

Sesuo Michaela savo bendralaiškyje paveda Petkų, Skuodį ir visus prispaustuosius Lietuvos žmones ypatingai Dievo Tarno Jurgio Matulaičio globai ir praneša Nijolės bičiuliams, kad vokiečių kalba išleista apie arkiv. Jurgį Matulaitį vertinga knygelė, kurią parašė kun. dr. Juozas Vaišnora, o išleido "Christiana" leidykla.

Nijolės bičiuliai išsiuntė apie 500 siuntinių į Lenkiją ir gavo daug padėkos laiškų lenkų ir lietuvių kalbomis. Jei siuntinius į Lenkiją buvo galima siųsti nemokamai, tai siuntiniai į Lietuvą labai brangiai kainuoja. Sesuo Michaela nurodo kaip pavyzdį: šiemet liepos 17-tą siuntinėlis 168 nr. su medžiagomis kun. Šeškevičiui kainavo daugiau kaip 130 markių, neįskaitant medžiagų vertės.

Bendralaiškis baigiamas žodžiais: "Tesaugo Jus Dievas! Pasilikite sveiki ir, progai pasitaikius, duokite žinią apie save. Linkiu Jums Dievo palaimos. Nijolės grupės vardu — Jūsų sesuo Michaela." Bendralaiškis rašytas 1982 m. rugpjūčio mėnesį. **Lmb.**

• Užsakykite "Tėviškės Žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems

Laiškai iš okupuotos Lietuvos

Išsiunčiau J u m s knygų — Bražėno kritiką apie dabartinį romaną; nors neskaičiau jų, bet žinau apie ką dabar rašo romanistai. Mieželaičio "Monologai" pakliuvo man su baltom dėmėm, bet nebėra geresnio leidimo, todėl išsiunčiau tokį. Norėjau Jums nusiųsti Mieželaičio "Žmogų", bet 1971 laidos nepriėmė paštas. Jei išeitų nauja laida, tada atsiųsiu. Priima tik naujausius leidinius; nežinau kodėl, bet naujausių irgi sunku gauti, nes maži tiražai. Senųjų autorių irgi retai beišleidžiama. Todėl siunčiu tik tokias, gal sunkias, neįdomias. Gal kitoks dabar meno supratimas ir pareikalavimas — vos prisiverčiu skaityti be džiaugsmo ir malonumo.

Iš gyvenimo ką papasakoti nelengva, kad suprastumėt mus, kad tiktų, nežūtų laiškas. Jums rašau, kas televizijoj rodoma, kuo mes džiaugiamės. Prie Lenkijos gyvenantys mato iš ten ryškias, spalvotas, įdomias lenkų laidas. Mums pertoli. Matom Vilnių ir Maskvą ir ką jie paduoda savo kanalais — šokių, koncertų, dainų. Turtingesnė Maskvos programa, Vilnius rodo daugiau savo atlikėjus, sostinės ir provincijos miestų, nes kultūros namų yra daug kiekvienam rajone, net kolūkiuose.

Jau mirė šiais metais 5 kunigai Lietuvoje. Paskutinis — Šv. Antano Kaune altaristas Antanas Žalkauskas, gimęs 1914 metais. Buvo žymus solistas-bosas, kilęs iš Joniškėlio, bet ilgiausiai dirbęs Kaune prie katedros, Vytauto ir Šv. Antano bažnyčių. Jis studijavo giedojimą porą metų, bet į artistus nesiruošė. Giedodavo neblogiau už operos bosus per visą laiką. Dainininkai greičiau miršta, nes turi nemaža pavojų išgerti, sugadinti širdį ar nervus. Dabar liko bosu giedantis kun. Laimutis Blynas, pernai mirusio Gedimino brolis, kuris net Ameriką aplankė.

Vasario 3 d. mūsų vikaras važiavo su nauja mašina ir netoli Klaipėdos paslydo, papuolė po sunkvežimiu. Sulūžusios plaštakos kaulai suaugo, žaizdos užgijo jam, bet draugui kun. Grušui skilo kaulas, gulėjo ligoninėj visą mėnesį, gal neliks invalidu. Mašiną sutaisys per mėnesį, bet ar duos teises važinėti? Gal bausmė bus ne tik piniginė už avariją. Jam, karštam dzūkui, jaunystėj sudužo motociklas, dabar — automobilis, o jo tėvas be avarijų važinėja visą gyvenimą.

* * *

Kaip rašiau, knygos, kurias siunčiau, menkai kainuoja ir pigus persiuntimas. Noriu, kad pamatytumėte, kaip jos atrodo ir ką rašo, jei atsiras laiko skaityti. Geriau suprasite mūsų gyvenimą. Mes kitokių knygų neskaitome. O siųsti galima tik neseniai išleistas. Viską tvarko, pakuoja paštas.

Kaune, Vilniuje yra knygynas vokiečių, lenkų kalbomis su demokratinių respublikų lediniais. Kai ką iš meno nuperkam, nes gražios, spalvotos nuotraukos, geras popierius ir nelabai brangios. Seniau viskas buvo daug brangiau, nes markė turėjo augštą vertę — 2,40 lito. Mūsų knygos irgi buvo brangesnės, neturėjau už ką pirkti, o dabar nežinau kur jas paskaičius dėti — knygynas priima tik grožinės literatūros neseniai išleistas. Žinoma, yra miestuose antikvarai, bet labai pigiai vertina, nesinori nė vežti pas juos.

* * *

Visur dabar žmonės pasikeitė, ypač jaunimas kitoks, daug chuliganizmo. Sakom, kad tėvai nebesirūpina vaikais ir leidžia elgtis, kaip jie nori, o autoritetas sumenkėjo mokytojų ir vyresniųjų. Jie manosi geriau suprantą gyvenimą ir niekina senovės papročius. Geriau sakant, negalvodami eina per pasaulį į aklą ateitį. Vienas kitas rimtesnis straipsnis spaudoje lieka nepastebėtas.

* * *

Dėkoju už Jūsų laišką ir paveiksliukus. Apie Palestiną malonu išgirsti, paskaityti ką kiti matė, nes tai Šventoji Žemė. Turiu smulkų žemėlapį prie knygos "Bible Times". Spalvotos nuotraukos pavaizduoja visą istoriją šios žemės. Gaila, kad tekstas anglų kalba, bet skaitęs pasakojo, jog tai turistams rašyta knyga ir nėra reikalo ją versti į lietuvių k a l b ą. Paveikslų paaiškinimus išsiverčiu pati. Čia randu ir visas brangias vietas, kurias lanko maldininkai. Iš Lietuvos kadaise važiavo Šiluvos zakristijonas kelis mėnesius į Palestiną dar caro laikais. Žinoma, dabar lengviau būtų pasiekti lėktuvu, jei vežtų. Mes kasdien girdim ir matom televizijoj deginamą Beirutą ir protestus išvesti žydų karuomenę iš Libano.

Jūsų x.y.

(Pavardė nespausdinama, Red.).

KLB švietimo komisijos rengiamas lituanistinių mokyklų ir kursų

MOKYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

įvyks

lapkričio 6, šeštadienį, Toronte

VIETA: ST. VINCENT DE PAUL MOKYKLA (joje veikia šeštadieninė lietuvių mokykla)

ADRESAS: 116 Fermanagh Ave.; tel. 537-2161 (prie Roncesvalles Ave. ir High Park Blvd. sankryžos; automobiliu – kelios minutės į pietus nuo Lietuvių Namų)

PROGRAMA:

9.15 — Registracija
9.45 — Toronto katalikiškų mokyklų atstovo sveikinimas
10.00 — (1) Dr. D. Tamulionytės iš Klevelando paskaita: *"Lietuvių kalba — sava ar svetima?"*
(2) pavyzdinė paskaitininkės pamoka, dalyvaujant grupei Toronto Maironio mokyklos mokinių
(3) bendros diskusijos
12.00 — Pietūs ir mokslo priemonių parodėlė
1.00 — (1) R. Kučienės iš Čikagos paskaita: *"Mokytojo įtaka jaunuoliui"*
(2) pavyzdinė paskaitininkės pamoka, dalyvaujant grupei Toronto Maironio mokyklos mokinių
(3) bendros diskusijos
3.00 — (1) Aptarimas bendrų reikalų bei rūpesčių
(2) išdalinimas pamokų planų
4.30 — Uždarymas

* Mokytojai prašomi atsivežti savo sėkmingai atliktų pamokų planus ir vaikų rašinėlius "Žiburėliams" (vaikų skyriui "T. Žiburiuose").

* Apie dalyvavimą prašoma pranešti **telefonu (416) 763-4780** Toronte, laišku **Mrs. Irena Ross, 73 Baby Point Cres., Toronto, Ont. M6S 2B7**

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ILGA VIEŠNAGĖ

"Literatūros ir Meno" rugsėjo 18 d. laidoje pranešama, kad šio savaitraščio svetainėje lankėsi dail. V. K. Jonynas, svečias iš JAV, viešėjęs net tris mėnesius: "Svečias pasidalijo viešnagės įspūdžiais, mintimis apie šiandieninį Lietuvos meninį, kultūrinį gyvenimą, plačiau kalbėjo apie šiuolaikinę lietuvių tapybą, skulptūrą, taikomąją dekoratyvinę dailę. Dailininkas pasidžiaugė, kad "Vagos" leidykla pasirengusi išleisti jo iliustruotus K. Donelaičio "Metus" bei J. V. Gėtės "Jaunojo Verterio kančias"; būdamas Lietuvoje, V. K. Jonynas taip pat sukūrė iliustracijas S. Santvaro poezijos rinktinei. Draugiškame pokalbyje buvo paliesti tradicijų ir novatoriškumo, dailės nacionalinio savitumo klausimai. "Laimingas galiu būti tik su laimingais". — kalbėjo svečias, džiaugdamasis kiekviena proga, kai gali trumpiau ar ilgiau pabūti Lietuvoje, aplankyti savo gimtąją Dzūkiją, pabendrauti su žmonėmis, dirbančiais savo žemėje ir savo žemei, kuriančiais joje ir jai". Atrodo, V. K. Jonynui nė į galvą neatėjo mintis, kad jam leidžiama naudotis ypatingomis kompartijos malonėmis: viešėti tris mėnesius, lankytis gimtojoje Dzūkijoje, bendrauti su žmonėmis. Eiliniai turistai turi tik penkias paras Vilniuje, išvyką į Kauną. Jiems neleidžiama aplankyti ne tik gimtųjų vietų, bet ir jose palaidotų tėvų kapų, susitikti su giminėmis už Vilniaus ribų. Kažin ar verta V. K. Jonynui džiaugtis naujomis jo kadaise iliustruotų knygų laidomis, kai tokios malonės nesusilaukia kiti išeivijos dailininkai, žymūs poetai ir rašytojai. Keistai skamba V. K. Jonyno išvada: "Laimingas galiu būti tik su laimingais . . ." Reikėtų platesnio paaiškinimo, ką ir kodėl privilegijuotas svečias ten laiko laimingais. Argi okupuoto bei pavergto krašto žmonės gali būti laimingi?

ATEISTINIS CENTRAS

Vilniuje buvo įsteigtas ateistinių tyrimų centras, laikomas prie maskvinės kompartijos centrinio komiteto veikiančio ateizmo instituto skyriumi. Centro direktoriumi paskirtas Serapinas Kraujelis. Kaip jau įprasta tokiais atvejais, jis kalba apie "mokslinio ateizmo" teorijos ir praktikos problemų nagrinėjimus, ateistinio auklėjimo patyrimų apibendrinimą. Esą bus tiriamas religijos vaidmuo šių dienų idėjinėje politinėje kovoje, talkinama propagandistams, ateizmo dėstytojams, stengiamasi pakelti jų kvalifikaciją. Vilniškiam centrui teks koordinuoti kaikurių ateizmo problemų tyrimus, atliekamus Gudijoje, Latvijoje ir Estijoje.

ŠUNŲ PARODA

Lietuvos medžiotojai daug savo laimikių, ypač paukščių, nesuranda dėl šunų stokos. Dažnai medžioklėse vis dar nebūna gerai apmokytų grynaveislių medžioklinių šunų. Pastaruoju metu buvo susirūpinta tų keturkojų pagalbininkų gausinimu ir apmokymu. Specialiose voljerose (metaliniu tinklu aptverta aikštelė) šunis šernų medžioklėms treniruoja Trakų, Kaišiadorių, Kėdainių, Ukmergės, Širvintų, Šiaulių, Radviliškio, Klaipėdos medžiotojai. Dirbtinius urvus, paruošiančius šunis lapių, barsukų ir mangutų medžioklėms, yra įsirengę Varėnos, Tauragės, anksčiau minėtų rajonų medžiotojai. Šiuo metu Lietuvoje jau yra apie 2.400 grynaveislių medžioklinių šunų. Į respublikinę parodą Kaune rugsėjo 4 d. buvo atvežta apie 600 tokių šunų. Vertintojų komisija konstatavo, kad jie yra net 22 veislių atstovai. Pirmojon geriausių grupėn buvo išrinkti 22 šunys, antrojon — 10. Džiaugiamasi, kad parodoje gerokai pagausėjo ir lietuviškieji skalikai, kurių net 30 buvo pripažinta klasiniais medžiokliniais šunimis. Geriausių šunų savininkams įteikti medaliai, diplomai, vertingos dovanos.

LIETUVOS ŠVYTURIAI

Seniausias Lietuvoje yra Klaipėdos vartų į jūrą švyturys, rodantis kelią laivams jau 185 metus. Artėjant II D. karo užbaigai, jį susprogdino vokiečiai, bet pokaryje vėl buvo atstatytas. Beveik 110 metų amžiaus turi Nidos švyturys ant Urbo kalno. Jauniausias Lietuvos švyturys buvo pastatytas iš surenkamų metalo dalių Šventojoje.

BENDRI DARBAI

Gudijos ir Lietuvos Mokslų Akademijų istorijos institutai prieš septynerius metus pasirašė kūrybinio bendradarbiavimo sutartis. Bendromis jėgomis buvo paruošti du veikalai rusų kalba — "Baltarusijos ir Lietuvos senienos", "Didysis Spalis baltarusių ir lietuvių tautų likimuose", kuriuos išleido Minsko leidykla "Nauka i technika". Pasak vilniškio instituto direktoriaus Broniaus Vaitkevičiaus, pirmasis leidinys atskleidžia senosios istorijos puslapius, antrasis — kompartijos kovas už sovietinės sistemos įvedimą. Dabar abiejuose institutuose ruošiama monografija apie Gudijos ir Lietuvos bendradarbiavimą "brandaus socializmo sąlygose", t.y. sovietinio komunizmo vergijoje. Monografiją žadama lygiagrečiai išleisti Vilniuje ir Minske.

NAUJA VAISTINĖ

Anykščiuose atidaryta nauja centrinė rajono vaistinė. Jos sieną papuošė kauniečio dail. E. Jovaišos paveikslas, skirtas literatūros klasiku tapusiam pirmajam Anykščių vaistininkui A. Vienuoliui. Paveikslą juosia poeto E. Mieželaičio žodžiai: "Sau jis vaistų miegui ir ramybei neturėjo: per ištisas naktis gamindavo kitokius vaistus, vaistus žmonių širdims gydyti, kad jos būtų švelnesnės, geresnės. . ." Praėjusią vasarą Anykščiuose buvo surengta Lietuvos vaistininkų konferencija, pagerbusi A. Vienuolio atminimą šimtųjų gimimo metinių proga. **V. Kst.**

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras
š.m. spalio 30, šeštadienį, Jaunimo Centre rengia savo

SOLISTAS ALGIRDAS BRAZIS

tradicinį metų
KONCERTĄ-
PASILINKSMINIMĄ

Meninę programą atliks sol. Algis Brazis ir Hamiltono AV parapijos choras, vadovaujamas muz. D. Deksnytės-Powell
Po koncerto — šokiai, loterijos ir kitos įvairybės. *Nuoširdžiai visi kviečiami dalyvauti šiame neeiliniame koncerte.*
Pradžia: 7 valandą vakaro. Įėjimas: $5
Choro valdyba

KLB Šalpos Fondo Hamiltono skyrius maloniai kviečia visus Hamiltono ir apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti

tradiciniame vajaus BALIUJE,

lapkričio 6, šeštadienį, Jaunimo Centre.

PROGRAMOJE:
* **Abiturientų pristatymas,**
* **Hamiltono mergaičių choras "Aidas", vad. muz. D. Deksnytės-Powell, sol. Aldona Laugalienė,**
* **loterija ir laimės staliukai,**
* **"Good Time Boys" orkestras,**
* **turtingas bufetas su įvairiais gėrimais.**

Pradžia — 7.30 v.v.
Įėjimas — $5.00,
studentams — $3.00

Rengėjai

HAMILTON, ONT

MIESTO SAVIVALDYBĖS RINKIMUOSE lapkričio 8 d. į 3 apylinkės (Ward 3) atstovus kandidatuoja ir lietuvis Juozas Mačionis. Jis jau pasiskelbė kandidatu ir davė savo programą, kurion įeina: mažinti ar bent daugiau nebekelti namų mokesčių, nuimti renkamų atstovų pasididintus atlyginimus, sumažinti administracinį eikvojimą, įvesti viešųjų darbų programą bei lengvinti naštą šalpų įstaigoms, tęsti ir toliau miesto atnaujinimo darbus, net jei federacinės ir provincinės valdžios fondai neberemtų, išimti iš miesto rezidencinių kvartalų visą sunkiųjų sunkvežimių judėjimą, tuo sumažinant triukšmą, oro teršimą ir padarant gatves saugesnėmis.

J. Mačionis yra dar jaunas, 26 metų vyras, viengungis. Yra baigęs St. Catharines Brock universitetą bakalauro laipsniu iš administracijos ir ekonomikos. Paskutiniu laiku dirbo "Stelco" įmonės cheminėje laboratorijoje. Šiuose rinkimuose jis išeina prieš gana stiprius NDP kandidatus. Jam dabar reikalinga visokia pagalba — darbu ir pinigais. Galintieji pagelbėti kaip nors šitam jaunam tautiečiui prašomi skambinti 529-4408 arba 528-7598. Išrinkę J. Mačionį, Hamiltono lietuviai galėtų didžiuotis turėdami miesto taryboje savo tautietį.

Į AV PARAPIJOS CHORO KONCERTĄ spalio 30 d. Jaunimo Centre choristai jau platina bilietus. Jau dabar parduotų bilietų skaičius garantuoja sėkmingą vakarą. Dar vieną laimės staliuką choro vakarui paaukojo "Concession" garažo savininkas, didelis lietuviškų renginių rėmėjas — Petras Armonas. Choras nuoširdžiai jam dėkoja.

DIONIZAS STUKAS savo 60 metų amžiaus sukaktį linksmai atšventė su savo draugais, giminėmis ir kaimynais. L. D. Stukai yra užauginę ir išmokslinę tris gražiai lietuviškai kalbančius vaikus — vieną sūnų ir dvi dukteris, kurie jau sukūrė lietuviškas šeimas ir gerai gyvena. Abu tėvai, jau seneliais tapę, turėdami gerus balsus, gieda AV par. chore. **K.M.**

Welland, Ontario

PADĖKA

Sunkių ligų ištiktiems mums abiems teko ilgą laiką sirgti ir būti ligoninėse. Nuoširdžiai dėkoju gerb. kun. J. Liaubai, OFM, už mūsų abiejų nuolatinį lankymą ir stiprinimą mūsų tikėjime.

Nuoširdžiausia mano padėka B. Simonaičiui ne tik už lankymą, bet ir už padėjimą man vyrą pavalgydinti bei užgydyti ant nugaros atvirą žaizdą.

Dėkoju A. Čepukui už nuvežimą į Hamiltoną pas gydytojus. Dėkoju visiems už dovanas, gėles, linkėjimų korteles, nuolatinį lankymą. Dėkoju už telefoninius pokalbius bei raminančius užuojautos žodžius.

Pajutau Jūsų gailestį mūsų nelaimėje. Už jūsų visų rūpestį ir artimo meilę iš gilios širdies lieku Jums visiems visuomet dėkinga —

Stefa Vitauskienė,
568 Fitch Street,
Welland, Ontario

SKAUTAI, persiorganizavę į mišrius vienetus, žiemos veiklą pradėjo rugsėjo 26 d., organizuoti dalyvaudami pamaldose 10.30 v.r. Po to įvyko sueiga su trumpa laužo programa, kurio tema buvo "Romuvos stovyklą prisiminus". Sueigos metu buvo paskelbta naujų skilčių sudėtis ir jų vadovės-ai. Jaun. skaučių-tų ir skaučių-tų sueigos vyks po lietuviškos mokyklos pamokų parapijos salėje. Prityrusių skaučių-tų sueigos bus trečiadienio vakarą, prisitaikant prie tautinių šokių repeticijų tvarkaraščio. Sueigos minėtiems vienetams vyks kas antrą savaitę (reikalui esant ir dažniau). Tėveliai prašomi savo vaikus paraginti sueigas sąžiningai lankyti, kad neapsunkintų jaunų vadovių-vų, kurie turi dar daugelį kitų įsipareigojimų. Vyr. skaučių kandidačių sueigos vyks privačiuose namuose pagal susitarimą su vadove.

SKAUTŲ RENGINIAI: gruodžio 12 d., 4 v.p.p. — Kūčios; vasario 6 d., po antrųjų pamaldų — iškilminga sueiga; kovo 12 d. — pasiruošimas Kaziuko mugei; kovo 13 d., po pirmųjų pamaldų — Kaziuko mugė; balandžio 24 d., po antrųjų pamaldų — iškilminga sueiga.

Hamiltono skautų vieneto vadovybė

Calgary, Alta.

DAIL. JONĖ KVIETYTĖ-YOUNG jau kuris laikas reiškiasi kaip dailininkė ir yra surengusi visą eilę parodų. Dabartinė jos paveikslų paroda atidaryta Kalgario mieste Mount Royal Village (880 — 16th Ave. S.W.) nuo spalio 14 iki 23 d. Paroda pavadinta "Orchids and Others".

Miami, Florida

LIETUVIŲ KLUBAS po vasaros atostogų vėl pradėjo veikti įprasta tvarka. Sekmadieniais ruošiami pietūs, kuriuose jau dalyvauja nemažai svečių.

TAUTOS ŠVENTĖ paminėta rugsėjo 12, sekmadienį. Po pamaldų susirinkome į klubą, kur buvo atlikta atitinkama programa, paruošta vietinių jėgų. Minėjimą surengė šaulių kuopa "Aušra".

LIETUVIŲ KLUBO SEZONO ATIDARYMAS — lapkričio 21, sekmadienį, 3 v.p.p. Meninę programos dalį atliks p. Jameikienė-Blandytė su dviem savo vaikais. Po to bus geri pietūs. Per visą sezoną sekmadieniais gros 4 asmenų orkestras nuo 5.30 v.p.p. iki 7.30 v.v. Kviečiame visus tautiečius dalyvauti. **L. L.**

London, Ontario

"MISS CANADA" RINKIMAI! Šis renginys yra svarbus visiems Kanados lietuviams, nes viena iš kandidačių "Miss Canada" karūnai yra Londono lietuvaitė Cindy Willen (Vilembrektaitė) — "Miss London 1983". Tad nepraleiskime šios progos lapkričio 1 d., 8 v.v. sekime tą renginį iš Kičenerio televizijos stoties, linkėdami Londono lietuvaitei sėkmės. Programa truks iki 9.30 v.v. Tai bene pirmas kartas Kanadoje, kad lietuvaitė turi laimės kandidatuoti "Miss Canada" rinkimuose. **D. E.**

Delhi-Tillsonburg, Ont.

KLKM DR-JOS DELHI SKYRIAUS VISUOTINIS SUSIRINKIMAS įvyko š. m. rugsėjo 29 d. Šv. Kazimiero parapijos klebonijoje. Susirinkimui pirmininkavo S. Steigvilienė, sekretoriavo B. Lukšienė. Praėjusio susirinkimo protokolą perskaitė O. Šiurnienė.

Skyriaus dvasios vadas kun. dr. J. Gutauskas kalbėjo apie laiką, nušviesdamas jo reikšmę iš religinės ir filosofinės pusės. Visos narės atidžiai klausė ir buvo labai dėkingos už gilias ir įdomias mintis. M. Mickevičienė jausmingai skaitė poeziją iš "Moters" žurnalo. B. Lukošienė perskaitė atsiųstas padėkas už aukas ir gražią maldą, gautą iš Toronto lietuvių seselių. Su džiaugsmu sutikta nauja narė, dalyvavusi susirinkime — A. Urbonavičienė. Aptarti einamieji reikalai ir ateities veikla. Susirinkime dalyvavo 35 narės.

PARAPIJOS PIETŪS įvyks š. m. spalio 24 d., tuoj po pamaldų, parapijos salėje. Meninėje dalyje — Maironio minėjimas. Kun. dr. J. Gutauskas sutiko papasakoti savo prisiminimus apie Maironį, nes jam teko eilę metų mokytis Maironiui profesoriaujant. Taip pat bus skaitoma Maironio poezija.

Visus apylinkės lietuvius maloniai kviečiame ateiti į šiuos tradicinius pietus ir išklausyti įdomią programą. Bilietai yra platinami iš anksto — prašome įsigyti pas valdybos nares. **B. V.**

● **Senesniems asmenims labiau reikalingi draugai, negu ankstesnio ūkininkų tipo giminės (A. Comfort).**

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
įsikūręs nuosavuose namuose —
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6
TALKA

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v. p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

MOKAME UŽ:
depositus (P.C.A.) 6%
santaupas 10½%
kasdienines palūkanas už santaupas 10¼%
term. depoz. 1 m. 13½%
term. depoz. 3 m. 13%
reg. pensijų fondo 11½%
90 dienų depozitus 13%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 16%
asmeninės paskolas 17½%

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS

Simon's TRAVEL

Kalėdos ir Nauji Metai

su giminėmis Lietuvoje
gruodžio 20 – sausio 3

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1983 m.

1. Gegužės 12	— gegužės 26	7. Liepos 21	— rugpjūčio 4
2. Gegužės 19	— birželio 2	8. Rugpjūčio 11	— rugpjūčio 25
3. Gegužės 26	— birželio 9	9. Rugsėjo 1	— rugsėjo 15
4. Birželio 23	— liepos 7	10. Rugsėjo 8	— rugsėjo 22
5. Liepos 7	— liepos 21	11. Spalio 6	— spalio 20
6. Liepos 14	— liepos 28	12. Gruodžio 19	— sausio 2

Kelionės patvirtintos savaitei arba dviem savaitėm į Vilnių bei kitus Europos miestus.

Smulkesnių žinių teiraukitės:
Toronto tel. (416) 532-8772 arba 537-3060
Montrealis — (514) 669-8834 — L. Stankevičius
Los Angeles — (213) 660-6600 — J. Petronis

2385 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1X2 Canada
TELEX 06-986766 TOR
Savininkai Vytas ir Audronė Siminkevičiai
(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Vytautas Alantas, žurnalistas, rašytojas ir dramaturgas, amžiaus aštuoniasdešimtmečio proga buvo pagerbtas Tautiniuose Lietuvių Namuose Čikagoje rugsėjo 26 d. Pagerbtuves suorganizavo Lietuvių Žurnalistų Sąjungos valdyba, vadovaujama pirm. J. Janušaičio, talkinama Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos ir Lietuvių Agronomų Draugijos. Įvadinį žodį tarė J. Janušaitis, programai vadovavo V. Kasniūnas. Paskaitą apie sukaktuvininko veiklą skaitė Bronys Raila, antrojon dalin įjungdamas turėtą pasikalbėjimą su V. Alantu. Sveikino gausūs įvairių organizacijų atstovai bei spaudos žmonės. Meninę programą atliko Toronto Lietuvių Namų dainininkių grupė, vadovaujama muz. D. Deksnytės-Powell. Visų dalyvių vardu V. Alantui buvo įteiktas jų pasirašytas adresas.

Lietuvių pranciškonų kapitula įvyko rugsėjo 13-16 d.d. Kennenbunkporto vienuolyne, dalyvaujant vienuolijos generolo atstovui. Buvo aptarti praeities darbai, pasiruošimas ateičiai, išrinkta nauja vadovybė. Ją dabar sudaro kunigai: provincijolu perrinktas Paulius Baltakis, viceprovincijolu naujai išrinktas Augustinas Simanavičius, patarėjai — Jurgis Gailiušis, Bernardinas Grauslys, Viktoras Gidžiūnas ir Antanas Prakapas.

Lietuvių Sodyba Klevelande žada tapti gražia realybe. Jos įsteigimu rūpinasi JAV LB socialinių reikalų tarybos Klevelando skyrius, vadovaujamas dr. Antano Butkaus. Federacinė butų ir namų HUD įstaiga buvo paprašyta paskolos pastatyti 82 butų pastatui, kuriame galės apsigyventi pensininkai ir sergantys lietuviai. HUD įstaiga paskolos prašymą patenkino, paskyrusi $1.964.000, o butų skaičių sumažinusi iki 50. Sodybai jau užpirktas 4,5 akro sklypas, kainuosiantis $180.000, Willoughby vietovėje. Sodybai yra numatytas penkių augštų pastatas su moderniais butais, bendromis patalpomis, užsiėmimų kambariais, sale, skaitykla. Nuoma bus nustatyta pagal jos skalę toje vietovėje. Mažesnes pajamas turintiems gyventojams tikimasi gauti federacinę pašalpą, kuri padės išlyginti susidariusį skirtumą. Dalis pajamų bus skiriama spaudos prenumeratoms, gyventojų nuvežimui į koncertus, pamaldas, meninių grupių pasikvietimui į Lietuvių Sodybą. Toje vietovėje dabar statomas prekybos centras su įvairiomis krautuvėmis. Sodybos statybą planuojama pradėti už pusmečio. Statybos rangovas bus pasirinktas varžytinių būdu. Tikimasi, kad didžiąją dalį statybos darbų galės atlikti lietuviai. Projekto įgyvendinimu rūpinasi specialus komitetas: pirm. inž. Bronius Snarskis, nariai — dr. H. Brazaitis, dr. A. Butkus, dr. A. Čepulis ir inž. P. Razgaitis. Pastato administracijai reikės direktorių, kuriuos patvirtins JAV LB krašto valdyba, jiems turėsianti gauti atitinkamų valdžios įstaigų pritarimą.

Argentina

Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba, jungianti visus lietuviškus vienetus, išrinko naują valdybą, kurią dabar sudaro: pirm. Leopoldas Stankevičius, vicepirm. Julius Mičiūdas, ižd. Adomas Burba, I sekr. kun. Augustinas Steigvilas, MIC, ir II sekr. Tristanas Simanauskas. Atstovais į VI Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą 1983 m. Čikagoje išrinkti — Jonas Gaidimauskas, Zeferinas Juknevičius, kun. Juozas Margis, MIC, Julius Mičiūdas, Antanas Mikučionis ir Leopoldas Stankevičius.

Australija

Australijos baltiečių konferenciją lapkričio 6-7 d.d. Melburno Lietuvių Namuose rengia Australijos Baltiečių Taryba, vadovaujama pirm. Albino Pociaus. Numatoma daug paskaitų, kurias skaitys lietuviai, latviai, estai ir australai. Bus paliesti Baltijos valstybių laisvinimo reikalai, jų tautinis išsilaikymas, kova prieš rusinimą. Šios trečiosios konferencijos tikslas — garsinti Baltijos tautų vardą, kad jos nebūtų užmirštos laisvajame pasaulyje, tarptautinėse jo institucijose, kad būtų pasmerkta sovietinė okupacija.

Australijos švietimo ministerija rugsėjo 19 d. etninių grupių mokykloms paskyrė $971.169. Iš šios bendros sumos Melburno lietuvių kalbos kursams teko $1.320, lituanistinei savaitgalio mokyklai Sydnėjuje — $720. Savaitraštis "Mūsų Pastogė" daro išvadą, kad kitos lituanistinės mokyklos tos paramos turbūt neprašė ir laimingųjų sąrašan nepateko.

Britanija

Londono Trafalgaro aikštėje ukrainiečiai rugsėjo 26 d. paminėjo savo Laisvės Armijos (UPA) įsteigimo keturiasdešimtmetį. Ji buvo įsteigta 1942 m. rudenį, ilgokai kovojo prieš vokiečius ir prieš sovietus, siekdama nepriklausomybės Ukrainai. Minėjimas buvo pradėtas pamaldomis. Gausių kalbėtojų bei sveikintojų eilėse buvo toje armijoje kovojęs S. Karanskis, 30 metų kalintas Sibiro stovyklose. Lietuvių vardu ukrainiečius pasveikino K. Tamošiūnas. Demonstracijoje dalyvavo ir Gloucesterio lietuvaitės, pasipuošusios tautiniais drabužiais.

Šveicarija

Pirmąjį tautinių šokių festivalį rugsėjo 17-18 d.d. surengė Zuericho miestas, sutelkęs 13 grupių, atstovavusių Čekoslovakijai, Graikijai, Italijai, Jugoslavijai, Kambodijai, Lenkijai, Lietuvai, Šveicarijai, Turkijai ir Vengrijai. Lietuvos vardą garsino "Vilties" grupė, prieš 20 metų įsteigta Joanos Stasiulienės. Visi jos šokėjai yra šveicarų jaunuoliai, susidomėję tautiniais mūsų šokiais. Įspūdingos ir spalvingos buvo šokėjų eitynės centrinėmis gatvėmis. Šokių programos buvo atliekamos ne tik koncertinėse salėse, bet ir Zuericho aikštėse. Tarptautinis festivalis sudomino vietinę spaudą, kuri atkreipė dėmesį ir į "Vilties" grupę.

Prancūzija

A. a. Ona Bagdonaitė-Greimienė, prof. dr. Algirdo Greimo žmona, rugpjūčio 22 d. staiga mirė Paryžiuje, sulaukusi 65 metų amžiaus.

Paryžiečiai Petras ir Žibutė Klimai kelias savaites viešėjo JAV, ten lankydami savo gimines ir draugus. Prieš ištekėdama Ž. Gobaitė-Klimienė gyveno Čikagoje ir ten aktyviai reiškėsi lietuviškoje veikloje.

Vokietija

Eismo nelaimėje Hamburge rugsėjo 18 d. motociklininko mirtinai buvo sužeista a. a. Zigrida Šiušelytė, VLB Hamburgo apylinkės pirm. Manfredo Šiušelio sesuo (gimusi Lietuvoje 1956 m. birželio 15 d.), turėjusi dalyvauti Tautos šventės minėjime. Ta šventė rugsėjo 18 d. buvo pradėta kun. V. Šarkos atlaikytomis Mišiomis ir pasakytu pamokslu Šv. Teresės šventovėje. Oficialioji dalis įvyko parapijos salėje. Įvadinį žodį tarė VLB Hamburgo apylinkės valdybos vicepirm. Leonas Narkus, pakeitęs skaudžios nelaimės ištiktą pirm. M. Šiušelį. Paskaitą, susietą su tautos dainiaus Maironio sukaktimis, skaitė kun. V. Šarka. Buvo padeklamuoti keli Maironio eilėraščiai padainuota keletas jo tekstais sukurtų dainų. Šventės dalyviai, pagerbdami skausmo ištiktą pirm. M. Šiušelį, atsisakė pramoginės šokių dalies, nors muzikantai jau buvo atvykę

Moksleivius šelpiančios "Labdaros" draugijos pirm. J. Glemža naujų mokslo metų pradžios proga išsiuntinėjo pranešimus apie šios organizacijos veiklą. Jis džiaugiasi, kad gerokai padidėjo siuntiniai Lenkijos lietuviams pirmą pusmetį, kai V. Vokietijos paštas tuos siuntinius sutiko pristatyti nemokamai. "Labdara" parūpindavo pagalbos reikalingų šeimų adresus. Ypač veiklus buvo Kanados Lietuvių Bendruomenės šalpos fondas Hamiltone, adresų paprašė net ir Australijos LB Adelaidės apylinkės valdyba. "Labdara" betgi pagrindinį dėmesį turi skirti lietuviams moksleiviams Lenkijoje. Jaunimas ypač pasigenda lietuviškų knygų. Iš Stasio Motuzo buvo gauta apie 400 knygų su štambiu piniginiu priedu. Dalis tų knygų ten dabar keliauja iš rankų į rankas. Iš gautų laiškų yra žinoma, kad Lenkijos lietuvius pasiekia savaitraštis "Europos Lietuvis" ir PLB leidžiamas žurnalas "Pasaulio Lietuvis". Knygos ir spauda yra kultūriniai ryšiai, kuriais turėtų rūpintis išeivijos lietuvių jaunimo organizacijos. "Labdarai" tenka vykdyti materialinę paramą moksleiviams. Piniginės pajamos pirmajame pusmetyje maždaug siekė numatytą sąmatą. Tikimasi, kad nuo sąmatos jos nenukryps ir antrajame pusmetyje. Aukas galima siųsti J. Glemžai, Conventrain 33, 7260 Calw-Hirsau, W. Germany.

Diskusinės bei kritinės mintys

Dabartinės veiklos metodų veiksmingumas ateityje

Kun. dr. Jurgio Šarausko paskaitos santrauka, paruošta pagal jos tekstą

J. VARČIUS

Š. m. rugsėjo 19 d. Toronto Lietuvių Namuose kun. dr. J. Šarauskas iš Čikagos, pakviestas Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos ir TLN kultūrinės komisijos, skaitė paskaitą tema "Dabartinės veiklos metodų efektingumas ateityje", kurios pasiklausyti susirinko apie 300 žmonių. Paskaitininkas pažįstamas torontiškiams, nes 1981 m. vasario 14 d. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime skaitė paskaitą, kurios mintys buvo plačiai komentuojamos. Šį kartą skaityta paskaita buvo papildymas ir išryškinimas tų pačių minčių apie lietuvių veiklą išeivijoje, kurią kun. dr. J. Šarauskas analizavo anksčiau minėtame minėjime. Silpnėjant senosios kartos išeivių veiklai, jieškojimas naujų kultūrinės ir politinės veiklos metodų bei priemonių yra mums visiems gyvybiškai svarbus. Manau, kad ir "Tėv. Žiburių" skaitytojams bus įdomu susipažinti su minėtos paskaitos mintimis, kurios santrauką čia pateikiu.

Įžanginės pastabos

Kun. dr. J. Šarauskas įžangoje pareiškė, kad jo skaityta 1981 m. Vasario 16 minėjime paskaita Toronte sukėlė daug didesnę kontroversiją, negu jis tikėjosi. Tokį reiškinį jis vertina pozityviai, nes jo tikslas buvo viešai iškelti kaikurias nuomones ir idėjas, kurios dažnai diskutuojamos, ypač jaunimo tarpe. Kaikurie tvirtino, kad tokia paskaita nebuvo tinkama Vasario 16 minėjime. Gal ir tiesa. Tačiau perdažnai tokių minėjimų prakalbos tėra tik liūdnos istorijos atpasakojimas, kurią visi žino. Tokios prakalbos paprastai baigiamos su trimituojančia retorika apie patriotizmą. Ta retorika, praktiškai kalbant, yra tuščia. Paskaitininko tikslas buvo panagrinėti lietuvių politinę veiklą ir duoti pasiūlymų, kurie prisidėtų prie mūsų veiklos veiksmingumo ir atkreiptų jaunimo dėmesį. Ir š i o s naujos paskaitos temos analizavimas yra paskatinimas giliau ir išsamiau panagrinėti tuos pačius klausimus, kurie buvo paliesti anksčiau skaitytoje p i r m o j e paskaitoje.

Laisvinimo veiksniai

Lietuvių veikla Kanadoje nėra visiškai lygiagretė lietuvių veiklai JAV-se, nes kanadiečiai yra vieningesni. Konfliktai bei konkurencijos, kurios Amerikos lietuvių organizacijų santykiuose būdingos, Kanadoje neegzistuoja. Aplamai, mūsų veikla yra mėgėjiška, silpnai organizuota ir prastai suderinta.

Už Lietuvos okupacijos nepripažinimą Amerikoje padėka tenka ALTai. Tai pagrindinis jos laimėjimas. Jos dabartinė veikla betgi reiškiasi tik vaišių organizavimu kongresmanams bei kitiems politikams Vasario 16 proga ir rūpesčiu, kad šiai šventei paminėti būtų priimtos atitinkamos rezoliucijos kongrese.

VLIKas daugiausia užsiima lėšų telkimu ir propoganda, kuri tarnauja tiems patiems, kuriems ji tarnavo prieš 20 metų. VLIKas kaip organizacija miršta, nes nepritraukia naujų narių, o dabartiniai nariai, kaip ir pačios VLIKo programos, sensta.

Lietuvių Bendruomenė dar nevisai aiškiai supranta savo vaidmenį politinėje veikloje. Kartais atrodo, kad ji nesąmoningai nusilenkia VLIKui, kuris pagal tradiciją rūpinasi politika. Kartais Bendruomenė pati tiesiogiai vykdo politinę veiklą kompetentingai ir veiksmingai. Tačiau ši veikla yra daugiau atsitiktinė, neturi tęstinumo, nes jos mandatas yra neaiškus.

Šviesiausias momentas visame lietuvių politikos veiklos horizonte buvo Los Angeles lietuvių pradėta BAFL (Baltic American Freedom League) veikla. Nors šis veiksnys yra kontroversinis, tačiau jis yra daugiau patraukęs dėmesio Amerikos spaudos, radijo, televizijos ir daugiau paveikęs Vašingtoną bei Baltuosius Rūmus, negu visa sudėta ALTos, VLIKo ir Bendruomenės veikla. BAFL pastangų dėka, Vasario 16 proga į Lietuvos pasiuntinybę atsilankė valstybės pasekretoris, Amerikos kongresas išleido ir prezidentas pasirašė raštą, įsteigiantį Baltiečių Laisvės Dieną.

BAFL turi problemų dėl baltiečių visuomenių ir jų anksčiau įsteigtų organizacijų nepritarimo bei atsisakymo dalyvauti šios rūšies veikloje. Tai atsirado iš senesnių organizacijų egoistinių nusiteikimų. BAFL yra sėkmingai sudarius baltiečių visuomenių koaliciją. Hannaford firmos darbas yra profesijonalus ir nepaprastai veiksmingas. Mes galėtume ir patys tokius darbus atlikti, jei turėtume šios rūšies profesijonalus. Kai lietuvių operai Čikagoje reikėjo tenoro ir nerado tinkamo lietuvio, niekas neprieštaravo, kai buvo pakviestas svetimtautis. Jei reikalinga pataisyti vandentiekį, niekas nesiteirauja tautybės, bet samdo kompetentingą žmogų. Jei mes norime efektingos politinės veiklos, turime baigti savo mėgėjišką veiklą ir jieškoti naujų veiklos priemonių pagal šių laikų reikalavimus. BAFL dar nėra tobula organizacija, nepakankamai atstovauja baltiečių visuomenėms, kaikurie jos politiniai veiksmai buvo abejotinos vertės, tačiau ji yra viena sėkmingiausių veiksnių.

Tikslas ir priemonės

Aplamai, lietuviai yra konservatyvūs, priešingi naujovėm, linkę palaikyti senus papročius ir nusistovėjusią tvarką. Tai ryšku ir mūsų veikloje. Laikomės senų metodų ir sistemų, kurie seniai atgyvenę ir nenaudingi. Bijome pakeitimų, naujų gairių.

Filosofinė konservatyvumo problema yra ta, kad priemonės tampa tikslu. Mes priskiriame daugiau svarbos pačiam metodui arba organizacijai, negu veiklos tikslui. Pavyzdžiui, VLIKas buvo koalicija veikusių Lietuvoje politinių partijų, kurios susijungė Lietuvos laisvinimo ir nepriklausomybės atstatymo tikslui. Šis tikslas buvo svarbus ne tik praeityje, bet dar svarbesnis dabartyje ir ateityje. Pats VLIKas yra tik priemonė šiam minėtam tikslui siekti. Tų politinių partijų likučiai, kurios sudaro VLIKą, šiandien mažai kam žinomos, nes jomis nesidomi lietuvių visuomenė, ypač jaunimas. Jaunimui svarbu pats tikslas — Lietuva. Svarbiausias mūsų veiklos siekimas turi būti tikslas, o ne priemonės, kurios turi būti keičiamos pagal laiko reikalavimus.

Mes esame praktiniai materialistai, kurie siekia turto ir patogaus gyvenimo. Tai pasiekėme per sunkų darbą. Esame duosnūs, negailime aukų festivaliams, operoms, kurie patenkina mus pačius, manydami, kad tai reikalinga lietuviškos kultūros išlaikymui. Tačiau mes labai šykščiai aukojame politinei veiklai, kuri kaip tik išlaikys lietuvių kultūrą, nes ji išlaikys pačią Lietuvą.

Jaunimo netraukia lietuvių veikla. Priežastis slypi bandyme išlaikyti mažumos kultūrą su savo atskira kalba kitos, stipresnės ir vyraujančios masinės kultūros įtakoje. Jauni žmonės dainuoja, vartoja kalbą, studijuoja istoriją, lanko mokyklą, augina šeimas toje masinėje kultūroje. Tokioje aplinkoje labai sunku išlaikyti tautinę tapatybę. Daugumas jaunimo užauga amerikiečiais, kanadiečiais, o raginimas kalbėti lietuviškai parengimuose jų nepatraukia. Daugelis lietuvių renginių ir organizacijų programų jaunimui neįdomios, nepatrauklios. Amerikoje lietuvių jaunimas domisi Bendruomenės veikla. Svarbieji veiksmai vyksta ne VLIKe ar ALToje, bet Bendruomenėje.

Kultūrinė ir politinė veikla

Daugelis tvirtina, kad mes turime remti kultūrinę veiklą, kad išlaikytume savo kalbą ir lietuvišką tapatybę. Dainų šventės, knygos ar poezijos vakaronės padeda išlaikyti mūsų kalbą. Šokių šventės ir teatras mums teikia bendrą tapatybę ir padeda mums vienytis. Esą mes turime betkokia kaina šiuos renginius išlaikyti.

Su tokiais tvirtinimais negalima sutikti. Gyvenimo faktai rodo, kad išeivijos domėjimasis spauda mažėja. Retėja laikraščių skaitytojai. Laikraščiai sunkiai verčiasi ir artėja prie likvidacijos. Silpnėja poezijos vakaronės ir kiti vietiniai renginiai. Tik dalyvavimas svarbiuose įvykiuose, kaip dainų ir šokių šventėse, vis dar nemažėja, nes čia žmones patraukia noras susitikti su draugais, pabendrauti ir pasižmonėti, o ne meilė lietuviškai kultūrai.

Perdaug investuojama į kultūrinės veiklos išlaikymą, kuri ateityje mums neduos lygiavertės naudos. Žinoma, šią kultūrinę veiklą turime išlaikyti, bet ne betkokia kaina. Pagrindinė pareiga ir atsakomybė lietuvių kultūros bei kalbos išlaikymo priklauso Lietuvoje gyvenantiems lietuviams. Perdaug pinigų išleidžiame kultūrinei veiklai ir permažai skiriame lėšų politinei veiklai. Tik politinė veikla išlaisvins Lietuvą ir apsaugos jos kultūrą. Politinė Lietuvos padėtis glaudžiau susijusi su lietuvių kultūros išlaikymu bei ugdymu, negu išeivinė kultūrinė veikla. Išeivijos veiklos investavimas į politiką yra svarbesnis Lietuvos kultūros išlikimui, negu investavimas į išeivinę kultūrą.

Lietuviškos parapijos

Išeivių lietuvių religinė padėtis yra liūdna. Nėra jokios ateities lietuvių parapijoms be lietuvių kunigų. Jų nėra, nes tėvai nepalaiko pašaukimų idėjos. Jie neremia ir neskatina pašaukimų. Aplamai, lietuvių visuomenė negerbia nei pašaukimų, nei dvasininkijos. Ji domisi tik pelningomis profesijomis. Prie šio prisideda mūsų nesugebėjimas suorganizuoti patrauklią lietuvių kunigų auklėjimo kolegiją, kuri sudomintų mūsų jaunuolius. Romoje Šv. Kazimiero kolegija neturi tinkamo mokytojų kolektyvo, administracijos ir auklėjimo programos. Tai viešbutis, bet ne kolegija. Pasiruošimas dvasiniam tarnavimui yra komplikuotas procesas, kuris paruošia jaunuolį religijos žinovu, tikinčiųjų mokytoju, pamokslininku, vadovu ir patarėju. Tam reikia kompetentingų ir gerai paruoštų mokytojų, kurių neturi vienintelė išeivijoje lietuvių kolegija Romoje.

Reikalinga atkakli akcija, siekianti pritraukti daugiau pašaukimų. Seminarijos turi jieškoti pašaukimų. Jėzus nelaukė. Jis išėjo jieškoti apaštalų. Religija yra pagrindinis ryšys, kuris palaiko ir jungia dabartinę Lietuvą. Tačiau išeivijoje religija praranda tą vienijimo jėgą, nes parapijos miršta. Parapijos be kunigų išmirs.

Pasiūlymai veiklai pagyvinti

Patriotizmas reiškia politinę veiklą. Daug kas iš mūsų stokoja šio patriotizmo. Paryškinimui šio tvirtinimo tenka konstatuoti šiuos liūdnus reiškinius: a. daugumai lietuvių kultūra visai nerūpi, nes jie nelanko jokių lietuviškų parengimų; b. daugumai lietuvių religinė Bendrija visai nerūpi, nes nelanko savų šventovių; c. daugumai lietuvių Lietuva visiškai nerūpi, nes jie nė cento neduoda betkuriai rinkliavai ir nedalyvauja tuose susirinkimuose, kur aukos renkamos; d. lietuvių dauguma yra visiškai apatiška, nes nesidomi jokia veikla.

Veiklai pagyvinti verta pasvarstyti šiuos pasiūlymus.

1. Politinei veiklai turėtume daugiau skirti pinigų ir daugiau pastangų. Politinėje veikloje mes galime atlikti svarbų įnašą. Be to, mūsų jaunimas tokia veikla domisi ir gali būti į ją įtrauktas. Lietuvos pogrindžio spauda nerašo apie išeivijoje išleistą naujausią romaną ar apie mūsų operą bei šokių šventę. Kartas nuo karto jie p a m i n i vieną, kitą išeivijos politinį darbą, kuris paveikė jų gyvenimą. Padėkime į šalį keletą savo kultūrinių žaisliukų ir atlikim Lietuvai ką nors geresnio, t.y. dirbkime politinį darbą.

2. Reikia suorganizuoti tyrimo ir propagandos centrą Vašingtone. Jo sąmata nebūtų didesnė už dainų šventės ar lituanistinės katedros, kuri daugiau pagerbs jos steigėjus, negu duos ko gero Lietuvai.

3. Reikia pasinaudoti profesijonalų patarnavimais, pasamdyti juos politinei veiklai tvarkyti. Šie profesijonalai turėtų būti mūsų atitinkamos komisijos kontrolėje, atlyginami iš mokesčių, mokamų visų lietuvių.

Už 40 metų, jei betkas bus prisiminta apie lietuvių išeiviją, tai nebus mūsų šokių šventės ar mūsų operos. Bus prisimintas Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimo klausimas, bus prisimintas Amerikos prezidento raštas apie Baltiečių Laisvės Dieną, bus prisiminti naujai užmegzti ryšiai tarp lietuvių išeivijoje ir lietuvių Lietuvoje.

Bendruomenės atsakomybė

Ateitis priklauso Lietuvių Bendruomenei. Bendruomenė turi aiškiai pasisakyti, kad ji yra vyriausias ir svarbiausias lietuvių veiksnys, kuris prisiima pilną atsakomybę už išeivijos politinę veiklą. Ji turėtų: a. sudaryti komisiją, kuri nustatytų lietuvių išeivijos politinę liniją; b. rinkti mokesčius iš visų lietuvių politinei veiklai; c. samdyti profesijonalus ir prižiūrėti jų darbą; d. sudaryti politinės akcijos grupę, angliškai vadinamą Political Action Committee arba PAC, kurios tikslas — rinkti pinigus ir skirti juos politiniams kandidatams, remiantiems grupės nustatytą liniją.

Pagrindinis Bendruomenės darbas būtų tarptautinis, kurio tikslas: a. užmegzti ir palaikyti nuolatinius ir gerai organizuotus ryšius tarp lietuvių išeivijos ir Lietuvos, įskaitant jos valdžią, agentūras ir institucijas kultūros, meno ir kalbos srityse; b. pradėti dialogą su Lietuva tokiais klausimais, kurie abiem pusėm opūs, pavyzdžiui, tikėjimo laisvė, kunigų ir vienuolių paruošimas, bažnytinės turto nuosavybės teisės, Helsinkio sutarties pažeidimai ir t.t.; c. suformuluoti strategiją, kuri skatintų pozityvią politinę laikyseną Lietuvoje, būtent, veiksmus, kurie paremia politines, religines ir žmogaus laisves Lietuvoje.

Žinoma, šios mintys apie ryšius su Lietuva yra labai kontroversiškos. Tačiau mūsų išeivijos išlikimo problemos mus verčia konkrečiau galvoti ir nebijoti viešai specifinius siūlymus nagrinėti.

Išvados

Mes esame geri, darbštūs žmonės, tačiau šiandien neužtenka smarkiai veikti — reikia apsukriau ir veiksmingiau veikti. Kultūrinėje srityje esame pasiekę vertingų rezultatų, tačiau politinėje veikloje žymiai prasčiau esame pasireiškę. Istoriškai žiūrint, visas išeivijos pastangų, veiksmų palikimas būtinas tik politinis. Mes galime Lietuvą paveikti savo politine, o ne kultūrine veikla. Jei norime būti veiksmingesni ir ypač jaunimą pritraukti, negalime veikti kaip praeityje veikėme. Turime giliau panagrinėti savo konservatyvumą, materializmą, santykius su ateities kartomis, kultūros ir religijos vaidmenimis. Turime iš naujo įvertinti s a v o įsipareigojimus politinėje veikloje, iš naujo persiorganizuoti, koordinuoti ir stiprinti pastangas, kad mes išeivijoje ne tik tautiškai išsilaikytume, bet ir savo tėvų gimtajam kraštui Lietuvai padėtume.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Antrųjų Pasaulio Lietuvių Dienų Čikagoje rengėjų komiteto dalis po posėdžio. Iš kairės: Pirmųjų PLD rengėjų komiteto pirm. J. R. SIMANAVIČIUS iš Toronto, JAV LB kultūros tarybos pirm. I. BUBLIENĖ, Antrųjų PLD rengėjų komiteto pirm. dr. A. RAZMA, JAV LB krašto valdybos pirm. V. KUTKUS, BR. JUODELIS Nuotr. Ž. Degučio

Sovietų komunizmo moralės sąvartyne

DR. KAZYS ĖRINGIS

Praeities socialiniai sąjūdžiai yra turėję įvairių gerų ketinimų ir šūkių, neretai dengusių teisiog kraštutinį žiaurumą. Tai ypač būdinga Rusijos 1917 m. proletarinei revoliucijai. Nerealių socialinių gėrybių gausybės rago pažadais buvo apgaubta paprastutė ir žiauri Rusijos beraščio vargdienio tos revoliucijos formulė. "Grobk kas kitų prisigrobta!" Štai kaip viskas paprasta ir aišku ir koks artimas kelias į "gerovę". Rusiškai tai skamba dar paprasčiau: "grabj nagrablennoje!" Ir išgrobė ne tik medžiaginius turtus, bet ir kūrybinę žmonių iniciatyvą, ją tiesiog nužudė kartu su veržliaisiais turtų savininkais ir kūrybingais principingais skurdžiais.

Palengva paaiškėjo, kad klasinė sovietų moralė yra pajungta pasaulio suirutėms kelti, sunaikinimams pasiekti.

Tiesa, kad turtas pailgina veržlių žmonių rankas, išjudina jų proto siekius. Gyvenimo tikrovė vėliau paliudijo, kad kai kapitalizmo sąlygomis veržlumas ir turtas sumuojasi, tuomet ir valstybinio socializmo darbdavys, ir darbininkas nublanksta. Mat tam viršininkaujančiam darbdaviui stinga arba veržlumo, arba valdiško turto, arba ir vieno ir kito. Kapitalizme tokie neregimai nueina nuo scenos, papildo darbininkų eiles ir kovoja už darbininkų teises.

Rusijos proletarinės revoliucijos šulai pasižymėjo beatodairiškumu, kaip niekad istorijoje neatsižvelgė į tai, kas augščiau pasakyta, į visuomenės gėrybių palikimą, ir sukūrė išgrobusiųjų turtus proletarų diktatūrą ir "dialektinės tiesos" etiką. Jau 65 metai tiesa yra tai, kas politiniu požiūriu šiandien naudinga darbo klasei. O "darbo klasė", pasirodo, yra proletarinės partijos rėksnys — kakarikorius, jos vienintelis diktatorius ir jo siautulinga ir mėšlungiškai kintanti "tiesa". Jokių esminių nenykstančių tiesos ir gėrio vertybių nėra ir būti negali. Sovietų komunistams nėra bendražmogiškaisiais principais saistomos moralės. Šią temą jie noriai primeta auditorijai, iškraipydami esmę gyvenimo pavyzdžiais, paimtais net iš antikinės senovės. Todėl susinaikinusių save proletarų "tiesa" ir dabar priepuoliškai kankina žmones sovietų pasaulyje, protrūkiais paliečia Vakarus, ypač Trečiąjį pasaulį.

Nuodugniai peržvelgti tą revoliucinės ir porevoliucinės "tiesos" aruodą šiame straipsnyje neįmanoma, bet būdingesnius atvejus pabandysime paryškinti. Pasirodo, teroras yra "tiesa". Štai jis ir ji, abu nuogi.

Kaip daugelis dar mena, karų suirutėse ir Rusijos revoliucijoje pakrikusius žlugusios armijos kareivius drąsiausiai globojo moterys. O kur bastosi pakrikę kareiviai, ten nestinga girtuokliavimų ir kitokių negerovių. "Žmoniškiausias" žmogus štai kokį davė įsakymą Nižnio miesto deputatų tarybai: "Reikia tuojau pat nepaisant nieko sudaryti trijų diktatorių grupes ir žaibiškai imtis masinio teroro, sušaudant bei išvežant šimtais susiporavusias su kareiviais ir buvusiais karininkais prostitutes. Jūsų Leninas". 1918.VIII.18.

Štai kaip nelaimių parblokštą Rusiją tvarkė "žmoniškiausias" žmogus! Tada jis įsakė nesuduriančius galų su galais valstiečius "suimti kaip turčių įkaitus ir laikyti tol, kol nebus atiduotos visos duoninių javų atsargos . . . Konfiskuoti sukilusių turčių visą duoną ir visą turtą, agitatorius — pakarti". Pasirašė — ministrų tarybos pirmininkas. Telegrama Livnų apskrities vykdomajam komitetui. Nuorašai kariniam komisarui ir komūnų organizatorui. 1918.VIII.20.

Kaip matome, Leninas pats įkvėpė, vadovavo ir įsakė atimti iš valstiečių maisto gaminius, žiauriausiai juos terorizuoti ir naikinti. Bet kai "darbo" klasės partijai ir jos diktatoriui reikėjo išlikti "nesusitepusiems" įsiutusių valstiečių akivaizdoje, tuomet "žmoniškiausias" žudynių meistras Leninas maisto rekvizitorius atidavė įniršusių valstiečių miniai susidoroti, o parankinius vadeivas perdavė teisti ypatingam tribunolui. Veltui vyriausiasis rekvizicijų komisaras šaukė iš X bolševikų partijos suvažiavimo tribūnos: kaip galima atimti iš badaujančių duoną, nenaudojant teroro? Veltui jis skundėsi valstiečių susidorojimais ir rekvizitorių savižudybėmis, veltui anksčiau skundėsi lupami ir šaudomi tų pačių rekvizitorių valstiečiai. Mat tiesa, pagal Leniną, yra tik tai, kas naudinga darbo klasei ir jos revoliucinei partijai einamuoju momentu, t.y. kas naudinga jos diktatoriui.

"Žmoniškiausias" žmogus, išžudęs Rusijos imperijos griuvėsiuose milijonus žmonių, 1922 m. Naujojo Baudžiamojo Kodekso parengėjams davė tokį nurodymą: "Baudžiamajame kodekse pagrįsti iš esmės, kad teismuose būtų įteisintas teroras, kad jis būtų įteisintas be melo ir be pagražinimų". Nurodymą pasirašė 1922. V.17 "Su komunistiniais sveikinimais — Leninas".

Dabar sovietų melas apie tautų išvadavimą ir tariamąją gerovę tiek jų imperijos viduje, tiek užsieniuose m a ž a i ką beįtikina.

Minėto sovietų žmogėdriškumo lietuvių spaudoje būtų galima ir neprisiminti, jeigu pagal tuos kodeksus ir iš to išplaukiančią moralę nebūtų buvę išžudyta, ištremta ir išguita iš tėvynės šimtai tūkstančių lietuvių. Tačiau tai įvyko "šviečiant" taip išliaupsintai Stalino konstitucijos saulei, kurią neva užtemdė Stalino asmenybės kultas. O tikrumoje tos "saulės" šviesa ėjo ranka rankon su teroru: buvo žiaurus, beatodairiškas betkokį pavergtųjų asmenybės pasireiškimą naikinantis teroras, vykdomas "neklaidingo" diktatoriaus ir jo vardu.

Beje, pasirašęs minėtus 1917 m. revoliucijos įsakymus ir davęs nurodymus "žmoniškiausias" žmogus net nesusimąstė, kai dėl jų galvos masiškai krito nuo pečių. Iš "žmoniškumo" jis turčiumi ar buože (keiksmažodžiai!) laikė kiekvieną valstietį, kuris bado akivaizdoje priešinosi duoninių javų atėmimui. Po dviejų dešimtmečių okupavę Lietuvą sovietai turčiumi pradžioje paskelbė kiekvieną ūkininką, kuris turi 30 ha žemės ir daugiau. Po to, 1944-1950 m. perskaičiavimams panaudoję žemės rūšies koeficientą, sovietai prie turčių dažnai jau priskyrė 20 ha žemės savininkus, dar vėliau ir smulkius ūkininkus, kurie iš paskutiniųjų apsimokėjo be paliovos didinamus valstybinius mokesčius. Galiausiai iš visų, įskaitant ir iš buvusių bežemių naujakurių, visą žemę atėmė ir paskelbė, kad jie "savanoriškai" susijungė į kolchozus. Žemės ūkio kolektyvizacija Lietuvoje buvo užbaigta 1951 m.

Tokia buvo proletarinė, tikrumoje užkariautojų partijos, vieno proletarinio rėksnio "tiesa", kai žmonės, dairydamiesi vienas į kitą klausė: "Kas iš mūsų kvailys?" Kol vienas kitą klausinėjo, daugelį susodino į amžinojo ištrėmimo iš tėvynės mašinas ir deportavo. Vien per 1941 m. birželio trėmimą iš 36.000 žmonių išvežė 1,180 darbininkų, 3,180 vaikų nuo 1 iki 10 metų amžiaus ir "labai pavojingų" okupacinei santvarkai 320 senų nuo 80 iki 101 metų žmonių. Kaip matome, jau 1941 m. nemažai bežemių darbininkų gavo "žemės", o daugelis ir kapus — Užpoliarės Sibire.

Nėra jokios abejonės, kad sovietai manevruoja vardan tos pačios žudynėmis grįstos klasinės moralės, vardan proletarinės revoliucijos ir suiručių plėtimo.

Kas ji, ta komunistų moralė? Moralė, paimta iš anapus žmogiškojo, neklasinio supratimo atmetama. Pagal Leniną ir sovietų komunistus, tai apgaulė, tai prasimanymas ir darbininkų bei valstiečių proto aptemdymas, ginant dvarininkų ir kapitalistų reikalus. Komunizmo moralė tariamai pajungta proletariato klasinės kovos uždaviniams spręsti. O uždaviniai yra: nuversti karalius, vyriausybes, kapitalistus, sunaikinti kapitalistų klasę. Sovietų komunistai to siekia visur atkakliai, be pasigailėjimo apiplėšdami savąją liaudį. Betgi visa tai yra aiškus melas ir politinių nesubrendėlių galvosena, mananti, kad sovietų komunizmo moralė yra neva pilnai pajungta proletariato klasinei kovai laimėti ir gerovei pasiekti, kad jų moralė išplaukia iš proletariato klasinės kovos uždavinių.

Dabar sovietų melas apie tautų išvadavimą ir tariamąją gerovę tiek jų imperijos viduje, tiek užsieniuose jau mažai ką beįtikina. Palengva paaiškėjo, kad klasinė sovietų moralė yra pajungta pasaulio suirutėms kelti, sunaikinimams pasiekti. O nesąmoningai ji iškilo ir kaip grėsmė — save sunaikinti. Vargstančių pasaulio sričių gerovė sovietams nerūpi. Jiems rūpi socialkolonijinės imperijos karinis ir politinis įtvirtinimas, nauji užkariavimai Europoje (1939-1945) ir pasau-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Lietuviškos kultūros sargyboje

Dvidešimt devintoji Europos Lietuviškųjų Studijų Savaitė Londone

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

3. Maironis ir gintaras

Savaitės rengėjai neužmiršo paminėti dvigubos Maironio sukakties: 120 metų nuo gimimo ir 50 metų nuo mirties. Paskaitą apie tautinio atgimimo dainių skaitė **V. Natkevičius**, ją suformulavęs šitaip: "Skausmas bei kančia Maironio gyvenime ir patriotinėje lyrikoje". Apžvelgdamas poeto gyvenimo kelią, paskaitininkas ypač iškėlė jo nesėkmes tapti vyskupu. Nors Maironis buvo vertas vyskupo sosto, lenkų šmeižtai Vatikane tam kelią užkirto. Dėlto poetas daug kentėjo; ši asmeninė kančia išėjo aikštėn ir jo eilėraščiuose. Skausmas ir kančia yra betgi labai dažnos temos ir patriotinėje Maironio lyrikoje. Jos kilo iš krikščioniškojo įsitikinimo, kad skausmas yra nuolatinis gyvenimo palydovas. Tautos vargą ir kančias carinės priespaudos metais poetas panaudojo tautiniam susipratimui žadinti, nes krikščionybė liepia kovoti su blogiu, vadinas ir su tautai daromomis skriaudomis bei neteisybėmis.

Įdomią paskaitą apie gintarą skaitė geologė **B. Saldukienė** iš Vašingtono. Pasirodo, gintaras nėra vien lietuviškas brangakmenis: jis žinomas kone visame pasaulyje. Graikai jį žinojo jau nuo X š. prieš Kristaus gimimą. Gintaro randama net Arktikoje, Afrikoje, Šiaurės ir Pietų Amerikoje, Japonijoje, Filipinuose, Javoj, N. Zelandijoje, Indijoje. Yra apie 20 pagrindinių gintaro rūšių. Lenkai priskaitė net 250 gintaro spalvų. Lietuvoj randamas gintaras savo spalva primena saulę. Dėlto jis buvo Dievo-Saulės simbolis. Kitų kraštų gintaras, nors nevisur, jaunesnės kilmės nei mūsų.

4. Bendrinės tematikos paskaitos: tarptautinė politika ir teologija

Dr. S. Kuzminskas iš Anglijos kalbėjo tema "Nauji politiniai posūkiai pasaulyje". Tai buvo tarptautinės politikos apžvalga. Ją kalbėtojas perteikė nenuobodžiai įgudusio žurnalisto pasakojimu. Buvo suminėti tokie politiniai reiškiniai, kaip Amerikos politikos pasikeitimas Sov. Sąjungos atžvilgiu, ekonominės krizės apraiškos, ypač nedarbas, Europos konfliktas su JAV-mis dėl plieno vamzdžių Sov. Sąjungai ir kt. Paskaitininkas reiškė nuomonę, kad tarptautinė politika šiuo metu daros palankesnė sovietų pavergtoms tautoms.

Bene pačią įdomiausią paskaitą temos formulavimu, įvairintą anekdotais, skaitė **kun. A. Rubikas**. Tema: "Ar yra velnias? (Pikto problema teologijoje)". Paskaitininkas pradžioje kiek sustojo prie kaikurių teologų ir filosofų pažiūrų į blogį. Esą atrodo, Dievo gerumas yra nesuderinamas su prielaida, jog blogį būtų sukūręs Dievas. Todėl belieką blogio šaknų ieškoti ne ontologijoje, o istorijoje. Į tai linksta Teilhard de Chardinas, skelbęs, jog blogis — dar neatbaigto, besivystančio pasaulio atplaiša. Betgi šitokia pažiūra neatrodo laisva nuo dualizmo.

Šv. Raštas neabejojamai kalba apie velnią kaip žmonių gundytoją, jų kaltintoją, šio pasaulio kunigaikštį. Taigi velnias Šv. Rašto teiginiais nėra vien gėrio stoka. Betgi apie jį čia nekalbama kaip apie asmenį. Priešingai, velnias yra asmens griovikas, melagis, piktasis. Jis ardo asmenų pokalbį. Dėlto kardinolas Ratzingeris velnią vadina "Unperson" ("beasmeniu"), "Zersetzung des Personseins" ("asmens ardytoju"). Paskaitininkas darė išvadą: neabejojant, kad yra velnias, geriau klausti — ne ar jis yra, o koks jis yra.

5. Meninė programa: literatūrinė popietė, koncertas, vargonų muzika, dailusis skaitymas

Patraukli buvo meninė savaitės programa. Žinomi Europos lietuvių rašytojai — **E. Cinzas, Vl. Šlaitas, K. Barėnas, E. Juodvalkė** surengė literatūros popietę, kurioje jie patys ar aktorė Ž. Šlekytė skaitė jų kūrybą. Gaila tik, kad ši rašytojų talka vyko lyg ir greta studijų savaitės, rengėjams į oficialią programą jos neįtraukus.

Šalia savaitės buvo ir dvi anglų profesorių paskaitos lietuviškomis temomis. Tai pasekmė Anglijos lietuvių nesugyvenimo savo tarpe.

Puikiai praėjo **V. Rakauskaitės** dainų koncertas. Ši estrados dainininkė šįkart davė ir dar niekad iki šiol Europos lietuviams negirdėtų dainų. Klausytojai buvo koncertu labai patenkinti.

Koncerto metu, per pertrauką, jaunuoliui **Vidui Puodžiūnui** buvo įteikta **Kriaučeliūnų** šeimos tūkstančio dolerių premija už veiklą ir "Lynes" žurnaliuko anglų kalba leidimą. Premiją įteikė **J. Kriaučeliūnaitė**, dalyvaujant ir **I. Kriaučeliūnienei.**

Pasigėrėtina buvo ir tėvynės valandėlė. Joje dainavo solistė **Vida Gasperienė**, atlikusi 4 Maironio dainas. Jai talkino ir puikioji belcanto meisterė **Laima Stepaitienė**, padainavusi 3 dainas. Gražu, kad solistė šįkart buvo "eiline" savaitės dalyve (1981 m. studijų savaitėje Paryžiuje ji davė specialų dainų ir arijų koncertą). "Eiliniu" būti savaitėje kaikurie save labai vertiną iškilieji vengia . . .

Tėvynės valandėlėje buvo prisimintas ne tik Maironis, bet ir kiti šių metų rašytojai sukaktuvininkai: V. Krėvė, A. Vienuolis, V. Pietaris, vysk. A. Baranauskas. Artistiškai **E. Juodvalkė** perskaitė V. Pietario "Algimanto" ištrauką. Nuo jos neatsiliko ir **S. Kubilius**, tikrai meniškai perskaitęs Vienuolio "Užkeiktuosius vienuolius". Klausytojus sužavėjo ir jaunos aktorės **Živilės Šlekytės** iš Kanados pasirodymas tėvynės valandėlėje. Ypač reikėtų pagirti jos puikų lietuvišką garsų ištarimą, kuris gimusiam ne Lietuvoje retai pavyksta. Aktorė, šiuo metu vaidinanti Londono teatruose, perskaitė kiek sutrumpintą Krėvės "Dainą apie arą". — **K. Ivinskis**, pritardamas gitara, puikiai padainavo dvi Maironio dainas. Gerai skambėjo ir trijulės — **E. Juodvalkės, S. Kubiliaus ir K. Ivinskio** atlikta Maironio daina "Oi neverk, matušėle".

Prof. dr. V. M. Vasyliūnas vieną popietę Strawberry Hill Prisikėlimo šventovėje surengė vargonų koncertą. Kaip jam įprasta, meistriškai pagrojo keletą J. S. Bacho, F. Mendelssohno-Bartholdy ir J. Brahmso kūrinių.

Dvasiškai savaitės dalyviais rūpinosi **kun. dr. S. Matulis**, kiekvieną rytmetį aukojęs šv. Mišias ir sakęs pamokslėlius. Ypatingose pamaldose už Lietuvą jis, be kitko, perskaitė ilgoką popiežiaus Jono-Pauliaus II telegramą naujai paskirtam Telšių vyskupui A. Vaičiui. Per šias pamaldas tris giesmes pagiedojo **L. Stepaitienė.**

M. Bajorinas rūpinosi dalyvių ekskursija į Londono centrą, kur apžiūrėti žymieji miesto pastatai, o po to nuvykta į Lietuvių Namus vakarienės. Neapsieita ir be iškilmingos vakarienės savaitės pabaigoje. Joje jaukiai praleistas vakaras sustiprino naujas draugystes, atgaivino senąsias. Bendrauta bei draugauta ir kitais vakarais svetainėje ar popietėmis vaikštinėjant puikiame kolegijos parke.

Gerai pasisekusią savaitę suorganizavo D. Britanijos Lietuvių Sąjunga, vadovaujama **Z. Juro.** Daug darbo į savaitės rengimą įdėjo taipgi **M. Bajorinas, P. Mašalaitis** ir kiti. Juos visus reikia pagirti už nuoširdų savaitės dalyvių priėmimą ir jų globą per visą savaitę, kurioje nuolatinių dalyvių buvo per 60, o per visą savaitę perėjo daugiau kaip 100.

Dalyviai savo susirinkime savaitės gale ją įvertino gerai, padėkojo rengėjams, pasisakė dėl ateinančios savaitės programos. Sekančioji savaitė dar 1981 m. buvo nutarta rengti Vokietijoje. Jau žinoma jos vieta ir data: Augsburge liepos 24-31 d.d. **V.N.**

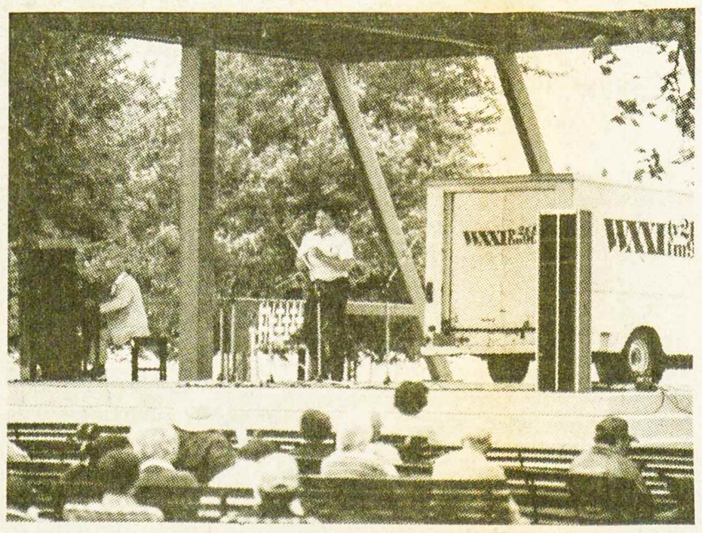

Tenoras LEONAS BALTRUS dainuoja per radijo stotį WXXI-FM 91,5 jos surengtoje gegužinėje Ročesteryje Ontario Beach parke

Sovietų komunizmo...

(Atkelta iš 5-to psl.)

lyje (1945-1982), neatkuriamųjų planetos išteklių sunaikinimas Artimuosiuose Rytuose (1967-1982), kai jų užgrobti negalima. Tai nėra kelias darbininkų gerovei pasiekti nei sovietų kraštuose, nei kitur pasaulyje.

Rusijos proletarinės revoliucijos vidinių nesutarimų beatodairiškos kovos (paremtos klasine morale) metodai buvo pernešti į pasaulinę tarpvalstybinę politiką ir primesti žmonijai. Iki šiolei ši kova vyksta, deja, Vakarams, kaip ir Trečiajam pasauliui, neatsirevanšuojant sovietiško pobūdžio užmojais.

Sovietų simpatikai ir KGB agentai laisvai pasirenka parlamentinės Vakarų demokratijos sąlygas. Panašiai yra ir buv. kolonijų šalyse, visuose laisvuose privačios iniciatyvos ūkio kraštuose. Čia kaikurie sovietų KGB agentai dešimtmečiais "miega", kol pažadinami veiklai. Kiti "tinginiauja", šmižinėja įvairiuose emigrantų sambūriuose, reikšmingų įvykių ir nelaimių vietose, vis kaišiodami nuodingą dezinformacijos trigrašį, prieštaringomis užuominomis rikiuodami naiviuosius tarpusavio erzeliui, t.y. kurstydami valstybei nepavojingą širšyną, tačiau kenkdami kovai prieš sovietų priespaudą. Kiti braunasi prie valstybinių ir karinių paslapčių iš karto arba kitokiais būdais dirba pavojingą užsienio valstybei darbą ir, žinoma, labai dažnai įkliūna.

Visi šie įkurdinti parlamentinių laisvių valstybėse sovietų simpatikai ir KGB "kurmiai" puikiai žino, kad jų sovietiškojo absoliutizmo imperijoje nei savam piliečiui, nei svečiui iš užsienio tokių įsikūrimo galimybių nėra. Nedirbantis mėnesį visuomeniškai valstybinio darbo, bet uždirbantis sovietų pilietis yra paskelbiamas veltėdžiu, parazitu ir gali būti prievarta įdarbintas, neklausiant ar jis turi iš ko gyventi, ar ne. Atsidūręs nedirbantis žmogus teisme baudžiamas pagal sunkinančias bausmę aplinkybes. Pakviestas į Sovietų Sąjungą užsienietis negali nė žingsnio žengti už kvietėjo gyvenvietės ribų, dažniausiai negali net apsinakvoti pas gimines. Jis privalo grįžti nakvoti į viešbutį, neskaitant kitokių apribojimų. Vežamos iš užsienio knygos, religiniai ženklai atimami kaip ir šaunamieji ginklai. Nieko panašaus nėra įvažiuojant sovietams į demokratines Vakarų šalis.

Ir čia matosi ypač šlykšti sovietų sistemai simpatikų ir atvykėlių į Vakarus griovėjų moralė, nes jie čia naudojasi tuo, apie ką "brandaus socializmo rojuje" net sapnuoti nesapnuojama. Sovietai jokiu būdu neleidžia savoje imperijoje to, kas jiems labai paranku Vakarų šalyse.

Kadaise nuožmus diktatorius ir revoliucijos aistrų meistras Leninas klausė savo parankinius, ar gali būti kokios nors leistinos kovos įniršio ribos pažiūrų skirtumo atvejais, ir pats davė vadeivoms atsakymą, kad partiniu požiūriu tokių ribų nėra ir būti negali. Kovos ribos, atsiradus nesutarimams, tėra baudžiamojo įstatymo, t. y. fizinio susidorojimo ribos ir nieko daugiau. Štai ką reiškia komunistų atsisakymas parlamentinės demokratijos, štai ką reiškia proletariato diktatūros teroras. Beje, tai atviriausias Lenino prisipažinimas, leidęs jam, o paskui ir jo klikai naudoti betkur ir betkokias kovos priemones (pvz. 1940 m. sovietams okupavus Baltijos valstybes).

Vėliau, kai ši sovietų diktatūros žiaurumų formulė vis labiau pradėjo kliūti Vakarų politikams, net ir kaikuriems komunistams, nei J. Stalinas, nei N. Chruščiovas, nei L. Brežnevas užsieniuose nebeprisipažino, kad jie yra ištikimi tai žudymų formulei.

Deja, Sovietijoje visų augštųjų mokyklų marksizmo-leninizmo paskaitose vilkiška proletariato diktatūra tebebuvo ir tebėra "geriausias vaistas" nuo visų visuomenės negerovių. Tačiau užsieniui minėti sovietų diktatoriai atkakliai kalbėjo apie "taiką" ir tebeverkšlena už "taiką", už įtampų sumažinimą, už melagingą atolydį. Net rado, kad pirmas jų dekretas — "taikos" dekretas. Pasivogė sovietai ir kun. Daukšos 1599 m. "Pastilėje" panaudotą šūkį "perkalsim kardus į oralą".

Nėra jokios abejonės, kad sovietai manevruoja vardan tos pačios žudynėmis grįstos klasinės moralės, vardan proletarinės revoliucijos ir suiručių plėtimo. Pagal sovietų nusikaltimų braižą jų klasiniai priešai visame pasaulyje neverti, žiūrint iš jų pozicijų, garbingos kovos jau vien dėlto, kad tie priešai "nusikalstamai" kliudo siekti užsibrėžto tikslo.

Deja, pasaulyje niekas nesiryžta skubiai susikibti su nusikaltėliais. Tai dėsninga. Kas gi norės skubėti pirmas susikirsti su pasauliniu banditizmu. Štai tas ledkalnis, kurio viršūnė nuo pat Rusijos revoliucijos kyšo "beasmenio mirties vandenyno" paviršiuje. Iš tos revoliucinės moralės išaugo pasaulinis terorizmas, dažni pasikėsinimai prieš valstybių, ypač demokratinių, vadovus, net popiežių ir visuomenės veikėjus. Tik pastaruoju metu JAV prezidento Ronaldo Reagano vyriausybė ryžtingai ištempė dienos švieson stropiai sovietų maskuojamus ir inspiruojamus tarptautinio terorizmo kėslus. Beje, sovietai terorizmą neva smerkia, nuolatos jį komentuoja (bent jau tarp eilučių), piktdžiūgaudami pagal revoliucinės moralės sąvartyno klasinę "tiesą".

Kaip atrodo sovietų komunizmo moralės sąvartyno "tiesa" kasdienybėje, aptarsime kitą kartą.

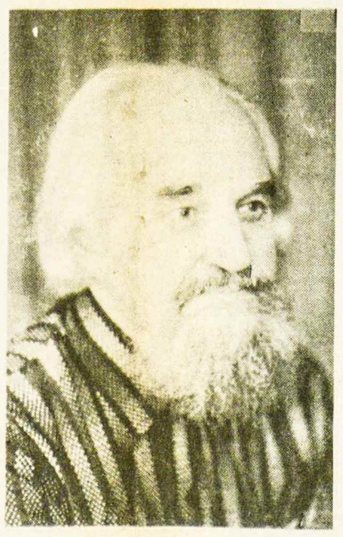

Rašytojas KLEMENSAS JŪRA, atšventęs savo 70 metų amžiaus sukaktį eilėraščių rinkiniu "Kauburėliai" Brazilijoje

• Naujiem skaitytojam "Tėviškės Žiburiai" pirmaisiais metais — tiktai $ 12.

Atžalyniečių kelionė Europon

Lietuvių grupė iš Toronto atstovavo Kanadai folkloriniame festivalyje "Festinatal – 82 International de Folklore" Portugalijoje 1982 m. birželio 20-26 dienomis

V. DAUGINIS

Po šaunaus išleistuvinio baliaus birželio 13 d. Toronto Lietuvių Namuose šokėjai, pilni entuziazmo, laukė išvykos dienos birželio 17.

Lydimi savo šeimos narių, atsiradome aerodrome. Atidavus lagaminus, prasidėjo atsisveikinimai, pilni džiaugsmo širdyse ir liūdesio bei ašarų akyse, nes daugumai jaunuolių tai pirma kelionė Europon, kur "Atžalynas" atstovaus ne tik lietuviams išeivijoje, bet ir Kanadai. Turime padėkoti J. Vitkūnienei, kuri kiekvienam grupės dalyviui įteikė po puikią šilkinę gėlę bei Kanados vėliavytę, ir vadovei S. Martinkutei bei jos mamytei J. Budnikienei, kurios įteikė kiekvienam po rožę.

Lėktuve buvo 198 keleiviai, jų tarpe 25 "Atžalyno" nariai, kiti — daugiausia portugalai.

Išskridom iš Toronto 4 v.p.p. ir nusileidom Montrealyje, Mirabel aerodrome. Pakilome Portugalijos link už valandos. Pasiekę Atlantą, pradėjome gerai nusiteikę vakarieniauti. Nors daugumas buvo nemigę jau porą naktų, miegančių nesimatė. Laikas bėgo kaip sraunus upelis. Atsiradome, lyg po trumpo sapno, Portugalijos didmiesčio aerodrome birželio 18 d., 6.30 v.r. Perėjus muitinę ir imigracijos tikrinimus, mus pasitiko festivalio "FESTINATEL-82" atstovai. Išvydome Portugalijos saulėtekį. Buvo šiltas, nuostabiai skaistus vasaros rytas. Kai atžalyniečiai sunešė visą savo turtą autobusan, prasidėjo mūsų kelionė siaurais vieškeliais, keleliais. Po pusvalandžio atsiradome Lisabonos priemiestyje. Buvome pirmutiniai iš visų dalyvių užimti "Oeiros Inatel" viešbučio mums skirtus kambarius. Kiek vėliau pradėjo kiti vienetai atvykti, jų tarpe portugalų grupė iš Azorų salų, su kuriais mūsų jaunimas tuojau susibičiuliavo. Visiem dalyviam suplaukus, viešbutyje atsirado šokėjų, choristų, muzikantų, palydovų ir vadovų — 1435, atstovaujantys 19 valstybių. Iš Portugalijos buvo 16 vienetų. Iš viso buvo 20 tautų 35 vienetai ir per 1800 dalyvių.

Birželio 18 d. rytą dauguma atžalyniečių atsiradome pajūryje, nes penktadienis ir šeštadienis buvo paskirti poilsiui ir susipažinimui. Saulėta pajūrio pakrantė sutraukė mases vietinių ir atvykusių svečių.

Paradas sostinėje

Birželio 19 d. buvo grupių vadų priėmimas pas festivalio "Festinatel-82" prezidentą, kuriam mes įteikėm "Atžalyno" medžio drožinį. Sveikinimo ir linkėjimo žodį išreiškė E. Sagevičienė portugalų kalba, nustebindama ne tik prezidentą, bet ir visus dalyvius, nes visi kitų vienetų atstovai kalbėjo per vertėjus.

Birželio 20 d. išvykome į Lisaboną paradui. Kelionė truko 40 min. Atsiradome didžiuliame parke. Dalyviai iš užsienio buvome sugrupuoti alfabetine tvarka tautų sąraše. Tarp kiekvieno vieneto buvo įterpta viena portugalų grupė.

Paradas prasidėjo 10.30 v.r. Laisvės alėja 2 km ilgio (Avenida Da Liberdade) ir užtruko iki 1 v.p.p., nes kiekvienas vienetas, priėjęs skersgatvį, atliko trumpą programėlę, o prie garbės svečių — 6 min. programą.

Parado priekyje žygiavo vėliavos. Kanados vėliava buvo didžiausia. Ją nešė V. Greičiūnas. Kiekvienas vienetas turėjo lentelę, kurioje pažymėta atstovaujama valstybė. Negavę sutikimo iš "Festinatel-82" nešti Lietuvos trispalvės su kitų tautų vėliavom, nešėme ją grupės priekyje kartu su "Atžalyno" juostos įrašu.

Sekmadienis buvo įspūdingas tuo, kad pamatėme šiame spektaklyje kitų tautų šokį, išgirdome jų dainą kartu su vietiniais žiūrovais, kurių buvo masės. Mes ne tik stebėjome, bet ir fotografavome, filmavome, kalbinome dalyvius ir žiūrovus, dalindami Kanados ir bebro ženklelius.

Paradui pasibaigus, mus nuvežė pietauti į pajūrį — atostogų centrą "Caprica Beach". Čia vėl teko patirti portugalų vaišingumą. Buvome susodinti grupėmis vėl alfabetine tvarka, nors maistas nevisiem mūsų jaunuoliam patiko. Buvo linksma gegužinės atmosfera. Vynas — pigesnis už vandenį. Portugalai geria vyną vietoj pieno.

Pavakaryje grįžome viešbutin autobusu. Nuo parado pradžios iki festivalio pabaigos "Atžalynas" turėjo 47 vietų beveik naują autobusą ir tą patį vairuotoją, kuris ne tik pavyzdingai vairavo, bet kartu ir pasakojo anekdotus, gaila, tik portugalų kalba. Be to, ištisas 9 dienas turėjome palydovą-vertėją festivalio atstovą.

Krašto gilumon

Po vakarienės prasidėjo susipažinimo vakaras, kuris truko iki pirmadienio ryto. Gaila, linksmoji dalis turėjo baigtis, nes dauguma dalyvių turėjo palikti "Oeiras-Lisbon" viešbutį. Buvome suskirstyti į keturis vienetus. Vieni liko "Oeiros-Lisbon", du vienetai vyko į pietus, o mūsiškis anksti rytą turėjo išvykti į šiaurę, kur yra ne vien tik Portugalijos pramonė, kultūra, istorija, bet ir gamtos grožis — vynuogynai bei alyvų sodai.

Birželio 21 d., 6 v.r., susikrovę visą savo turtą autobusan, palikome "Oeiras". Kelionė į šiaurę truko apie 6 val. Teko pervažiuoti kelis didmiesčius bei aplenkti istorines vietoves, jų tarpe Santarem, Fatima, Coimbra, Aveiro ir kitus. 1 v.p.p. atsiradome istoriniame mieste Vila Da Feira, kur šalia tik prieš metus užbaigto viešbučio stovi viduramžių pilis Costella Da Feira.

Viešbutyje apsistojo belgai, bulgarai, Kanados lietuviai, rumunai, suomiai ir šveicarai. Po spektaklio vakarieniauti grįžo ir vietinės portugalų grupės.

Kiekviena dalyvių grupė — vienetas turėjo savo stalus valgomajame alfabetine tvarka. Išbuvome 5 dienas. Mergaites apgyvendino po 3 kambaryje, berniukai turėjo 3 kambarių butą (suite), o vadovaivės buvo apgyvendinti po vieną arba po du kambaryje.

Pavalgę pietus, apžiūrėjom kalnuotą apylinkę, didelį parką, dirbtines uolas, išorinę pilies dalį, o kaikurie atsidūrė net pačiame miesto centre suvenyrų pirkti.

Po vakarienės laisvo laiko liko tik apsirengimui. Kaikurie mūsų šokėjai pasigedo savo tautinių drabužių. Mat jie pakliuvo į kitą autobusą, kuris tuo metu buvo Portugalijos pietuose, Faro mieste, 700 km nuo mūsų. Išsprendę problemą, palikome viešbutį ir vykome į kino teatrą, kur įvyko pirmas mūsų pasirodymas kartu su bulgarais, šveicarais ir portugalais. Programa prasidėjo 10 v.v. ir baigėsi 1 v.r. Žiūrovų skaičius — apie 300. Grįžus viešbutin, vėl vakarienė — susipažinimas, kuris truko iki ankstyvo ryto.

Birželio 22 d. — pusryčiai 9 v.r., bet valgomasis beveik tuščias, matyti vos keletas vadovų. Visas rytas iki pat pietų buvo skirtas laisvalaikiui. Po pietų palikome viešbutį ir išvykome į Moimenta Da Beira miestelį. Kelionė truko 4 val. ir 15 min. Palydovų aiškinimu, tai vienas įdomiausių gamtos vaizdų Portugalijos šiaurėje. Čia auga vynuogės, alyvos. Temperatūra vidurvasaryje pasiekia net 40 laipsnių C., o žiemos metu galima slidinėti kalnuose. Moimenta Da Beira birželio 19-25 d. kasmet vyksta Šv. Jono atlaidai.

Spektakliai įvairiose vietose

Žmonių pilna turgavietė. Mus nugabeno į gimnazijos valgyklą vakarienei. Pavalgę persirengėm ir vykom atgal į turgavietę. Prie miesto rotušės — bibliotekos buvo pastatyta scena, kur kartu su "Atžalynu" pasirodė bulgarai, šveicarai ir du portugalų vienetai. "Festas Concelhias siesta" programa užtruko iki 1 v.r. Po jos įvyko fejerverkų šaudymas, apšvietęs visą miestelį.

Buvo įteiktos dovanos kiekvienam vienetui. Grįžome atgal į gimnazijos valgyklą vakarienei. Persirengę sėdom autobusan kelionei viešbutin. Grįžome trečiadienį 6.30 v.r. nemigę ir gerokai pavargę. Visi skubėjome pasiprausti ir truputį pailsėti.

Birželio 23 d. pusryčių metu dalyvių skaičius buvo gan mažas, matėsi tik vienetai, kurie grįžo anksčiau, atlikę programą kitame mieste. Sukėlę visą jaunimą, nutarėme padaryti trumpą repeticiją.

Papietavę vykome į Porto miestą apsipirkti ir aplankyti vyno sandėlių. "Atžalynas" kartu su bulgarais ir šveicarais turėjo laisvą dieną. Porto yra senas pramonės, kultūros ir prekybos centras, turįs didelį uostą Douro upės žiotyse. Čia gaminami geriausi Portugalijos konjakai ir vynai, nes Douro upės slėnyje vynuogių auginimui labai palankus klimatas — vidurvasary temperatūra pasiekia net 40 laipsnių C, o naktys būna gan vėsios. Vynuogių sodybose šaknis uždengia 8-10 cm akmeninėm plokštėm, kad dienos saulė nesudegintų šaknų. Įkaitę akmenys šildo vynuogių vaismedį nakties metu, orui atvėsus.

Douro upės slėnyje augintos vynuogės yra saldžiausios, nes karšta dienos saulė ir akmens šiluma naktį nesunaikina natūralaus cukraus. Vynuogių derlių gyventojai Douro upės slėnyje perdirba į sunką žiemos metu ir gabena ją laivais į Porto miestą ilgiausia Portugalijos upe Douro, kuri prasideda Pirenėjų kalnuose Ispanijoje. Vanduo pilnas mineralų, be galo skaidrus, išlaikąs upės slėnyje drėgmę ir šilumą, švelninąs žiemos temperatūrą. Pažymėtinas šiame slėnyje augintų vynuogių spalvų įvairumas. Iš jų pagamina baltą, geltoną, žalią ir raudoną vyną.

Grįžę iš Porto, po vakarienės turėjome susipažinimo vakarą, kuris truko iki ankstyvo ryto.

Birželio 24 — visa diena laisva. "Atžalynas" aplankė Costella Da Feira pilį, kai buvo filmuojama televizijos programa apie pilies praeitį. Visi filmo dalyviai — pradžios mokyklos mokiniai. Buvome numatę važiuoti į Porto miestą, bet sužinoję, kad visos krautuvės šv. Jono dieną uždarytos, susilaikėm.

Palydovų tarpe atsirado festivalio vicepirmininkas, kuris buvo labai palankus "Atžalyno" prašymui sudaryti vienetam sąlygas aplankyti Fatimą pakeliui atgal į Lisaboną. Posėdyje su užkandžiais ir gėrimais dalyvavo grupių vadovai. Mūsų sumanymas buvo visom šešiom grupėm pasiūlytas, visi pritarė ir sutiko išvykti penktadienį tuoj po pusryčių ir praleisti pusdienį Fatimoje, išskyrus rumunus, kurie aplankė Fatimą atvažiuodami.

(Bus daugiau)

Torontiškio "Atžalyno" atstovai pas Kanados ambasadorių Portugalijos sostinėje Lisabonoje jo surengtame priėmime Kanados Dienos proga

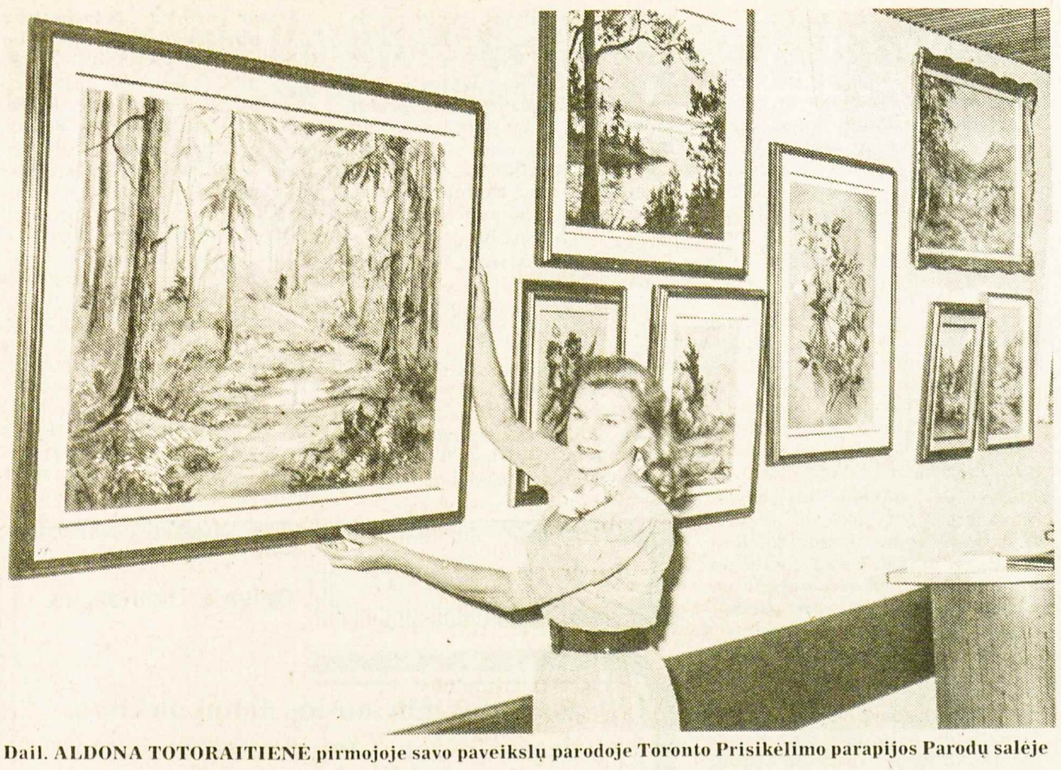

Dail. ALDONA TOTORAITIENĖ pirmojoje savo paveikslų parodoje Toronto Prisikėlimo parapijos Parodų salėje

Nuo mašinistės iki dailininkės

A. KALNIUS

Torontietė Aldona Karosaitė-Totoraitienė, keturių dukrų motina, trisdešimt antruosius metus dirbdama fabrike mašiniste 1982 m. pavasarį, po šešerių metų studijų, baigė Ontario Meno Kolegiją labai gerais pažymiais ir tapo pripažinta dailininke. Mokslas šioje kolegijoje išeinamas per ketverius metus studijuojant normaliomis darbo valandomis. Mūsų tremties bendrininkė normalų darbo laiką praleido fabrike, padėdama pelnyti duoną gausiai savo šeimai. Betgi ne tik šeima ir namai buvo nukreipę į ją akis — jos laukė choro, vaidybos repeticijos ir aplamai kultūrinė veikla. Dėlto ji tik atliekamu laiku galėjo lankyti kolegiją.

Gali kilti klausimas, kodėl Aldona, gausios šeimos motina, padariusi apyilgę brydę laiko tėkmėje, taip energingai ir kantriai siekė savo tikslo?

Prieš pirmąją jos kūrybos darbų parodą, kun. B. Pacevičiaus pastūmėtas, atsidūriau Totoraičių šeimoje. Abu su kunigu čia jau radome fotožurnalistą St. Dabkų. Su ja išsikalbėjus, paaiškėjo atsakymas ir į aną klausimą. Pasirodo, Aldona, būdama dar tik Aldutė, jau plūkojo meno vandenyse, buvo jautri grožiui, Dievo apdovanota talentingais polinkiais ir kūrybinėmis galiomis.

Ji buvo jautri ir kitom meno šakom. Antai Vokietijoje ji lankė baleto studiją ir šoko meno renginių programose, kūrė poezijos gabalėlius. Tiesa, poezijos ji nerašo, bet, atsiradus progai ir subruzdėjus jausmams, improvizuoja, pasinaudodama poetinėmis rimo ir ritmo priemonėmis. Netolimas jai yra ir vaidybos menas — juo domisi ir dabar.

Iš parodoje išstatytų 49-nių aliejnės, akrilinės ir plastinės-emalinės tapybos darbų buvo lengva pastebėti dailininkę esant klasikinio meno atstove. Ji yra realistė iki pat šios sampratos gelmių. Dėlto jos paveikslai visu savo turiniu jautriai prabilo į žiūrovų širdis, nieko savyje nenuslėpdami. Jų alei vienas buvo išparduoti, išskyrus tris, kurie nebuvo parduodami. Tai pats nuoširdžiausias parodos lankytojų paguodos žodis naujajai dailininkei.

Neliečiant smulkesnių meno esmės požymių, reikėtų betgi užsiminti apie patį svarbiausią. Menas pačia plačiausia savo apimtimi yra vienas svarbiausių kultūros apraiškų. Ogi tauta su menkute ar tik vidutiniška kultūra yra skurdi ir mažai kam žinoma. Kultūringasis pasaulis pažįsta tik augštos kultūros tautas ir jas gerbia bei su jomis skaitosi. Dėlto niekam nevalia nuneigti kultūros esminės reikšmės, ją nustumti į tamsų kampą. Mūsų tautai kultūra kartu reiškia ir politiką, nes augšta kultūra yra galingas ginklas ir mūsų kovoje už tėvynės laisvę bei jos garbę. Kartais pagarsinti augštos kultūros kūrėjai, kaip arkivyskupai J. Matulaitis ir T. Matulionis, O. V. Milašius, M. K. Čiurlionis, J. Baltrušaitis ir pan., svetimuose rūmuose gali reikšti daugiau, kaip prasti arba vidutiniai politikai.

Linkėtina šiai dailininkei išeiti į plačiuosius mūsų tautinės kultūros dirvonus ir juos kartu su visais purenti, idant jie pržystų margaspalvėmis gėlėmis, o savo talentą, tarytum Viešpaties žiburėlį, augštai iškelti, kad jis šviestų ir ateinančioms kartoms.

Paroda įvyko Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose 1982 m. spalio 2-3 d.d. ir susilaukė gausių lankytojų.

Nuo gėlių į peisažo pasaulį

AL. GIMANTAS

Nedaug turime tiek kūrybingų dailininkų, kurie vieno mėnesio laikotarpyje pajėgtų surengti net dvi dideles savo darbų parodas. Dail. Ringailė Jonynaitė-Zotovienė yra viena tokių tapytojų, kuri mūsų visuomenei davė lyg ir dvigubą kūrybinę ataskaitą rugsėjo mėnesį dviemis parodomis Čikagoje ir Detroite. Iš Čikagos negrįžo net 25 paveikslai, o po parodos Detroite teko atsiskirti dar su dešimtimi darbų. Be to, jos laukia paroda Floridos St. Petersburge gruodžio mėn.

Kalbantieji ir rašantieji apie R. Z. menininį pasaulį, bent iki šiol, ją vadindavo gėlių poete akvarelėje. Besidžiaugdamas jos gėlėmis, dažnas galvodavo, kad Ringailės talentas prasideda ir baigiasi gėlių tematika. Tačiau naujosios parodos aiškiai rodo, kad Zotovienės kūrybinė skalė siekia giliau — jos temos yra plačios ir įvairios.

Dar vis dauguma kritikų mato R. Z. stiprybę akvarelės spalvų deriniuose. Čia ji visada tokia gaivi bei nauja. Šiuo metu jos paveiksluose vyrauja gamtos vaizdai, susieti su žmogaus gyvenimu, jo laime ar nelaime. Metų laikuose žaidžia gamtos stichija. Vanduo, oras, žemė ir augmenija (vieno kritiko žodžiais) matyti tarp audrų ir saulėtų dienų. Abstraktiniai jos paveikslai spindi lyg ir gyvenimišku natūralumu, savotišku jieškojimu ir laimingu suradimu.

Ir vėl reikia sutikti su kito kritiko teigimu, kad akvarelėse menininkams geriausiai pasiseka pavaizduoti šviesos efektą, kai jie kontrasto dėlei panaudoja juodą ar tamsią spalvą. Tuo tarpu Ringailė didelį šviesos įspūdį pagauna be juodos spalvos pagalbos. Tai, žinoma, nemažas jos technikos laimėjimas. Tą jos techniką dail. A. Valeška visai neseniai yra pavadinęs virtuozine technika. Kiekviename jos darbe nesunkiai atpažįsti savitą stilių ir individualų menininkės charakterį. Švelnios, kaikur ryškesnės spalvos, šilti spalviniai deriniai, kitoje vietoje įdomūs jų kontrastai, savotiška jų darna teikia kiekvienam paveikslui ne tiek mistiką, kiek tokią lyg ir trečią dimensiją, palieka kerintį efektą. Net ir R. Z. gėlių paveiksluose nepavadinsi tiksliom spalvotom fotografijom. Nuotrauka, tegu ir tobuliausiai paruošta, vargiai ar turės tokią žmogaus sielos apraišką, verčiančią tas gėles prabilti, žiūrovą džiuginti, maloniai nusiteikti, intymiai grožėtis spalvų variacijomis.

Tas lyg ir naujas posūkis kūrybinėje plėtotėje į ryškesnį peisažo pasaulį taipogi palieka stiprų įspūdį spalvų tonacija. Tie peisažai, atrodo, dabar pasiliks nuolatine dailininkės kūrybos dalimi. Svarbiausia betgi lieka tai, kad jos išsakomoji meninė tiesa yra ir toliau pasigėrėtinai estetinė.

Aplamai, abi parodos liudija Ringailės Zotovienės rūpestingą kruopštumą, intensyvų kūrybinį nesustingimą bei nepasitenkinimą vidutiniškumu. Dėlto yra pagrindo manyti, kad ir naujos parodos džiugins menu besidominčią ir savo skoniu į kompromisus nelinkusią lietuviškąją visuomenę.

ANTANAS GUREVIČIUS skaito įvadinį žodį dail. ALDONOS TOTORAITIENĖS paveikslų parodoje Toronte Nuotr. St. Dabkaus

• RAŠYTOJAS negali nematyti, kad religijos jėga, ypač tikėjimo į apreiškimą, šiandieną yra silpnesnė kaip betkurioje žmonijos istorijos epochoje. Vis daugiau ir daugiau vaikų auga be tikėjimo į Dievą, be tikėjimo į atlygį ir bausmę, į sielos nemirtinguma ir net etikos galiojimą (Nobelio laureatas Isaac Bashevis Singer).

Studijos prie staklių

Studentė iš Niujorko Tamošaičių dailės studijoje

V. MATULAITIS

Š. m. rugsėjo 18 d. įvykusio Lietuvių Tautodailės Instituto metinio narių susirinkimo proga pas dailininkus Tamošaičius teko susitikti Aldoną Rygelę iš Brooklyno, N.Y. Ji yra baigusi šokio ir pluošto meną (fibre art) Hunter College — Niujorko miesto universitete. Gavusi paramą (National Endowment for the Arts — Folk Art Apprenticeship Grant), atvyko pas dail. A. ir A. Tamošaičius gilintis liaudies meno specialybėje.

— Kas jus paskatino studijuoti lietuvių liaudies meną? — paklausiau darbščią naują audėją Aldoną.

— Iš mažens domėjausi juostų audimu. Mėgau siuvinėti, megzti, o vėliau pamėgau skulptūrinį mezgimą — audimą, krepšių pynimą ir pan.

— Kodėl dabar atvykote čia studijuoti?

— Pirmiau neturėjau sąlygų, nes pati užsidirbu pragyvenimą. Susidariusios sąlygos ir išskirtinas lietuvių tautinių drabužių spalvingumas atvedė mane čia. Lietuviškas drabužis yra įvairus derinys spalvingų medžiagų. Ši studija yra tik tęsinys — pagilinimas mano studijų universitete.

— Po jūsų studijų universitete apie pluošto meną ar radote naujos medžiagos pas dail. Tamošaičius?

— Taip, ir labai daug. Tautinių drabužių audimas yra specifinis, tad reikia gerai pažinti senoviškus, namie austus, išeiginius sodiečių drabužius. Skirtingose Lietuvos apylinkėse buvo audžiami įvairūs drabužių audeklai skirtinga audimo technika, skirtingais raštais, skirtingomis spalvomis. Net ir pasiuvimas skirtingas. Dailininkai Tamošaičiai parodė gausių senoviškų tautinių drabužių rinkinį. Atidžiai studijavau jų audimo techniką, bet labiausiai patiko spalvų derinimo savybės senovės audiniuose. Tai labai įdomi studija. Lietuvių sodiečių audiniai yra labai saviti raštais ir ypatingi spalvų derinimu. Mano tėvas, atvykęs aplankyti manęs, padarė daug skaidrių daugelio labai savitų senoviškų audeklų. Jos man bus didelė parama tolimesniame mano darbe.

— Ką išmokote praktiškai pas dail. Tamošaičius?

— Daug išmokau, nors geriau pasakius, tik pradėjau išmokti. Praktiškai išmokau staklių paruošimą, apmetimą ir visų aprangos dalių audimą, įvairių juostų audimą, formų ir spalvų derinimą, siūlų parinkimą, susipažinau su skirtingų Lietuvos apylinkių tautinių drabužių ypatybėmis, skirtingais sukirpimais ir pasiuvimu.

— Ar visą norimą studiją baigėte per tris mėnesius?

— Išsamiai išstudijuoti senoviškų drabužių savybes užtruktų labai ilgai. Dailininkai Tamošaičiai yra šios srities žinovai ir turi labai daug žinių ir pavyzdžių, surinktų iš sodiečių Lietuvoje. Man šie trys mėnesiai yra gera ir tvirta pradžia — susipažinimas. Aš labai norėčiau tęsti savo studijas ir audimą, jei man būtų sudarytos sąlygos.

Vėliau pašnekinau ir dail. Tamošaičius apie studentę Aldoną.

A. Tamošaitienė: — Man labai džiugu, kad atvažiuoja pas mus studijuoti lietuvių tautinių drabužių dailės akademinio lygio studentės, baigusios universitete audinių mokslą. Aldona studijavo su dideliu atsidėjimu mano dailės studijoje teoriškai ir praktiškai. Ji išsiaudė visokiausių tautinių drabužių pavyzdžius su dideliu skoningumu, rinkdama, kaišydama jų raštus ir itin meniškai derindama spalvas. Turiu daug vilčių, kad ji bus pirmaeilė lietuvių tautinių drabužių žinovė ir audėja.

Dail. A. Tamošaitis: — Man teko padirbėti su Aldona teorinių siūlų pynimo ir jų raštų sistemų pažinimo srityje. Tikiuosi, kad ji sugebės rašyti straipsnius ir skaityti paskaitas lietuvių tautinių drabužių klausimais.

ALDONA RYGELYTĖ iš Niujorko mokosi audimo meno pas dail. ANASTAZIJĄ TAMOŠAITIENĘ Kingstone, Ontario

Spauda – mūsų kultūros žingsniai pirmyn!

Kanados Lietuvių Bendruomenės kultūros komisija skelbia

LAPKRIČIO MĖNESĮ SPAUDOS VAJŲ

Jame kviečiami uoliai talkinti visi Kanados lietuviai, KLB apylinkių valdybos, parapijų kioskų vedėjai, knygų ir laikraščių platintojai, kultūrinės bei visuomeninės organizacijos: ateitininkai, skautai, šauliai, moterų būreliai, jaunimo sambūriai.

Platintina viso pasaulio lietuvių spauda (išskyrus komunistų): knygos, laikraščiai, žurnalai, leidiniai apie Lietuvą anglų kalba.

Iš anksto atnaujintina sekantiems metams laikraščių ir kitų leidinių prenumerata.

Jieškotina naujų knygų ir laikraščių skaitytojų.

"Laukiniai laikraščių neskaito!" (šūkis iš Nepr. Lietuvos laikų).

Savo gyva veikla paspartinkime mūsų kultūros žingsnius!

KLB kultūros komisija

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Kompoz. Jeronimas Kačinskas šv. Pranciškaus Asyžiečio 800 metų gimimo sukakčiai yra sukūręs oratoriją "Saulės giesmė", kurios tekstą iš italų kalbos jam išvertė Stasys Santvaras. Naująją oratoriją lapkričio 7 d. religiniame koncerte Bostone, Šv. Petro lietuvių parapijos šventovėje, atliks Berklee muzikos kolegijos solistai, choras ir orkestras.

Andrius Ignaitis (86-35, 76th St., Woodhaven, N.Y. 11421, USA) yra parašęs studiją apie komunizmą ir krikščionybę. Joje autorius kelia mintį, kad dabartinė kova prieš komunizmą yra nesėkminga ir kad reikia aštresnio peilio. Krikščionybė kovoje prieš komunizmą esanti taip pat bejėgė.

Dail. Česlovo Janušo sukaktuvinė darbų paroda rengiama lapkričio 6-7 d.d. Brooklyne, Kultūros Židinyje. Ja bus paminėtos dvi Č. Janušo sukaktys — deimantinė amžiaus ir auksinė kūrybinės veiklos. Parodos atidaryme apie sukaktuvininką kalbės Stasys Santvaras. Pagerbtuvių vakariene rūpinasi iš įvairių Niujorko lietuvių organizacijų atstovų sudarytas komitetas, vadovaujamas pirm. Aleksandro Vakselio.

K. Kaminskas, Australijos lietuvių verslininkas Adelaidėje, išleido savo eilėraščių rinkinį "Po svetimu dangum", atspindintį tėvynės bei artimųjų ilgesį. K. Kaminskas yra choro "Lituania" mecenatas, finansavęs plokštelės išleidimą. Rinkinio sutiktuves surengė choro vadovybė. Autorių sveikino choro vadovė sol. G. Vasiliauskienė, ALB apylinkės valdybos pirm. Č. Zamoiskis. Skaitytojus su knyga supažindino Pr. Pusdešris, ištraukas skaitė S. Kubilius. Porą dainų padainavo moterų choras.

Dail. Ringailės Zotovienės akvarelių ir tapybos darbų parodą rugsėjo 3-12 d.d. Čikagos Jaunimo Centro M. K. Čiurlionio galerijoje surengė Akademinio Skautų Sąjūdžio filisteriai. Buvo sutelkta apie 70 darbų. Anksčiau jos akvarelėse vyraudavo gėlės, o šį kartą pagrindinis dėmesys teko gamtovaizdžiams, kuriuose netrūko gėlėms įprastos šviesios nuotaikos. Dail. R. Zotovienė studijas buvo pradėjusi Čikagos dailės institute, jas gilino kitose institucijoje, pas savo dėdę dail. V. K. Jonyną Niujorke. Individualias parodas yra surengusi Čikagoje, Niujorke, Klevelande, Toronte. Gyvendama Detroite, reiškėsi skautų veikloje, vadovavo skautų tautinių šokių grupei.

JAV Lietuvių Fondas savo veiklos dvidešimtmetį paminėjo kultūriniu renginiu — Bavarijos operos lyrinio soprano Lilijos Šukytės koncertu rugsėjo 18 d. Marijos gimnazijos salėje, kur savo metinius spektaklius rengia Čikagos lietuvių opera. Reta viešnia iš Europos susilaukė daug klausytojų, kurių eilėse buvo ne tik čikagiečiai, bet ir svečiai iš kitų kolonijų, net ir Lietuvos. Nenuostabu, nes sol. L. Šukytė, augusi Hamiltone, baigusi Toronto konservatoriją, yra žymiausia išeivijos lietuvių dainininkė, susilaukusi plačiausio tarptautinio pripažinimo, ypač V. Europoje. Koncertą ji pradėjo R. Schumanno dvylikos dainų ciklu, kuriam jis buvo panaudojęs J. Eichendorffo eilėraščius. Pirmą koncerto dalį užsklendė keturios J. Brahmso dainos. Vokiškai atliekamas dainas padėjo sekti jų vertimai koncerto programoje. Kaikurie koncerto dalyviai neišvengė pagundos ciklo dainas atskirti plojimais, nors tokiu atveju plojama tik ciklui pasibaigus. Antrojoje koncerto dalyje skambėjo lietuviška muzika: Balio Dvariono "Kur tėvelis gėrė", "Oi liūdnas, liūdnas", Vytauto Klovos "Siuntė mane motinėlė", "Rūta žalioji", Juozo Gruodžio "Voverėlė", "Aš anyta", Vlado Jakubėno "Ežerėlis", "Na, tai kas", Kazimiero V. Banaičio "Aš per naktį", "Tulpės". Koncerto užbaigon sol. L. Šukytė įjungė vienintelę ariją iš A. Dvoržako operos "Rusalka". Entuziastiškai nusiteikusiems koncerto dalyviams virš programos pavyko išsikovoti dvi arijas iš G. Puccini operų "Gianni Schicchi", "Bohema" ir J. Brahmso "Lopšinę". Solistei akompanavo klevelandietis pianistas Antanas Smetona, susilaukęs aštrių priekaištų iš muz. A. Kučiūno kultūriniame "Draugo" priede, nors kiti recenzentai gyrė ir jį. Susidaro įspūdis, kad A. Smetona yra koncertinis pianistas, stokojantis akompaniatoriaus patirties.

Lietuvos Fotografijos Meno Draugijos salone Vilniuje savo nuotraukų parodą surengė JAV gyvenantis fotografas Jonas Dovydėnas, rašytojo Liudo Dovydėno sūnus, gimęs Kaune 1939 m. Jis dirba žurnalistinės ir reklaminės fotografijos srityse, yra fotoalbumų autorius, turėjęs didelių parodų JAV. Vilniškei parodai buvo atvežęs apie 120 nuotraukų — portretų, Nevados valstijos ir Čikagos gyvenimo vaizdų. Pagrindinis dėmesys skiriamas žmogui, jo darbui, džiaugsmams bei rūpesčiams.

Vilniaus filharmonija vilniečius, kauniečius ir šiauliečius pakvietė į literatūrinę-muzikinę kompoziciją "Kad vaikų vaikai atmintų", skirtą šimtosioms V. Krėvės gimimo metinėms. Velionies rašytojo kūrinius skaitė ir dzūkų liaudies dainas dainavo aktorius Tomas Vaisieta. Jam talkino Lietuvos dailės muzėjaus kanklininkių trijulė — L. Naikelienė, N. Karčiauskienė ir D. Šimakauskaitė.

Smuikininkas Raimundas Katilius dalyvavo tarptautiniame muzikos festivalyje Helsinkyje. "Finlandijos" salėje su simfoniniu Maskvos radijo ir televizijos orkestru jis atliko J. Sibelijaus "Koncertą smuikui ir orkestrui". Atskirus koncertus R. Katilius taipgi turėjo su Suomijos Oulu, Tamperės, Lahčio miestų orkestrais. R. Katilius, tarptautinių konkursų laureatas, su pianiste L. Lobokova šiemet jau yra gastroliavęs Tunizijoje ir Alžerijoje. Dabar jo laukia koncertai Murmansko srityje, kur bus atlikti du O. Balakausko ir V. Laurušo koncertai.

Neseniai Šiauliuose įsteigtą Lietuvos radijo ir televizijos muzėjų jau aplankė daugiau kaip 3.000 šiauliečių bei jų svečių. Su radijo bei televizijos raida Lietuvoje juos supažindino muzėjuje sutelkti aparatai, matavimo prietaisai, dokumentai, nuotraukos, literatūra ir kita medžiaga.

Kauno dramos teatro pantomimos grupė, sąjunginio konkurso laureatė, pirmoms savo gastrolėms pasirinko Minską. Ypatingo dėmesio susilaukė spektaklis "Paveikslai", paruoštas velionies grafiko Stasio Krasausko kūrinių temomis.

Malonios staigmenos susilaukė kauniečiai archeologai. Nugriovus medinį gyvenamąjį namą Kauno senamiestyje, buvo rasti gerai išsilaikę XVI š. mūrinio namo rūsiai. Juos valant, pabiro monetos iš po durų slenksčio. Archeologai suskaičiavo apie tris šimtus 1612-52 m. metalinių pinigų. Didžiąją lobio dalį sudarė Jono Kazimiero laikotarpio variniai skatikai. Tarp jų buvo ir sidabrinių pinigų — Žygimanto Vazos dvidinarių, Lenkijos pinigų kalyklų šeštokų, Gdansko ir Rygos miestų monetų. Spėjama, kad šis lobis buvo paslėptas XVII š. viduryje vykusių karų metu. Valant Nemuno krantinę ties Aleksoto tiltu, jau anksčiau buvo aptiktos 127-nios sidabrinės XVII š. Lietuvos, Lenkijos, Prūsijos, Švedijos ir Elbingo miesto monetos.

Lietuvos liaudies buities muzėjus Rumšiškėse savo parodų paviljone surengė dvi pirmąsias jaunų liaudies menininkų — Elenos Kniūkštaitės ir Stasio Glinskio tapybos darbų parodas. E. Kniūkštaitė yra fotografė, baigusi technologinį Vilniaus technikumą, dirbanti Lietuvos liaudies buities muzėjuje dailininke apipavidalintoja. Parodai ji sutelkė 22 didelio formato tapybos kūrinius. Lankytojus domino tokie gamtovaizdžiai, kaip "Dauguvos krantinė", "Meškeriotojai", "Ant tilto", grupiniai portretai — "Giminės", "Tėvo atminimui", "Portretas su gegute", primenantys šeimos nuotraukas iš seno albumo. S. Glinskis kelią į tapybą yra pradėjęs Vilniaus respublikinių profsąjungų kultūros rūmų dailės ratelyje. Savo tapybos darbuose jis dažnai kartoja ir tobulina ankstesnių savo kūrinių motyvus. Minimi parodoje išstatyti paveikslai: "Šuo", "Sėdintis šuo", "Paežerio architektūrinis ansamblis", "Rūpintojėlis", "Broliui atminti", "Žiema", "Kelias", "Tvanas". S. Glinskis daugiau už E. Kniūkštaitę priartėja prie profesinio dailininko lygio, sąmoningai jieškodamas išoriniu priemonių emocinei būsenai išreikšti, temai palikdamas tik antraeilį vaidmenį. E. Kniūkštaitė didesnį savo dėmesį skiria konkrečiam žmogui ar žanrinei scenelei.

V. Kst.

CHOLKAN

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE

HIGH PARK-BLOOR, 8 kambariai per du augštus, atskiras mūrinis namas, moderni virtuvė, 2 prausyklos, didžiulis privatus kiemas, garažas su plačiu įvažiavimu.

JANE-BLOOR, 4-rių miegamųjų atskiras namas, 2 prausyklos, garažas, arti puikiojo "Bloor West Village" apsipirkimo bei požeminio traukinio; prašoma kaina — $125.000.

MARTIN GROVE-BLOOR rajone, 6 kambarių vienaaugštis; užbaigtas rūsys, privatus įvažiavimas; skola iš 14,25%; prašoma kaina — tik $88.900.

ROYAL YORK RD.-EGLINTON, 3-jų miegamųjų vienaaugštis, nemaži kambariai, 2 prausyklos, užbaigtas rūsys, garažas su privačiu įvažiavimu, didžiulis virš 200 pėdų kiemas su vaismedžiais; prašoma kaina — $139.900.

JANE-ANNETTE, visai naujas 6 kambarių atskiras namas; kvadratinis planas, išėjimas į kiemą ir veranda (patio), 2 prausyklos, garažas su privačiu įvažiavimu; prašoma kaina — tik $114.900 ir viena skola iš 14,5%.

SOUTH KINGSWAY, gražus 6 kambarių bendranamis (condominium), 2 prausyklos, balkonas, baseinas ir kt. Į kainą įeina šaldytuvas, plyta, kilimai ir t.t.; 8,75% skola iki 2001 metų; prašoma kaina — $69.900.

2336 Bloor Street West – Tel. 763-5555

PRANAS KERBERIS namų 767-7932
ANTANAS GINIOTIS namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI — virš 20 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10 - 3
Antradieniais	10 - 3
Trečiadieniais	uždaryta
Ketvirtadieniais	10 - 8
Penktadieniais	10 - 8
Šeštadieniais	9 - 1
Sekmadieniais	9.30 - 1

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius	11 %
180-185 d. termin. ind.	11 %
term. indėlius 1 metų	12 %
pensijų s-tą	12 %
spec. taup. s-tą	11 %
taupomąją s-tą	11 %
depozitų-čekių s-tą	6 %

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo	17½%
mortgičius nuo	15¾%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS
2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification) ★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. GOODRICH, RADIAL ir kt.
Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario Telefonas 535-1258
• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių •
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(2537 Wharton Way, Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, Wharton Glen gatve
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

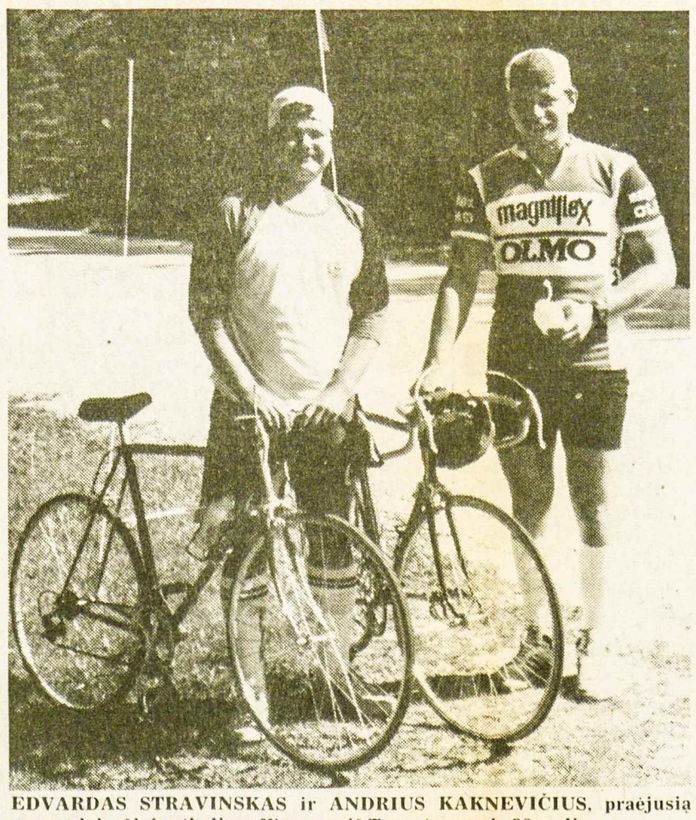

EDVARDAS STRAVINSKAS ir ANDRIUS KAKNEVIČIUS, praėjusią vasarą dviračiais atkeliavę Wasagon iš Toronto — apie 90 mylių

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

vyko Toronto Broadview-Greenwoodo apylinkėje, kur reikėjo pakeisti socialistą B. Rae, išrinktą Ontario socialistų vadu. Jo pakaitalu socialistai pasiūlė sociologę Lynn McDonald, o konservatorius ištiko neplanuotas susiskaldymas. Partiečiai rugsėjo 9 d. kandidatu išrinko graikų kilmės B. Fatsį, nors pirmame balsavime daugiau balsų buvo gavęs "The Toronto Sun" dienraščio vyr. red. P. Worthingtonas. Kandidatų rinkimus jis pralaimėjo tik 69 balsais, kai B. Fatsiui talkon atėjo trečioje vietoje atsidūrusio antro graiko rėmėjai. Dviguba dviejų graikų kandidatūra bei jų balsų sujungimas daug kam atrodė nepriimtina taktika apylinkėje, kur yra tik 9% graikų kilmės balsuotojų. J. Clarko vadovaujama konservatorių partija betgi patvirtino B. Fatsio išrinkimą. Liberalai kandidatu pasirinko D. O'Connorą, nesitikėdami susilaukti pergalės socialistus remiančioje apylinkėje.

Konservatorių krizė prasidėjo tik trys savaitės prieš rinkimus, kai nepriklausomu kandidatu pasiskelbė P. Worthingtonas, gavęs 1.500 balsuotojų pasirašytą prašymą, susilaukęs daug rėmėjų iš konservatorių eilių. Jis yra kietas liberalų partijos ir ypač jų vado P. E. Trudeau kritikas, remiantis konservatorius, bet neglostantis ir jų dabartinio vado J. Clarko. P. Worthingtonas viešai pareiškė, kad B. Fatsis negalės laimėti rinkimų konservatoriams. Savo pergalės atveju P. Worthingtonas pasisiūlė pereiti konservatorių partijon, tačiau tokią mintį griežtai atmetė J. Clarkas, net penkis kartus lankęsis rinkiminėje apylinkėje, visais galimais būdais stengęsis padėti oficialiam kandidatui B. Fatsiui. P. Worthingtonas tada pasirinko kitą taktiką, įsipareigodamas rinkėjų reikalus statyti augščiau partinių. Esą jo išrinkimu jie galės pareikšti savo nusivylimą visomis partijomis, Kanados reikalais nesirūpinančiais politikais. Rinkimus su 10.966 balsais laimėjo socialistė Lynn McDonald, bet antron vieton net su 8.955 balsais iškopė P. Worthingtonas, trečioje palikęs konservatorių atstovą B. Fatsį, tesurinkusį 4.999 balsus, ketvirtoje — liberalą D. O'Connorą su 2.734 balsais.

P. Worthingtono pasiekti rezultatai daug kam buvo nelaukti ir netikėti. Tai bene pirmas atvejis, kai nepriklausomas kandidatas, surėmęs ragus su partiečiais, iškopė antron vieton ir rinkimus pralaimėjo tik maždaug 2.000 balsų. Kaikurie konservatoriai kaltę dėl B. Fatsio pralaimėjimo suverčia P. Worthingtono atneštam balsų suskaldymui, tačiau nukentėjo ir kitos partijos. Socialistės L. McDonald laimėjimas galėjo būti gerokai didesnis. Nesuprantamas ir liberalo D. O'Connoro nukritimas iki 2.734 balsų. Jis netgi prarado rinkimų užstatą, nesurinkęs 15% balsų iš bendro jų skaičiaus. Atrodo, P. Worthingtonas sutelkė partijomis bei jų vadais nusivylusius balsuotojus. Nukentėjusių eilėse yra ir populiarumo stokojantis konservatorių vadas J. Clarkas, atmetęs bei kritikavęs P. Worthingtoną, rinkėjus pakartotinai raginęs balsuoti už B. Fatsį. Jo įsijungimas į rinkiminį vajų nieko nepadėjo, tik galbūt dar kartą parodė šio politiko svorio neturėjimą net pačių konservatorių bei jų rėmėjų eilėse. Sekančiame konservatorių suvažiavime vėl gali kilti minčių, kad jiems reikia pajėgesnio naujo vado.

Istoriniais tenka laikyti New Brunswicko parlamento rinkimus, kuriuos net ketvirtą kartą laimėjo premjeras R. Hatfieldas su savo konservatorių partija. 1978 m. rinkimuose konservatoriai buvo gavę 30 atstovų, liberalai — 28. Dabargi konservatorių atstovų skaičius padidėjo iki 39, liberalų nukrito iki 18. Su vienu atstovu parlamentan įžengė ir socialistai. Rinkimai buvo skaudus smūgis pernai rudenį išrinktam naujam liberalų vadui D. Youngui, bandžiusiam įrodinėti, kad provincinė jo partija nieko bendro neturi su Kanados liberalais ir jų vadu P. E. Trudeau. Pagrindinis dėmesys teko nedarbui, nes ši provincija turi apie 100.000 bedarbių. R. Hatfieldas buvo kuklesnis, pasiūlydamas parūpinti 35.000 darbų už $70,5 milijono iki 1986 m. D. Youngas žadėjo net 80.000 naujų darbų už $80 milijonų iki 1983 m. pabaigos. Kažkodėl rinkėjai daugiau pasitikėjo juos jau 12 metų valdančio premjero R. Hatfieldo menkesniais, bet turbūt realesniais pažadais.

Yra dvi liekanos ne apie rinkimus.

Buvęs finansų ministeris A. MacEachenas savo biudžete birželio 28 d. buvo užsiminęs apie palūkanų sumažinimą namų savininkų, ūkininkų, smulkių verslininkų paskoloms. Šiam tikslui buvo norima panaudoti mokestines nuolaidas bankams, parūpinantiems tokias paskolas. Naujasis finansų ministeris M. Lalondas dabar pranešė, kad tas planas tebėra svarstomas ir greičiausiai nebus įgyvendintas iki sekančio pavasario. Jis taipgi neužtikrino, kad planas iš viso bus priimtas, bet žadėjo paskelbti studiją šiuo reikalu. Tai liūdna žinia mortgičių su augštomis palūkanomis spaudžiamiem namų savininkam, statybas sumažinusiom bendrovėm, statybų darbininkam ir namų pardavimo įstaigom.

Kanados imigracijos ministeris L. Axworthy lapkričio 1 d. žada paskelbti naujus planus, saistančius metinį ateivių įsileidimą Kanadon. Spaudą pasiekė tos ministerijos vieno pareigūno prasitarimas, kad bus 35% sumažintas politinių pabėgėlių įsileidimas nuo 14.000 iki 10.000. Pats L. Axworthy atsisakė tokį planą patvirtinti arba paneigti. Pasak jo, bus vadovaujamasi bendru visų įsileidžiamų ateivių skaičiumi, ekonomine Kanados būkle, galimybėmis parūpinti darbus. Jis betgi prisipažino, kad daug politinių pabėgėlių, įskaitant ir jų antplūdį iš Vietnamo, dabar yra praradę turėtus rėmėjus, negali gauti darbo.

Toronte gyvenantys gydytojai susilaukdavo priekaištų, kad jie vengia aplankyti ligonius namuose. Tuos priekaištus paneigė Toronto universiteto išleistas šeimos gydytojų sąrašas, turintis 113 psl., į kuriuos yra įtraukti 906 gydytojai. Pašto kodas pacientui padeda pasirinkti artimiausią gydytoją. Tame sąraše yra 845 gydytojai, priimantys kvietimus pas ligonius namuose, 750 gydytojų sutinka aptarnauti ir naujus pacientus. Kaip paslauga etninėms grupėms sąrašan yra įtrauktos ir gydytojų mokamos kalbos. Yra didokas net 53 kalbų pasirinkimas.

SPORTAS LIETUVOJE

Kauno "Granito" rankininkai neblogai laikosi XXII-siose augščiausios lygos pirmenybėse. Čeliabinske pasibaigusiose pirmojo rato kovose jie užėmė IV vietą dvylikos komandų grupėje, surinkę 15 taškų. Paskutinėse pirmenybėse "Granitui" buvo tekusi tik IX vieta, nors anksčiau kauniečiai buvo išsikovoję II vietą ir sidabro medalį. Šį kartą vyr. treneris A. Skarbalius įsipareigojo "Granitą" perkelti į geriausių komandų šešetuką, sieksiantį medalių. Pirmon vieton su 19 taškų iškopė Maskvos CASK, antron su 18 tšk. — Minsko ASK, trečion su 17 tšk. — Maskvos MAI. Antrasis pirmenybių ratas bus pradėtas 1983 m. vasario 3-9 d.d.

Lietuvos futbolo pirmenybės buvo pradėtos 1922 m. gegužės 7 d. Jose jėgas išbandė tik Kauno futbolininkai. Kituose miestuose futbolo varžybos tada dar nebuvo rengiamos. Pirmosios čempijonės vardą išsikovojo Lietuvos Fizinio Lavinimo Sąjunga, kuriai tada vadovavo būsimasis lakūnas Steponas Darius. Lietuvos futbolo šešiasdešimtmetį kauniečiai paminėjo spalio 2-3 d.d. Kauno kūno kultūros instituto salėje susirinko futbolo veteranai, treneriai ir teisėjai. Pranešimą apie kauniečių futbolininkų veiklą nuo 1922 m. iki dabartinių dienų padarė Kauno miesto futbolo federacijos pirmininko pavaduotojas A. Andziulis. Jaunystės atsiminimais dalijosi veteranai — V. Ilgūnas, J. Klimas, A Paulaitis, L. Falkauskas ir kiti. Buvo surengtos ketverios kauniečių rungtynės su svečių komandomis. Jose Kauno berniukų rinktinė pralaimėjo Alytaus "Pušynui" 1:5, Kauno jaunių rinktinė — vilniečių rinktinei 0:4. Kauno suaugusių komanda betgi nugalėjo Vilniaus atstovus 2:0, kauniečiai veteranai — vilniečius 3:1.

Tradiciniu yra tapęs 11,8 km bėgimas iš Kačerginės į Noreikiškes prof. V. Ruokio prizams laimėti. Šį rudenį jis buvo surengtas jau dvidešimtą kartą. Vyrų lenktynes laimėjo vilnietis R. Nemonis (41 min. 54 sek.), moterų — jonavietė V. Vasiliauskaitė (51 min. 48 sek.). Jauniausio dalyvio prizas įteiktas M. Bulotai, trylikamečiam moksleiviui iš Kulautuvos.

Tuloje pasibaigė 28-tosios augštojo pilotažo lakūnų varžybos. Lietuvos rinktinę sudarė — O. Matiejūnaitė, pakeitusi negalėjusią dalyvauti V. Gedminaitę, R. Paksas, J. Kairys, L. Jonys ir V. Lapėnas. Pratimai buvo atliekami "JAK-52" lėktuvais. Pirmą vietą ir aukso medalį išsikovojo V. Smolinas, pasaulio čempijonas iš Leningrado. Sidabro medalis buvo įteiktas R. Paksui, bronzos — J. Kairiui. Jiedu yra Vilniaus aeroklubo atstovai. Komandinėje įskaitoje I vieta teko Leningrado rinktinei, II — Lietuvos, III — Rusijos. Lietuvos rinktinės poziciją susilpnino jokio laimėjimo moterų grupėje nepasiekusi prieniškė mokytoja O. Motiejūnaitė, lig šiol dalyvavusi tik Lietuvos varžybose, Tuloje susidūrusi su daugkartinėmis pasaulio čempijonėmis.

Ateitininkų žinios

Moksleivių susirinkimas — spalio 22, penktadienį, 7 v.v. pas Zitą (233-4486). Visi prašomi atsinešti nario mokestį $8 ($15 dviem iš šeimos).

Studentų susirinkimas — spalio 30, šeštadienį, 5.30 v.p.p. Vieta bus pranešta vėliau. Visi studentai yra raginami dalyvauti KLJS ruošiamame susirinkime spalio 23 d. ryšium su artėjančiu V PL Jaunimo Kongresu.

Jaunių (5-8 sk.) pirmas susirinkimas įvyks spalio 23, šeštadienį, po lietuviškos mokyklos pamokų pas seseles (Liet. Vaikų Namuose). Globėjos — Ramunė Stravinskaitė (248-4958) ir Snieguolė Underytė (766-1718).

Jaunučių (1-4 skr.) pirmas mokslo metų susirinkimas taip pat įvyks spalio 23, šeštadienį, pasibaigus liet. mokyklos pamokoms, pas seseles (Liet. Vaikų Namuose). Globėjos — Violeta Slivinskaitė (439-7848) ir Bernadeta Abromaitytė (767-0867). Jaunučiai rinksis pastoviai kas dvi savaites. L. U.

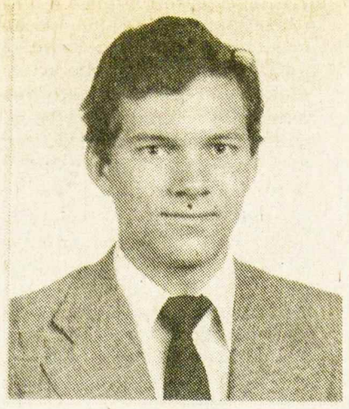

PAULIUS MALIŠKA, montrealietis, šį rudenį išvykęs Romon studijuoti filosofijos bei teologijos

Skautų veikla

• Skautininkų-kių bendra sueiga — spalio 24 d., 11 v.r., skautų būkle. Dalyvaukime.

• Vyr. skaučių "Vaidilutės" dr-vės sueiga — spalio 24 d., 12.30 v. skautų būkle. Vadovauja v.sk. v.sl. Silvija Saplienė, tel. 651-3982.

• Mindaugo dr-vės sueiga įvyko spalio 14 d. Nutarta sueigas turėti pirmadieniais. Sekanti sueiga — lapkričio 1 d., 7 v.v. Prisikėlimo Parodų salėje. Iškyla numatoma lapkričio 6-7 d.d. į Vienną, Ont., apie 20 mylių nuo Tillsonburgo. Draugovei vadovauja ps. Gailius Senkevičius, tel. 233-7321, pav.sk.v.sl. Aras Gvildys. Į draugovę priimami berniukai, sulaukę 11 m. amžiaus. Č. S.

A. E. LePAGE Daiva T. Dalinda, B.A.
Kanados didžiausios namų pirkimo ir pardavimo įstaigos atstovė Jums sąžiningai patarnaus!
* Nemokamas namo įkainojimas *
(Įstaiga priešais Toronto Lietuvių Namus)
1576 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A4 Tel.: 537-3431 Namų: 494-0605

AL GARBENS REALTOR
Telefonas 489-1543
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
ALFONSAS GARBENIS, savininkas, dirbantis šioje srityje virš 30 metų, sąžiningai patarnaus nekilnojamo turto reikaluose
A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
Telefonai 1-727-3776, 1-727-9161
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Minėto Garbenio sūnus ALFONSAS, jn., specializuojasi nekilnojamo turto įkainavime (Capital Gains), investacijose, mortgičių parūpinime ir kituose nekilnojamos nuosavybės reikaluose

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:	IMA:
10½% už 90 dienų term. indėl.	
11 % už 6 mėn. term. indėlius	
12 % už 1 m. term. indėlius	
12 % už pensijų planą	už asmenines paskolas nuo 16¾%
12 % už namų planą	
11 % už specialią taup. s-tą	
11 % už taupymo s-tas	už mortgičius nuo 15¼%
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 31 milijono dolerių
Asmenines paskolas duodame iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.
KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p., šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta. Birželio, liepos, rugpjūčio mėnesiais — nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. — 5 v.p.p.; šeštadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

ED. KONDRATAS, siuvėjas
1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) Toronto, Ont., M6R 1V5
FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

PADĖKA

Mirus mūsų broliui

A†A

JONUI POVILENSKIUI

nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui ir kunigams už maldas laidotuvių namuose, už šv. Mišias šventovėje ir už palydėjimą į Šv. Jono lietuvių kapines.

Taip pat dėkojame visiems mūsų draugams ir brolio artimiesiems, kurie dalyvavo laidotuvėse, užprašė šv. Mišias, atsiuntė gėlių, atsilankė laidotuvių namuose ir pareiškė užuojautą.

Dėkingi velionies broliai —

Kazys ir Stasys Povilenskiai

PADĖKA

Mūsų liūdesio valandoje,

A†A

ROMANUI PACUI

mirus,

nuoširdžiai dėkojame kun. J. Staškui už maldas laidotuvių namuose, šv. Mišias Anapilio parapijos šventovėje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Taip pat esame dėkingi visiems, kurie dalyvavo maldose laidotuvių namuose, šventovėje bei kapinėse, užprašė šv. Mišias, atsiuntė gėles, pareiškė užuojautą spaudoje ar žodžiu.

Dėkojame karsto nešėjams ir ponioms, paruošusioms užkandžius laidotuvių dalyviams.

Pasiliekame dėkingi —

Janina ir Vytautas Svilai
sūnūs — Ričardas su šeima
ir Arvydas

WINNIPEG, MANITOBA

WINNIPEGIEČIAI DĖKINGI KANADOS LIETUVIŲ FONDUI už atsiųstą paramą $500. Šie pinigai buvo atsiųsti per KLB kultūros komisiją su pridėtu pirm. J. R. Simanavičiaus gražiu sveikinimu ir pasisekimo linkėjimu, kaip jis sako savo laiške, "reprezentuojant lietuvių kultūrą ir meną gausioje svetimtaučių jūroje". Ši piniginė parama buvo panaudota įrengiant lietuvių paviljoną Folkloramoje. Ši auka įgalino geriau paruošti, kad lietuvių paviljonas būtų patrauklus ir įdomus. Gal delto augšti miesto ir provincijos valdžios pareigūnai atėjo į mūsų, vieną iš mažesnių, kolonijų ir pabuvo čia ilgiau, negu kitų didelių tautinių grupių pasirodymuose. Taip pat ši parama iš Kanados Lietuvių Fondo bei KLB centro įrodo, kad mažosios kolonijos dar nėra pamirštos. Įvairių švenčių metu mums reikalingi paskaitininkai ir menininkai. Gal yra savanorių, kurie galėtų atvažiuoti? Vietos KLB apylinkės valdyba nuoširdžiai dėkoja už šią auką.

MŪSŲ PARAPIJOS MUGĖ-BAZARAS. Šv. Kazimiero šventovės komitetas, vadovaujamas kun. J. Bertašiaus, prašo pranešti, kad ir šiais metais įvyks metinė mugė-bazaras lapkričio 11, 12, 13 d. d. su užbaigimo pietumis sekmadienį, lapkričio 13 d. Visiems, kurie prisidėjo aukomis, nuoširdžiai dėkojame. Dabar laukiama visų atsilankant, kad išbandytų savo laimę loterijoje ir pasistiprintų skaniai pagamintais valgiais.

METINIS SUSIRINKIMAS. KLB Winnipego apylinkės valdyba praneša, kad 1982 m. gruodžio 5 d., tuojau po 11 v. pamaldų, mūsų parapijos šventovės salėje įvyks metinis bendruomenės susirinkimas. Programoje: pranešimai, naujos valdybos rinkimai ir klausimai bei sumanymai. Atskiri pakvietimai nebus siuntinėjami, todėl praneškite kitiems ir ateikite patys. Labai būna nejauku, kai mažai žmonių susirenka. Bendruomenė ir kolonijos veikimas yra mūsų visų, jaunų ir senų, reikalas!

IR VĖL NETENKAME AKTYVAUS ASMENS. Teko išgirsti, kad inž. Jurgis Valaitis nusprendė persikelti į rytinę Kanadą. Jis buvo labai darbštus ir visapusiškai naudingas mūsų kolonijoje. Pasigesime jo visi, nes jis mielai prisidėdavo prie kiekvieno darbo bendruomenėje-valdyboje, liet. šeštadieninėje mokykloje, parapijos gyvenime (tik retai ateidavo į pamaldas!), jaunimo stovyklų organizavime ir visur kitur. Linkime Jurgiui daug sėkmės, nes jis tikrai to nusipelne. Linkime sugrįžti į Winnipegą.

KLB APYLINKĖS VALDYBA kviečia visus, kurie betkuo prisidėjo prie šių metų Folkloramos, į ruošiamus padėkos pietus Šv. Kazimiero parapijos salėje š. m. spalio 24 d. Pradžia — 12 v.p.p. Ta proga bus rodomos skaidrės.

Ev. f.

Windsor, Ontario

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA, netekusi a. a. kun. klebono D. Lengvino, stengiasi išlikti ir tarnauti apylinkės lietuviams. Dėlto ruošia tradicinius parapijos pietus lapkričio 7, sekmadienį, tuoj po 11 v. pamaldų, parapijos salėje. Kviečiame visus Windsoro apylinkės lietuvius ir svečius iš Detroito mūsų rengiamuose pietuose dalyvauti.

Parapijos Komitetas

Lietuvių Dienos . . .

(Atkelta iš 1-mo psl.)

gražaus įvertinimo iš gausios auditorijos ir vieną dainą turėjo kartoti.

Dainininkių maloniai nuteikti vakaro dalyviai šoko lydimi bavariško orkestro garsų, vaišinosi gėrimais, užkandžiavo ir dalyvavo loterijoje. Svečių eilėje matėsi dail. A. Tamošaitis, dr. J. Girnius, inž. V. Kutkus, K. Bradūnas, p. Bradūnienė, p. Musteikienė, kun. M. Tamošiūnas iš Kolumbijos ir kiti.

(Bus daugiau)

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
• NAMAI • ŪKIAI • ŽEMĖ
Antanas Genys 231-2839
Bronius Ščepanavičius 274-4313
Vacys Žižys 232-1990
Įstaigos (416) 233-3323

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

ZIGMAS SKUČAS iš Montrealio dviračių nuvyko į lituanistikos seminarą Clinton, Ohio, prie Klevelando, po to — į Čikagą, į Eagle River, Wisc., ir grįžo Montrealin dalyvauti Kanados Lietuvių Dienose. Nuotraukoje — dviratininkas Klevelande **Nuotr. V. Bacevičiaus**

SKAITYTOJAI PASISAKO

"BALTOSIOS NAKTYS"

Perskaičius "Globe & Mail" 1982. VIII.10 ir "TŽ" 1982.VIII.23 straipsniuką apie Izraelio min. pirm. M. Beginą, man prisiminė anos nejaukios dienos, kai skaičiau jo parašytą knygą "Baltosios naktys", Harper & Row Publishers, New York. Šią knygą pradeda jis su rusėjo mėn. 1940 m. data. Tada, Lenkijai žlugus, jis su šeima buvo persikėlęs į Lietuvą – Vilniaus kraštą. Nors gyveno Lietuvoj ir valgė lietuvių pagamintą duoną, bet išskyrus vieną kartą, visur Kauną ir Vilnių rašo Kovno ir Vilna. Jau pirmuose puslapiuose paminima, kad Lietuvoje dvidešimt metų buvo sapnuojama Vilnių padaryti "amžina sostine" ir šiem "tiny people" tai pavyko, nors ir su sovietų pagalba.

Kiek prisimenu, anais laikais žydai, gyvenantys Lietuvoje, mieliau vartojo lenkų, rusų, vokiečių kalbas ir buvo linkę į šias kultūras, negu to krašto, kuriame jie gyveno.

Ta knygos "White nights" by Menacham Begin pirma laida buvo parašyta dar 1957 m.

(Ar žydams patiktų jeigu jų miestai būtų vadinami arabiškai: Haifa — Iaffa arba Jeruzalė — Al Quds?).

Skt.

NETEISINGI KALTINIMAI

Kai skaitau apie kaltinimus lietuviams, kad jie buvo naciai, prisiminė man, kai prieš daugelį metų mokiausi Marianopolis College Montrealy ir skaičiau "Encyclopedia Britanica" apie Lietuvą. Liko atmintyje 1944 metai, apie kuriuos enciklopedijoje buvo parašyta: "Vieni lietuviai sveikino raudonuosius brolius, o kiti išbėgo su naciais draugais."

Man atėjo mintis, kad lietuviai buvo kaltinami ir žudomi pirma, negu naciai mus okupavo, pirma negu nacių kojos įžengė į lietuviškas žemes. Argi visi politiniai kaliniai, žiauriausiu būdu nužudyti Telšiuose, Panevėžy ir kitose vietose, buvo naciai? Argi arti 40.000 vyrų, moterų ir vaikų, deportuotų į Sibirą 1941 m. birželio mėn., taip pat visi buvo naciai? Argi nekalti kūdikiai, kurie gimė pakeliui į Sibirą prikimštuose gyvuliniuose vagonuose, taip pat buvo naciai? **N.**

St. Petersburg, Florida

LIETUVIŲ KLUBO narių susirinkimas įvyko rugsėjo 4 d. Pranešimus padarė pirm. A. Armalis, sekr. A. Krulikienė, iždo. J. Kirtiklis, revizijos komisijos atstovas L. Kačinskas, bibliotekos vedėjas J. Taoras, direktorė R. Kriaučiūnaitė. Atlikta visa eilė pagerinimų klubo patalpose. Kaina už pietus pakelta iki $3.50. Iš 449 klubo narių susirinkime dalyvavo 103. Sezono atidarymas įvyko spalio 9 d. Sudaryta nominacijų komisija kandidatams į 1983 m. valdybą.

RAŠYTOJO VINCO KRĖVĖS 100-jo gimtadienio minėjimas — spalio 27, trečiadienį, 4 v.p.p., klubo salėje. Paskaita — Alekso Vaškelio iš Filadelfijos.

TAUTOS ŠVENTĖ paminėta rugsėjo 5, sekmadienį, pamaldomis, kuriose pamokslą pasakė prel. J. Balkūnas. Akademinė dalis surengta rugsėjo 11, šeštadienį, liet. klubo salėje. Originalią paskaitą skaitė režisorė D. Mackialienė tema "Lietuva — mano protėvių žemė". Meninę dalį atliko šeštad. mokyklos mokiniai ir dainos vienetas, diriguojamas muz. P. Armono. Minėjime dalyvavo 230 asmenų. Jį atidarė LB St. Petersburgo apylinkės pirm. M. Krasauskas, programos pranešėja buvo A. Karnienė.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS SUVAŽIAVIMAS įvyks spalio 23-24 d.d. "Dolphin Resort" viešbutyje, 4900 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach. Spalio 23 d. numatyta iškilminga vakarienė, kurios metu bus pagerbtas prel. J. Balkūnas 80 m. amžiaus sukakties proga. Meninę dalį atliks sol. J. Vaznelis iš Čikagos.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS suvažiavimas — studijų dienos rengiamos š. m. lapkričio 24-28 d.d. St. Petersburg Beach "Dolphin Resort" viešbutyje. Dalyvauti kviečiama ir plačioji visuomenė. Šalia paskaitų, bus ir koncertas lapkričio 26 d. Jo programą atliks solistai — A. Stempužienė ir A. Brazis. Pokylis bus lapkričio 27 d. Nakvynių reikalais kreiptis į inž. Ant. Mažeiką tel. 367-3882. **L. Ž.**

Aukojo "Tėviškės Žiburiams"

$100: Danutė Laureckaitė-Vindašienė; **$50:** Leonas Pilipavičius, E. Aukštakalnienė; **$25:** Aldona Švainauskienė, Irena ir Aleksas Kusinskiai; **$20:** Algis Choromanskis ir Regina Choromanskytė, J. Girevičius; **$13:** Ona Burdinavičienė; **$10:** Mečys Zubrickas, J. Pargauskas, Vladas Domeika, J. Matulaitis, Vladas Armalis, Alf. Dargis; **$8.84:** Jonas Sakalauskas; **$8:** P. Satkūnas, Marija Gudas, St. Daučanskas, Pr. Žiulys, K. Mileris, Kotryna Bulotienė; **$6:** Kleopas Giedraitis; **$5:** R. Isdūnis, D. V., E. Gocentas.

$3: P. Abromaitienė, Teofilius Janukėnas, J. Česonis, Marija Milvydienė, dr. G. Skučas, Vilhelmina Genienė, Vytautas Mačikūnas, Jonas Tarvydas, Laima Simpson, Edward Siman, Elena Vaičekauskas, L. J. Ragas, DDS, A. Balsys, Juozas Butkevičius, A. Paškevičius, Malvina Juzumas, St. Vashkys, A. Kenstavičius, Vladas Simonaitis; **$2:** A. Bartninkaitis, Petras Kuosa, Jokūbas Dagys, Vladas Jasinevičius; **$1:** Kazys Grunys, J. O. Dzermeika.

Rėmėjo prenumeratas atsiuntė: **$25** — Kazys Račiūnas, Ramūnas Underys, Aleksas Kusinskis, kun. prof. dr. F. Ragažinskas, Henrikas Steponaitis, Jonas Kavaliūnas, Vladas Kazlauskas, Adolfas Ilmonis, Antanas Cibas, dr. V. Kvedaras, Viktoras Gražulis, Janina Vitkūnienė, Jurgis Valaitis, Frank Kairys, E. Gocentas, Algirdas Arelis, Antanas Baltkois.

Už dvejus metus po **$25** rėmėjo prenumeratą atsiuntė: Nijolė Ardavičiūtė, Zbignievas Pesliakas, Aloyzas Viskontas, M. Andriulevičius, J. Girevičius, Dalius Butrimas, Jonas Sakalauskas.

Nuoširdus ačiū visiems už paramą lietuviškai spaudai.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096.

Kapinių informacija

Artinasi Anapilio Šv. Jono lietuvių kapinių rudens lankymo diena, būtent, spalio 31. Kapinių komisija šia proga praneša, kad pamaldų rinkliava bus panaudota kapinių reikalams. Bus renkamos aukos ir Anapilio salėje. Komisija nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams praeityje ir tikisi naujų aukų ateityje.

Šią vasarą kapinėse galutinai paruošta nauja laidojimo sėkcija, įvestas vanduo joje ir kitose sekcijose, kuriose vandens dar nebuvo. Atnaujintas garažas, visas kapinių plotas išlygintas ir apsėtas žole. Kapinės buvo visą laiką prižiūrimos.

Kapinių komisija nuoširdžiai dėkoja Vytautui Montvilui už nemokamai atliktus kapinėse matavimus ir už sudarytus planus, statybininkui Romui Draudvilai už įvedimą prieinama kaina vandens ir visiems talkininkams, kurie atliko įvairius darbus, aukodami savo laiką kapinėms.

Kapinių komisija

Mirus a. a. Mykolui Bartuliui, vietoje gėlių M. J. Jakaičiai paaukojo "T. Žiburiams" $20.

Toronto Lietuvių Namų ir "Labdaros" narių susirinkimas įvyko spalio 17 d. Mindaugo salėje. Dalyvavo apie 200 narių. Pirmininkavo V. Dauginis, sekretoriavo dr. E. Birgiolas ir dr. A. Pacevičius.

Valdybos pirm. V. Dauginis padarė išsamią apžvalgą šių metų pirmo pusmečio veiklos, iš kurios išryškėjo LN visuomeninė ir ekonominė veikla. Naujų narių įstojo 22. Iš viso narių yra per 1500. Valdyba, bendradarbiaudama su administracija, gerino patarnavimus sekmadienių popietėse ir "Lokio" svetainėje. Pastato viduje buvo atnaujinta Vytauto D. salė, išdažyti koridoriai bei kitos patalpos ir netrukus bus pradėtas frontinių durų ir koridoriaus-vestibiulio remontas. Planuojama įrengti 1983 m. pabaigoje lietuvišką seklyčią, archyvą ir muzėjų. Lietuviškos organizacijos buvo remiamos ne tik nemokamomis patalpomis, salėmis, bet ir tiesiogiai stambiomis aukomis. Š. m. lapkričio 6 d. bus paminėta LN 30 metų veiklos sukaktis, kurios proga valdyba nutarė įsteigti švietimo-stipendijų fondą ir šiam tikslui paskyrė $30,000.

Iždo. dr. J. Slivinskas supažindino narius su LN "Labdaros" turtu. Nekilnojamas turtas, kurį sudaro pastatai su žeme, autoaikštė, padidėjo nupirkus du naujus namus. Bendra jų vertė atskaitomybės knygose yra $1,225,000. LN turi mokėtinų mortgičių ir kitų paskolų apie $200,000. Š. m. pirmo pusmečio pajamos — $305,000 ir išlaidos — $219,000, pelnas — $86,000. Aukų organizacijoms išmokėta — $13,500.

Po pranešimų vyko gyvos diskusijos visuomeninės veiklos, aukų paskirstymo ir kitais reikalais. Susirinkimas užtruko vieną valandą. **J. Vr.**

Kanados paštas praneša, kad Kalėdų sveikinimai ir siuntiniai adresatams Kanadoje turi būti įteikti iki gruodžio 13 d., vietiniams adresatams — iki gruodžio 17 d. Kalėdų atvirukai į užjūrio kraštus turi būti siunčiami neužklijuotuose vokuose, pažymėtuose "Printed papers". Kalėdų atvirukai adresatams Kanadoje ir JAV-se turi būti siunčiami užklijuotuose vokuose. Jų persiuntimo kaina: Kanadoje — 30 ct., JAV-se — 35 ct. Kaina Kalėdų atvirukų neužklijuotuose vokuose į kitus kraštus — 45 ct. oro paštu, 30 ct. — paprastu.

Kalėdinėm siuntom nustatytos ir datos: oro pašto — iki gruodžio 4 d., paprasto pašto — iki spalio 30 — lapkričio 6 (Britanijon — iki lapkričio 20 d.).

Š. m. lapkričio 3 d. bus išleisti kalėdiniai pašto ženklai 30, 35 ir 60 ct. vertės.

TORONTO ONT

Lietuvių moterų meno paroda. Š. m. spalio 30 ir 31 d.d. KLK Moterų Draugijos Lietuvos Kankinių parapijos skyrius rengia G. Valiūnienės ir G. Krašauskienės meno kūrinių parodą Anapilio Parodų salėje.

G. Valiūnienė įvairių šakų meno mokėsi pas privačius mokytojus ir įvairiuose meno kursuose. Su savo keramikos, serigrafijos, fotografijos ir emalio ant vario darbais dalyvavo lietuvių, latvių, kanadiečių, amerikiečių rengiamose parodose.

G. Krašauskienė 1946-1948 m. studijavo grafiką Ecole des Arts et Metiers Freiburge, Vokietijoje. Toronte ji studijavo Central Technical School keramiką ir sidabro išdirbinius. Dalyvavo lietuvių ir kanadiečių rengiamose parodose.

Maloniai kviečiame lietuvių visuomenę aplankyti šių lietuvių moterų parodą ir pasidžiaugti su mumis jų kūriniais. Parodos atidarymas — spalio 30, šeštadienį, 4 v.p.p. Paroda bus atidaryta ir sekmadienį.

Rengėjos

Gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas ir ponia dalyvavo Kanados Lietuvių Dienose Montrealyje. Penktadienio vakarą, po meno parodos atidarymo, konsulas tarė sveikinimo žodį Lietuvių Dienų dalyviams.

Įspūdingos lietuviškos vestuvės įvyko Prisikėlimo šventovėje ir salėje. Spalio 16, šeštadienį, susituokė Linas Čepas su Aldona Ignaityte. Jungtuvių apeigas atliko klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM, ir kun. E. Jurgutis, OFM. Solo giedojo V. Verikaitis, smuiku grojo A. Bankas, vargonavo L. Marcinkutė. Į vestuvinį pokylį susirinko labai gausi visuomenė, pagerbdama abiejų sutuoktinių tėvus, kurie veikliai dalyvauja lietuviškame gyvenime. Jaunavedžiai buvo sutikti su garbės vartais, kuriuos sudarė išsirikiavęs jaunimas su iškeltomis juostomis. Vestuvinė palyda, atėjusi prie garbės stalo, rado jį okupuotą nežinomų piliečių ir turėjo juos išprašyti patraukliomis dovanomis. Pokylio pranešėjų pareigas sklandžiai atliko lietuvių ir anglų kalbomis L. Beržinytė ir P. Kuras. Jų iškviesti kalbėjo gausūs sveikintojai — giminės, jaunimo organizacijų veikėjai ir pagaliau tėvai. Netrūko humoro kalbose, ypač pranešėjų. Padėkos žodį abiem kalbom tarė ir Linas, ir Aldona. Orkestrui grojant, visi dalyviai ilgai linksminosi bei vaišinosi, džiaugdamiesi nauja lietuviška pora.

Paklydusiam jaunimui Toronte yra įsteigti globos namai, kuriuos finansuoja Toronto arkivyskupija, valdžios ir pavieniai asmenys. Juose darbuojasi 75 tarnautojai. Lėšoms telkti buvo suruošti vadinamieji Kardinolo pietūs, kuriuose dalyvavo 1600 asmenų, sumokėję už įėjimą po $150. Iš lietuvių dalyvavo kun. Aug. Simanavičius, OFM, J. ir V. Vingeliai, atstovaudami Prisikėlimo parapijai, A. Sungailienė ir A. Sungaila, V. Žalnieriūnaitė kaip "The Catholic Register" korespondentė.

Sovietinės propagandos laikraštis "Gimtasis Kraštas" 1982 m. 39 nr. vėl pagarsino okupuotoje Lietuvoje praėjusią vasarą apsilankiusį iš Kanados dail. Jurgį Račkų. Įdėtoje nuotraukoje matyti J. Račkus šalia "Tėviškės" draugijos pirm. Pr. Petronio, Niujorko "pažangiųjų" veikėjos M. Stenslerienės ir kitų panašių veikėjų.

Donna Petrauskaitė, baigusi Šv. Juozapo gimnaziją gerais pažymiais (virš 80%), gavo iš Ontario vyriausybės specialų pažymėjimą (Ontario Scholar), švietimo ministerės Bette Stephenson, M.D., pagyrimo laišką ir $100 čekį.

A. a. Petronelės Urbonienės atminimui paaukojo "Tėviškės Žiburiams" $20 Zita ir Pranas Sakalai.

A. a. Aldonos Yčienės atminimui paaukojo "Tėviškės Žiburiams" $20 Izabelė Stasiulienė.

Albina Kriaučiūnienė šeimos ratelyje atšventė 75-tąjį gimtadienį.

A. ir T. Kojelaičių stipendijų komisija iš šių metų stipendijų likučių dar paskyrė $500 stipendiją L. Lipaitei, besiruošiančiai magistro laipsniui iš meno srities, ir $400 dviems mokiniams iš Uragvajaus, lankantiems Vasario 16 gimnaziją.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju "Vaidilučių" draugovei už skautišką mergvakarį ir dovaną. Skautiškas ačiū sesėms, prisidėjusioms prie dovanos — dailininkės Snaigės Šileikienės paveikslo: B. Abromaitienei, G. Baltaduonienei, V. Grybienei, L. Sendžikienei, G. Stripinienei, A. Šeškuvienei, A. Jankaitienei, G. Valiūnienei, I. Meiklejohn, O. Gailiūnaitei, M. Vasiliauskienei, R. Valickienei, L. Gvildienei, D. Barzdžiūtei, R. Žilinskienei, D. Keršienei, D. Melnikaitei, A. Valadkienei, G. Tarvydienei, D. Garbaliauskienei, M. Kazakevičienei, R. Nakrošienei, D. Balsienei, V. Kalendrienei, S. Kazilevičiūtei, I. Punkrienei, P. Saplienei.

Gailė Mažeikaitė-Stone

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B.
2 Jane St., suite 303
Toronto, Ontario
M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas
Telefonai:
įstaigos (416) 762-7393
namų 233-0303

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B
3031 Bloor St. W., Suite 200
prie Royal York
Toronto, Ontario
M8X 1C5
Telefonai:
įstaigos (416) 231-4138
namų 249-2637

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p,
Narys "Better Business" Biuro

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ

1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario, tel. 532-3311

30-ties metų veiklos sukaktuviniai renginiai

1. KONCERTAS-BALIUS

PROGRAMA

6.00 v.v. — svečių sutikimas ir kokteiliai. 6.30 v.v. — KONCERTAS. Meninę programą atliks solistė iš Čikagos *D. Stankaitytė*, akompanuojant — muz. *J. Govėdui*, ir choras *"Volungė"*, vadovaujamas *D. Viskontienės*

7.30 v.v. — BALIUS. Karšta vakarienė su vynu, sveikinimai, gėrimų baras, skanumynų bufetas, linksmi šokiai.

ĮĖJIMAS — $15.00 asmeniui. Stalai numeruoti. Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienių popietėse.

Lapkričio 6, šeštadienį, Karaliaus Mindaugo ir Karalienės Mortos menėse.

2. MENO DARBŲ PARODA

Sofijos Pacevičienės — KERAMIKOS RODINIAI, Antano Suprono — MEDŽIO DROŽINIAI

Atidarymas: **lapkričio 6, šeštadienį, 5 v.p.p.** Lankymo valandos šeštadienį 5-9 v.p.p. ir sekmadienį 11 v.r. iki 5 v.v.

Rengia: ***LN MOTERŲ BŪRELIS***

Lapkričio 6-7 dienomis Gedimino Pilies menėje.

3. PAMALDOS UŽ MIRUSIUS LN NARIUS

9.30 v.r. — lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos šventovėje

11.30 v.r. — Prisikėlimo parapijos šventovėje.

Lapkričio 7, sekmadienį.

Nuoširdžiai Toronto lietuvių visuomenę dalyvauti kviečia *TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA*

MONTREAL QUE

Kun. M. Tamošiūnas, salezietis, iš Kolumbijos lankėsi Montrealyje ir buvo apsistojęs Šv. Kazimiero parapijos klebonijoje. Dalyvavo beveik visuose Kanados Lietuvių Dienų renginiuose. Kolumbijoje jis gyvena beveik 50 metų. Kurį laiką darbavosi kolumbiečių sielovadoje, o dabar yra atsidėjęs vien lietuvių sielovadai Medellino mieste. Ten yra pastatydintas Lietuvių Centras su gražia koplyčia, kurią dabar aptarnauja kun. M. Tamošiūnas. Imigracijos laikotarpyje jis daug padėjo lietuviams įsikurti Kolumbijoje. Lankydamasis Montrealyje, pakvietė sol. G. Čapkauskienę koncertams P. Amerikoje.

Kun. St. Šileika, salezietis, išleido pirmąjį Šv. Kazimiero parapijos biuletenio numerį Kanados Lietuvių Dienų proga. Tikimasi, kad biuletenis pasirodys kiekvieną savaitę.

Šv. Kazimiero parapijos nariai daug pasidarbavo rengdami Kanados Lietuvių Dienų pamaldas spalio 10, sekmadienį: gražiai papuošė šventovę, pamaldų dalyviams paruošė kavutę par. salėje, vaišingai priėmė vyskupą bei svečius kunigus. Savo parapijos 75-rių metų sukaktį jie rengiasi paminėti 1983 m. pavasarį.

Montrealyje veikia sovietinė kultūrinio bendradarbiavimo draugija "La Societe Culturelle Quebec/URSS", palaikanti glaudžius ryšius su propagandine Maskvos draugija "Rodina". Ji rengia Montrealyje Sov. Sąjungos artistų koncertus, rusų kalbos kursus, rodo sovietinius filmus, propaguoja keliones į Sov. Sąjungą. Š. m. rugsėjo 29 d. įvyko koncertas, kurio programą atliko solistai ir instrumentalistai iš Sov. Sąjungos. Jų tarpe buvo ir Roma Tumuliauskaitė iš Vilniaus operos. Minėtos kolaborantų draugijos būstinė: 4570 rue St. Denis, Montreal, Que.

Mergaičių choras "Pavasaris", vadovaujamas muziko A. Stankevičiaus ir administruojamas J. Baltuonienės, dalyvavo Lietuvių Dienose. Jis toliau mokosi dainų ir giesmių, gieda sekmadieniais per 10 v. Mišias. Ateityje numatoma paruošti solo, trio ir kvinteto dainų. **Kr.**

TORONTO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBO STATOMUOSE NAMUOSE NUOMOJAMŲ BUTŲ

SUTARČIŲ PASIRAŠYMAS-PAREIŠKIMŲ PRIĖMIMAS

vyksta kiekvieną sekmadienį nuo 1 iki 4 v. p. p. klubo raštinėje, Lietuvių Namuose, 1573 Bloor Street W., Toronto, Ontario M6P 1A6, telefonas 533-3498.

MĖNESINĖS KAINOS: vieno miegamojo — $500 ir dviejų miegamųjų — $600.

INFORMACIJOS: laiškais klubo adresu, asmeniškai — J. Poška, tel. 244-8893.

Maloniai kviečiame atsilankyti į

spaudos VAKARA

savaitraščiui "Nepriklausoma Lietuva" paremti didžiojoje Toronto Lietuvių Namų salėje, š.m. spalio 23, šeštadienį, 6 valandą vakaro.

PROGRAMOJE: teatro "Aukuro" meno vienetas, baras, šilta vakarienė, loterija. Šokiams gros "Les the music masters".

Įėjimas: $6.00, pensin. ir stud. $5.00
Bilietai: pas D. Renkauską 767-8264 "Paramoje" ir prie įėjimo.

Rengėjai

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:
Terminuotus vienerių metų indėlius	12.25%	Nekilnojamo turto
Certifikatus	12.5 %	Asmenines ir
Specialias taupomąsias sąskaitas	11.5 %	prekybines
Taupomąsias sąskaitas su apdrauda iki $2.000	10.5 %	Paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000
Trumpalaikius indėlius už $20.000 ir daugiau	11.5-12 %	
Čekių sąskaitas	6 %	

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI NEMOKAMAI

KASOS VALANDOS

	1465 DeSeve	3907 A Rosemont
Pirm., Antr., Treč.	9 – 3	
Ketvirtadieniais	12 – 8	6 – 8
Pektadieniais	12 – 6	12 – 6
Sekmadieniais	10.15 – 12.30	

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Pirmoji paskaita apie Šv. Raštą įvyko spalio 13 d. Ją įdomiai skaitė ses. Ona Mikailaitė. Sekanti jos paskaita bus lapkričio 10, trečiadienį, 7.30 v.v., parapijos salėje.

— Naujoji Šv. Tėvo enciklika "Dievas apstus gailestingumo" gaunama parapijos knygyne ir klebonijoje.

— Vyno ir sūrio vakarą ruošia jaunų šeimų sekcija lapkričio 13, šeštadienį, 7 v.v., Anapilio Parodų salėje. Įėjimas — $3. Kreiptis į Viltę Valiulienę tel. 277-9322 arba Viktorą Narušį tel. 277-1128.

— Adventinis susikaupimas su religinės muzikos koncertu — gruodžio 18 ir 19 d.d. Vadovaus — kun. L. Andriekus, OFM, "Aidų" žurnalo redaktorius.

— Administracinė parapijos tarybos sekcija rengiasi įtaisyti įrašus su aukotojų pavardėmis prie vitražų.

— Šis sekmadienis skirtas pasaulio misijoms.

— Lietuvių kapinėms paaukojo $150 Zita Vainauskienė, parapijos skoloms mokėti — $100 P. J. Gurkliai.

— Mišios spalio 24, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Veroniką ir Kazį Kartavičius, 11 v.r. — už a.a. Joną Senkų.

— Rudeninis lietuvių Šv. Jono kapinių lankymas — spalio 31, sekmadienį, 3 v.p.p.

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldas spalio 24, sekmadienį, 9.30 v.r., laikys kun. P. Dilys.

— Parapijos choras repetuoja kas pirmadienį, 7.30 v.v., šventovėje.

— Pamaldos spalio 31, sekmadienį, 1.30 v.p.p. Tai Reformacijos šventė ir konfirmacija su šv. Komunija. Laikys kun. P. Dilys, giedos parapijos choras.

— Moterų draugijos susirinkimas — lapkričio 7, sekmadienį po pamaldų, pas A. Langienė, 27 Edgemore Dr., Toronto. Tel. 233-0511.

— Pamaldas lapkričio 14, sekmadienį, įprastu laiku, laikys svečias kun. Juris Calitis, Šv. Andriaus latvių parapijos klebonas.

— Moterų draugija dėkoja parapijos jaunimui už darbštų ir nuoširdų prisidėjimą prie Pjūties ir Padėkos šventės pietų paruošimo.

Toronto Lietuvių Šachmatininkų Klubas šaukia visuotinį susirinkimą spalio 24 d., 1 v.p.p., Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W. Kviečiame visus šachmatininkus dalyvauti.

Valdyba

Prisikėlimo parapijos žinios

— Per praėjusio sekmadienio 10 v. ir 11.30 v. Mišias giedojo trijulė — D. Viskontienė, D. Pranaitienė ir L. Dambrauskaitė. Akompanavo P. Vytas.

— Spalio 17 d. parapijos choras buvo išvykęs į St. Catharines, kur Niagaros pusiasalio lietuviams Lietuviškos Parapijos Metų iškilmės proga atliko meninę programą kartu su solistais J. Sriubiškiene ir A. Simanavičium. Chorui vadovavo sol. V. Verikaitis, akompanavo sol. L. Marcinkutė. Šventėje dalyvavo ir šios parapijos klebonas.

— Susituokė: Roma Sokolovaitė su Richard Hoszka ir Linas Čepas su Aldona Ignaityte.

— Pakrikštyti: Julia-Elizabeth-Ann, Edvardo ir Nikolės Puodžiukų dukrelė; Austė-Aleksandra, Vaidoto ir Žibutės Vaičiūnų dukrelė; Lia-Neris, Viktoro ir Kristinos (Augėnaitės) Juskey dukrelė.

— Spalio 14 d. palaidota a.a. Petronelė Urbonienė, 70 m. amžiaus.

— Parapijos tarybos labdaros sekcijai reikia vartotų drabužių lietuviams Suvalkų trikampyje.

— Susirinkimas 1983 m. stovyklos reikalu šaukiamas spalio 20 d., 7.30 v.v. Parodų salėje.

— Misijų diena — šį sekmadienį. Bus atskira rinkliava.

— Mišios už Toronto Lietuvių Pensininkų Klubo mirusius narius — lapkričio 2 d., 11 v.r.

— "Grandinėlės" koncertui, kuris bus Toronte lapkričio 21 d., 3.30 v.p.p., bilietai jau platinami salėje po Mišių.

— Parapijai aukojo: St. Povilenskis $1000, O. Skrebūnienė savo vyro a.a. Alfonso atminimui $500, Pr. Žiulys $100, A. Domeika $100, J. Stonys $25. A. Plenys įrišo parapijos bibliotekai nemažą skaičių knygų.

— Jaunų šeimų pasitarimas dėl metinės veiklos įvyks ateinantį sekmadienį po 10 v. Mišių Parodų salėje. Jaunų šeimų sekcijai pirmininkauja Antanas Bušinskas.

— Mišios spalio 24, sekmadienį, 8 v.r. — už Šimkų šeimos mirusius, 9 v.r. A. E. Abromaičių padėkos intencija, 10 v.r. — už Sofiją Budrevičienę, 11.30 v. už parapiją, 7 v.v. — už Aloyzą, Juozą, Tadą ir Stasį Bumbulius.

Anapilio knygynas veiks per visą kapinių lankymo dieną. Bus galima įsigyti ir žvakių kapų puošimui.

Vasario 16 gimnazijai paremti Kanadoje veikianti komisija yra paprašiusi visas KLB apylinkių valdybas padaryti pinigines rinkliavas arba paskirti jai paramą iš savo iždo.

Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos seserų

METINĖ ŠVENTĖ

įvyks 1982 m. lapkričio 28, sekmadienį, 4 valandą po pietų,
Prisikėlimo parapijos salėje.

Bus minimas "LKB Kronikos" dešimtmetis

Gintės Damušytės paskaita, Ginos Čapkauskienės koncertu ir bendra vakariene. *Visus kviečiame atvykti!* *Rengėjai*

V Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso organizacinis Kanados dalies komitetas ir KLJS valdyba kviečia visą lietuvišką jaunimą į atvirą posėdį šeštadienį, spalio 23 d., 10 v. ryto, Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje. Bus proga pasiinformuoti apie jaunimo kongreso programą bei Kanadoje rengiamą studijų savaitę, Montrealyje įvyksiantį kongreso uždarymą ir atstovų priėmimo savaitgalį Toronte. Dalyvaujantis jaunimas turės progos išgirsti, kas iki šiol atlikta, kas planuojama bei prisijungti prie daugelio dar neatliktų darbų. Ypatingas dėmesys bus kreipiamas į Toronte ruošiamą atstovų priėmimą 1983 m. liepos 16-17 savaitgalį. Kviečiame visus dalyvauti, pasiinformuoti ir įsijungti.

KLJS valdyba ir Kongreso Ruošos Komiteto dalis Kanadoje

Toronto Lietuvių Pensininkų Klubo (arba Toronto Lietuvių Senjorų Organizacijos) narių susirinkimas įvyks spalio 26, antradienį, 1 v.p.p., Lietuvių Namuose, Gedimino Pilies menėje. Nesusirinkus kvorumui, susirinkimas įvyks po pusės valandos. Bus svarstomi nauji įstatai. Pirmininkas padarys pranešimą apie vykstančią butų statybą. Valdyba prašo visus narius atsilankyti, nes bus svarstomi labai svarbūs reikalai.

Kanados Lietuvių Fondo valdyba kartu su Fondo tarybos pirm. inž. H. Lapu ir investacijų komisija posėdžiavo spalio 13 d. ir nutarė lapkričio 13 d. šaukti Fondo tarybos posėdį.

Viktoras Staškūnas, "T. Žiburių" skaitytojas bei rėmėjas, paaukojo šiam savaitraščiui $100. Leidėjai reiškia jam nuoširdžią padėką.

TORONTO LIETUVIŲ SENJORŲ ORGANIZACIJOS

PRANEŠIMAS

Pranešame, kad Toronto Lietuvių Senjorų Organizacijos **narių susirinkimas šaukiamas 1982 metų spalio 26, antradienį, 1 v.p.p., Lietuvių Namuose, Gedimino Pilies menėje,** 1573 Bloor St. W., Toronto, Ontario. Dalyvaujančių registracija prasideda 12.30 valandą po pietų.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo sudarymas — rinkimas:
   a. susirinkimo pirmininko ir sekretorių
   b. balsų skaičiavimo komisijos
3. Naujų įstatų svarstymas ir tvirtinimas
4. Pirmininko pranešimas
5. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas
6. Klausimai ir sumanymai

Nesusirinkus kvorumui nustatytu laiku, susirinkimas įvyks po pusės valandos, kuris bus teisėtas nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus. Nariai, norintieji susipažinti su naujų įstatų projektu, gali juos gauti klubo patalpose-raštinėje ketvirtadieniais ir sekmadieniais nuo 1 iki 5 v.p.p.

Toronto Lietuvių Senjorų Organizacijos valdyba

Visus maloniai kviečiame į

dailės PARODA

spalio 30-31 dienomis

Anapilio Parodų salėje, kur matysite *G. Valiūnienės emalio - vario paveikslus ir G. Krašauskienės sidabro ir keramikos darbus.*

Parodos atidarymas – spalio 30, šeštadienį, 4 v.p.p.

KLK Moterų Draugijos
Lietuvos Kankinių parapijos skyrius

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

GERAS PIRKINYS. High Parko rajone, prie Roncesvalles ir Grenadier gatvių, 10 kambarių mūrinis atskiras namas, mūrinis garažas. Namas reikalingas remonto ir dekoravimo. Parduodamas dėl savininko ligos už pigią kainą. Vertas dėmesio pirkinys. Skambinti: St. Jokūbaitis, 534-8855 arba 537-2869. S. Dworak Real Estate.

B. NAUJALIO NATŪRALAUS GYDYMO įstaiga Toronte veikia jau 19 metų. Ji priima pacientus ir toliau. Iškaba nuimta saugumo sumetimais, vengiant nesąžiningų praeivių. Tel. 533-8008.

ATLIEKU visokius namų remonto darbus — lauko ir vidaus dažymus, medžio ir t.t. Taip pat valau grindų kilimus ir sofas kambariuose su specialia valymo mašina už prieinamą kainą. Darbas garantuotas. Skambinti po 7 v.v. tel. 532-3410 Toronto, J. Baliūnas.

FOTOGRAFAS.
Darau nuotraukas įvairiom progom. Skambinkite — JAUNIUS BAKEVIČIUS po 5 v.v. telefonu 231-6253 Toronte.

CANDLELIGHT CATERERS
SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuvės, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v. v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.

ORKESTRAS, grojantis lietuvišką ir modernią muziką šokiams, vestuvėms, baliams. Skambinti DANAI 822-3791 po 6 v.v. Toronte.

PARDUODAMAS penkių miegamųjų kambarių namas; pilnai įrengtas poilsio kambarys (recreation room); augšta tvora aptvertas kiemas. Cawthra ir Bloor gatvių rajone. Skambinti tel. 277-3534 Mississaugoje.

IŠNUOMOJAMAS penkių kambarių butas trumpam laikui pigia kaina 9-me augšte. Geras susisiekimas ir apsipirkimas. Skambinti rytais iki 12 val. tel. 242-5139 Toronte.

GRUODŽIO MĖNESĮ važiuoju į Floridą 2-4 mėnesiam; galiu paimti 1-2 asmenis; turiu butą ir galiu apgyvendinti. Skambinti rytais iki 12 val. tel. 242-5139 Toronte.

VEDYBŲ TIKSLU jieškau lietuvės moters iki 50 metų amžiaus. Esu pasiturintis, baigęs mokslus, nerūkau, rimto būdo. Laišką su nuotrauka siųsti: P. O. Box 741 Fairport, N.Y. 14450, USA.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 769-5009. Adresas: 710 Annette St., Toronto, Ont., vienas blokas į rytus nuo Jane St. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

Pianino technikas A. BRIČKUS
gali sutvarkyti jūsų turimus pianinus, pagelbėti juos perkant arba parduodant. Skambinti 255-9924